HARRY HARRISON

PRVNÍ PLANETA SMRTI

VE SVĚTĚ PRODÁNO VÍCE NEŽ 14,000.000 VÝTISKŮ

PRVNÍ SAMOSTATNÁ ČÁST SVĚTOZNÁMÉ TRILOGIE O PLANETÁCH SMRTI

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

HARRY HARRISON (1925) — jeden z předních světových autorů žánru science fiction se narodil v Connecticutu (USA) a vystudoval uměleckou školu v New Yorku. Během své kariéry nezávislého spisovatele vystřídal řadu zemí, v současné době žije v irském Dublinu. Dosud vydal 38 sci-fi románů, z nichž k nejzajímavějším patří trilogie o planetách smrti, příběhy Jasona dinAlta, dobrodruha a profesionálního hráče, který svým naturelem připomíná svého tvůrce. Trilogie byla přeložena do 14 světových jazyků, a česky vychází poprvé.

- Harry Harrison
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- Pár slov o autorovi

Harry Harrison

PRVNÍ PLANETA SMRTI

Věnováno Joaně

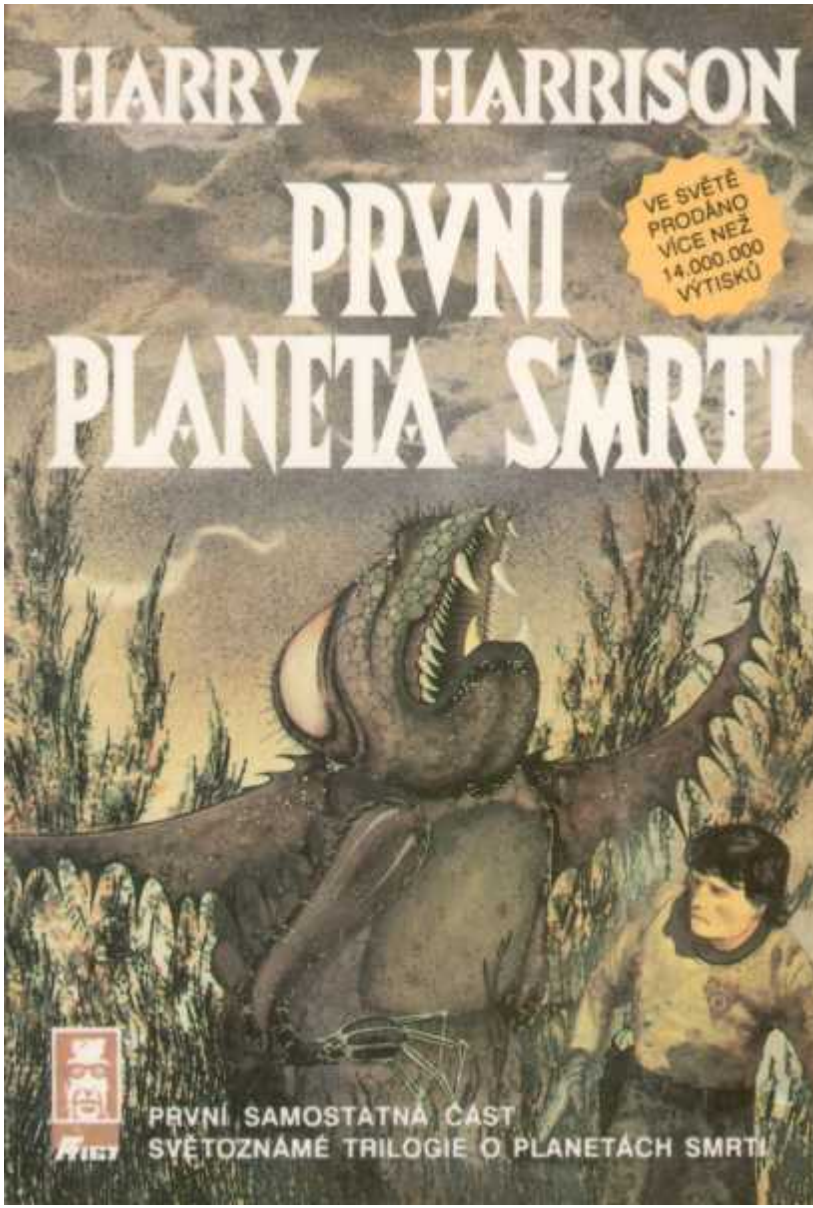
HARRY HARRISON
PRVNÍ PLANETA SMRTI
VE SVĚTĚ PRODÁNO VÍCE NEŽ 14.000.000 VÝTISKŮ
PRVNÍ SAMOSTATNÁ ČÁST
SVĚTOZNÁMÉ TRILOGIE O PLANETÁCH SMRTI

© HARRY HARRISON 1960
Přeložila Lucie Awadová
Ilustroval Karel Soukup

1

Když do jímky potrubní pošty vypadlo pouzdro se vzkazem, zazněl zvuk připomínající tichý povzdech. Nevtíravý signál se ozval jen jednou — a utichl. Jason dinAlt se na neškodné pouzdro zahleděl pátravě, jako by to byla časovaná bomba.

Něco zde nehrálo. Jason cítil, jak v něm vzrůstá svíravé napětí. To nebylo běžné upozornění, ani zpráva hotelové služby, ale zapečetěný soukromý vzkaz. Jason však na této planetě nikoho neznal, přicestoval sem kosmickou lodí před necelými osmi hodinami. A jelikož změnil i jméno, když naposledy přestupoval z jedné lodě na druhou, osobní vzkazy by dostávat neměl. Jenže toto osobní vzkaz byl.

Nehtem palce odloupl peče a odstranil horní víčko. V pouzdře velikostí tužky byl přehrávač a z něho se nyní ozval slabý, nijaký hlas, který v nejmenším neprozrazoval, komu patří.

„Kerk Pyrrus by se rád setkal s Jasonem dinAltem. Čekám v hale."

To nevypadalo dobře, ale nebylo vyhnutí. Zbývala ještě naděje, že ten člověk není nebezpečný, že je to třeba obchodní cestující nebo někdo, kdo se spletl. Přesto přese všechno Jason pečlivě uložil pod polštář pistoli, kterou napřed odjistil. Nedalo se totiž předpovědět, co všechno se z toho vyvine. Pak dal pokyn recepci, aby poslali návštěvníka nahoru. Když se dveře otevřely, Jason seděl na okraji pohovky a z vysoké sklenky usrkával nápoj.

Vysloužilý zápasník. To napadlo Jasona ze všeho nejdřív, jak jen návštěvník prošel dveřmi. Kerk Pyrrus měl šedivé vlasy, ale byl to chlap jako z žuly — tělo měl zřejmě samý sval. Jeho šedivé šaty vypadaly konzervativně do té míry, že připomínaly uniformu. Z roztřepeného a hodně obnošeného pouzdra upevněného k předloktí řemínky, vykukovalo ústí pistole.

„Vy jste profesionální hráč dinAlt," konstatoval příchozí bez oklik. „Mám pro vás jistý návrh."

Jason pohlédl přes horní obroučky brýlí a v duchu probíral různé možnosti. Ten člověk patřil bud k policii, nebo ke konkurenci — a on nechtěl mít problémy s nikým z nich. Musí se však dozvědět mnohem víc, než se do něčeho zaplete.

„Lituji, příteli," usmál se, „ale jste na nesprávné adrese. Rád bych vyhověl, ale moje hráčské umění spíš prospívá hernám než mně samotnému. Takže chápete…"

„Nevykládejme si pohádky," přerušil ho Kerk hlubokým, dunivým hlasem. „Jmenujete se dinAlt, ale taky Bohel. Máte-li zájem slyšet další jména, uvedu Mahautovu planetu, kasino Nebula a mnohá jiná. Mám pro vás jistý návrh, na kterém vyděláme oba, a vy uděláte lip,

když si ho vyslechnete.”

Žádné z těch jmen nepřimělo Jasona k tomu, aby se jen o poznání usmíval jinak. Avšak vnitřní napětí ho zcela vyburcovalo do střehu. Ten neznámý svalovec věděl to, co vědět neměl. Bylo načase začít řeč z jiného konce.

„Ta vaše pistole, to je přímo kanón,” poznamenal. „Víte, že mě pistole znervózňují? Udělal byste mi radost, kdybyste ji odložil.”

Kerk na svou pistoli pohlédl udiveně, jako by ji viděl poprvé. „Ne, tu nikdy neodkládám.” Zdálo se, že ten návrh ho poněkud pobouřil.

Oukávání skončilo. Jason potřeboval získat převahu, jestliže měl z té bryndy vyváznout se zdravou kůží. Předklonil se, aby postavil sklenici na stolek, a druhou ruku zcela přirozeně položil na polštář. Pažby se dotkl ve chvíli, když říkal: „Musím na tom bohužel trvat. V blízkostí lidí, kteří jsou ozbrojeni, mám poněkud nepříjemné pocity.” Zatímco hovořil, aby odvedl Kerkovu pozornost, vytáhl pistoli. Rychle a bez zaváhání.

Mohl ji klidně táhnout pomalu a váhavě a dopadlo by to stejně. Kerk Pyrrus stál jako socha, jen se mu najednou v ruce objevila pistole mířící na Jasona a objevila se skutečně v posledním okamžiku. Objevila se, aniž člověk postřehl, že se její majitel pohnul. Napřed odpočívala v pouzdře na ruce — vzápětí mířila Jasonovi mezi oči. Byla masivní, krásou nijak neoplývala, ale její ústí poseté tečkami dolíčků dokazovalo, že zahálí jen málokdy.

Jason věděl, že by se mohl s životem rozloučit, kdyby svou pistoli pozvedl jen o zlomek centimetru. Opatrně nechal ruku poklesnout, proklínaje se za to, že se pokusil nahradit diplomacii násilím. Kerkova pistole zmizela v pouzdře stejně rychle, jak se objevila.

„To by stačilo,” navrhl Kerk. „Věnujme se vážným záležitostem.”

Jason napřáhl ruku a dopřál si pořádný doušek ze sklenky, aby se uklidnil. S pistolí zacházel rychle — na té rychlosti nejednou závisel jeho život — a nyní se poprvé setkal s někým, kdo mu dokázal, že je rychlejší. A pobouřilo ho, jak nedbale a nezúčastněně mu to dokázal.

„Nejsem ochoten věnovat se žádným záležitostem,” řekl zarputile. „Na Cassylii jsem přiletěl na dovolenou, oddechnout si od práce.”

„Neoblbujme se, dinAlte.” Z Kerkova hlasu zazněla netrpělivost. „Vy jste za celý svůj život nikdy poctivě nepracoval. Jste profesionální hráč a to je důvod, proč jsem vás tady vyhledal.”

Jason se přinutil ke klidu a odhodil pistoli na opačný konec pohovky, aby nepodlehl pokušení spáchat sebevraždu. Ještě před chvílí byl stoprocentně přesvědčen, že ho na Cassylii nikdo nezná, a těšil se, jak pustí místnímu kasinu žílou. Ale s tím si bude lámat hlavu později. Ten člověk z rodu zápasníků zřejmě zná odpovědi na všechny otázky. A je tedy zatím podle něho, uvidíme, co se z toho vyklube.

„Dobrá, co si přejete?”

Kerk klesl do křesla, které pod jeho vahou hrozivě zaskřípalo, a z jedné kapsy vydoloval obálku. Rychle prolistoval její obsah a na stůl hodil hrst zářících galaktických směnek. Jason na ně letmo pohlédl — pak se náhle posadil rovně.

„Co to je… padělky?" zeptal se, když zvedl jednu ze směnek proti světlu.

„Jsou docela v pořádku," ujistil ho Kerk. „Vyzvedl jsem je v bance. Přesně dvacet sedm směnek — neboli dvacet sedm miliónů kreditů. Chci, abyste je použil ke hře, až půjdete dnes večer do kasina. Hrajte s nimi a vyhrajte."

Směnky skutečně vypadaly jako pravé — a daly se ověřit. Jason po nich zamyšleně přejížděl prsty a v duchu odhadoval, co je jeho protějšek zač.

„Nevím, co máte za lubem," řekl, „ale uvědomujete si, že vám nemohu dát žádnou záruku? Hraju — ale ne vždy vyhrávám."

„Hrajete — a vyhráváte, když chcete," připomenul mu Kerk. „To jsme si pečlivě prověřili, než jsem se za vámi vypravil."

„Jestliže tím chcete říct, že podvádím…" Jason znovu rozumově zkrotil svoje podráždění a držel je na uzdě. Nemělo význam se rozčilovat.

Aniž dal najevo, že si všiml, jak v Jasonovi vzrůstá hněv, Kerk pokračoval stejným tónem. „Možná, že tomu neříkáte podvádění, ale mně je to, upřímně řečeno, jedno. Pro mě za mě byste mohl mít rukávy vycpané esy a v prstech elektromagnety. Pokud vyhrajete. Nejsem tady proto, abych s vámi probíral otázky morálky. Řekl jsem, že mám jistý návrh.

Ty peníze stály hodně dřiny — ale stále jich není dost. Abych byl konkrétní, potřebujeme tři miliardy kreditů. Jediná možnost, jak k takové sumě přijít, je hazardní hra. S těmito dvaceti sedmi milióny jako vkladem."

„A co z toho budu mít já?" Jason tu otázku položil s naprostým klidem, jako by na té fantastické nabídce nebylo vůbec nic nenormálního.

„Můžete si ponechat vše, co přesáhne tři miliardy, to je snad spravedlivé. Vy totiž neriskujete svoje peníze, ale máte možnost získat jich tolik, aby vám vydržely celý život, jestliže vyhrajete."

„A když prohraju?"

Kerk se na chvíli zamyslel, takový nápad se mu vůbec nezamlouval. „Ano, existuje možnost, že byste mohl prohrát. Neuvažoval jsem o ní."

Pak dospěl k rozhodnutí. „Jestliže prohrajete — no, řekl bych, že to je riziko, které budeme muset podstoupit. I když bych vás pak asi zabil. Ti, kdo zemřeli kvůli tomu, abychom těch sedmadvacet miliónů vydělali, si přinejmenším něco takového zaslouží." Pronesl to klidně,

bez nevraživosti, a spíš jako rozvážné rozhodnutí než jako hrozbu.

Jason prudce povstal, znovu si naplnil sklenku a další plnou nabídl Kerkovi, který si ji vzal a kývnutím hlavy poděkoval. Pak začal přecházet sem a tam, nevydržel by sedět. Předložený návrh ho pobuřoval, ale také fascinoval jako životní příležitost. Byl hazardním hráčem a tato rozmluva na něho působila jako na narkomana pohled na drogu.

Náhle se zastavil, když si uvědomil, že se v duchu již před chvílí rozhodl. Vyhrát nebo prohrát — žít nebo zemřít — jak by mohl zahodit možnost hrát s takovou částkou peněz! Prudce se obrátil a zabořil prst do urostlého muže v křesle.

„Udělám to — vy jste pravděpodobně věděl, že to udělám, už od chvíle, kdy jste sem přišel. Mám však určité podmínky. Chci vědět, kdo jste a kdo jsou ti, o nichž stále hovoříte. A odkud pocházejí ty peníze — jsou kradené?"

Kerk vyprázdnil svou sklenku a odstrčil ji od sebe.

„Kradené? Ba ne, jsou poctivé. Stálo to dva roky těžby a zpracování rudy, než jsme je vydělali. Tu rudu jsme těžili na Pyrru a prodali zde na Cassylii. To si můžete velmi snadno ověřit. Já jsem ji tady prodal. Dělám na této planetě velvyslance." Ta představa ho přiměla, aby se usmál. „Ale ono to zas tak moc neznamená, dělám totiž velvyslance na dalších nejméně šesti planetách. Hodí se to, když člověk potřebuje obchodovat."

Jason se kriticky zahleděl na svalnatou postavu a šediny svého hosta a na jeho obnošený oblek vojenského střihu, ale řekl si, že si smích odpustí. O hraničních světech slyší člověk leccos zvláštního a všechno z toho může být pravda. O planetě Pyrrus sice nikdy neslyšel, ale to ještě nic neznamenalo. Poznaný vesmír čítal přes třicet tisíc obydlených planet.

„Ověřím si, co jste mi řekl," oznámil. „Jestli je to pravda, můžeme uzavřít obchod. Zavolejte mi zítra…"

„Ne," přerušil ho Kerk. „Ty peníze musíte vyhrát dnes večer, na těchto sedmadvacet miliónů jsem už podepsal šek. Uslyší to až na Plejádách, jestli nebude krytý do zítřejšího rána… to je tedy náš termín."

Každou minutou se celá záležitost stávala fantastičtější — a pro Jasona přitažlivější. Podíval se na hodinky. Dosud bylo dost času na to, aby si zjistil, zda Kerk lže.

„Dobrá, uděláme to dnes večer," souhlasil. „Budu si však muset jednu z těch směnek vzít na ověření."

Kerk se zvedl k odchodu. „Vezměte si je všechny. Nesetkám se s vámi, dokud nevyhrajete. V kasinu samozřejmě budu, ale nehlaste se ke mně. Bude mnohem lepší, když nikdo nebude vědět, odkud vaše peníze pocházejí, ani kolik jich máte."

Pak zmizel, když sevřel Jasonovi ruku drtícím stiskem, který připomínal čelisti svěráku. Jason s penězi osaměl. Pohrávaje si se směnkami rozloženými do vějíře jako karetní list, strnule hleděl na jejich hnědou a zlatou lícní stranu a snažil se uvědomit si skutečnost. Dvacet sedm miliónů kreditů. Co mu zabrání v tom, aby s nimi jednoduše nevyšel ze dveří a nezmizel? Skutečně nic, kromě jeho smyslu pro čest.

Kerk Pyrrus, člověk, jehož příjmení je totožné s názvem planety, z níž sám pochází, byl největší blázen ve vesmíru. Nebo přesně věděl, co dělá. Podle toho, jak probíhal jejich rozhovor, ta druhá možnost byla zřejmě pravděpodobnější.

„Ten *ví*, že bych ty peníze mnohem raději použil ke hře, než abych je ukradl," povzdechl si zatrpkle, ale ne smutně.

Do pouzdra u pasu zasunul malou pistoli, do kapsy peníze a vyšel ven.

2

Pokladní robot v bance z elektronického šoku jen zabzučel, když mu Jason předložil jednu ze směnek, a rozsvítil panel, který Jasona vyzval, aby se vydal za viceprezidentem Wainem. Wain měl uhlazené chování, ale vytřeštil oči a jeho opálený obličej pozbyl něco ze své hnědi, když ten svazek směnek uviděl.

„Vy… vy si je přejete u nás deponovat?" zeptal se a mimovolně ukal prsty na směnky.

„Dnes ne," odpověděl Jason. „Zaplatili mi jimi dluh. Ověřil byste, prosím, zda jsou pravé, a směnil mi je? Chtěl bych pětitisícikreditové bankovky."

Když odcházel z banky, měl obě náprsní kapsy nabité k prasknutí. Směnky byly pravé a Jason si připadal jako kráčející státní pokladna. Poprvé v životě se cítil nesvůj z toho, že má u sebe hodně peněz. Zamával na prolétající helitaxi a letěl přímo do kasina. Věděl, že tam bude v bezpečí. Prozatím.

Cassylijské kasino bylo dostaveníčkem hráčů z celé nejbližší hvězdokupy slunečních soustav. Jason ho dosud nepoctil svou návštěvou, ale tento druh podniků dobře znal. Vždy v podobných kasinech prožil většinu své dospělosti. *Décor* se různil, ale jinak byla všechna kasina stejná. Navenek hazardní hry a společenská okázalost — a v zákulisí veškeré soukromé neřesti, jaké si člověk může dopřát. Teoreticky se mohlo hrát bez omezení, ale to platilo jen do jisté míry. Když herna dostávala skutečně na frak, poctivé hry přestaly být poctivé a ten, kdo hodně vyhrával, musel dávat velký pozor. S takovými riziky se Jason dinAlt vypořádával už bezpočtukrát. Dával si pozor, ale zase tak moc si to nebral.

Jídelna zela téměř prázdnotou a majordom ihned přispěchal k cizinci oblečenému v obleku na míru. Jason měl štíhlou postavu a snědou plet a pohyboval se s přirozenou jistotou. Spíše však jako člověk, který zdědil velký majetek, než jako profesionální hráč. Na vzhledu hodně záleželo a on na vzhled dbal. Vypadalo to, že se zde vaří dobře, a sklep, jak se ukázalo, obsahoval poklady. Zatímco čekal na polévku, zapředl s číšníkem servírujícím víno zasvěcený, nadšený rozhovor, a pak zaujal pohodlnou polohu, aby vychutnal jídlo.

Jedl rozvážně a než naposledy odložil příbor, velká jídelna se zaplnila. Pokuřoval z dlouhého doutníku a pozoroval, jak se ostatní baví, aby zabil ještě trochu času. Když se konečně odebral do herních salónů, bylo tam plno a živo.

Kroužil zvolna salónem, tu a tam nechal pár tisíc kreditů. Ani nevnímal, jak hraje, ale o to víc se soustředil na pocit ze hry. Zdálo se,

že se všude hraje poctivě, že se s hráčskou výbavou nemanipuluje. To se však mohlo velmi rychle změnit, uvědomil si. I když většinou to nebylo nutné, protože procentuální provize stačila, aby herna měla zisk.

Jednou zahlédl koutkem oka Kerka, ale nevěnoval mu žádnou pozornost. Velvyslanec pravidelně prohrával malé částky na sedmičku a stříbrnou, a nevypadal, že oplývá trpělivostí. Zřejmě čekal, až Jason začne hrát doopravdy. Jason se usmál a pomalým krokem pokračoval v chůzi.

Nakonec skončil u stolku s kostkami, jak měl ve zvyku; zde měl největší jistotu, že něco vyhraje. *A jestliže dnes večer ten pocit bude silný, mohu celé kasino položit na lopatky!* Bylo jeho tajemstvím, že má zvláštní schopnost, která mu umožňuje trvale vyhrávat — a občas udělat terno a zmizet dřív, než se objeví najatí zabijáci, aby dostali peníze zpátky.

S námahou hodil osmičku, když se k němu kostky dostaly. Sázelo se nízko a on se držel zpátky, jen se vyhýbal sedmičkám. Udělal bod a ohlásil pokračování. Pak prohrál a kostky putovaly dál.

Seděl tam, mechanicky sázel nevelké obnosy, zatímco kostky putovaly kolem stolu, a myslel na svou výjimečnost. *Je zajímavé, že po všech těch letech bádání se toho o faktoru psí moc neví. Člověk si tuto schopnost může trochu natrénovat a zlepšit si ji — ale to je vše.*

Dnes večer se v tomto směru cítil obzvláš silný, věděl, že ty peníze v kapse mu dávají to navíc, co mu někdy pomohlo prorazit. S očima zpola zavřenýma zvedl kostky — a v duchu se mazlil s obrazcem z vyhloubených bodů. Pak prudce vypustil kostky z ruky a soustředil se na sedmičku.

Sedmička padla.

Tak silně to necítil již léta. To způsobila neživá váha miliónů kreditů. Okolní svět měl ostré a jasné tvary a on měl kostky zcela pod kontrolou. Na desetinu kreditu věděl, kolik mají ostatní hráči ve svých peněženkách, a dokonce vnímal, jaké karty v rukou drží hráči za ním.

Pomalu, obezřetně zvyšoval sázky.

Na kostky nemusel vynakládat žádné úsilí, ty se pohybovaly a zastavovaly jako cvičení psi. Jason nespěchal, soustředil se na psychologii hráčů a krupiéra. Trvalo téměř dvě hodiny, než rozmnožil svoje žetony na stole na sedm set tisíc kreditů. Pak postřehl, že krupiér dává smluvené znamení, že je zde někdo, kdo hodně vyhrává. Počkal, dokud se nedbalým krokem nepřiblížil přísně vyhlížející muž, aby sledoval hru, pak dýchl na kostky, vsadil vše, co měl před sebou na stole — a jediným hodem všechno prohrál. Přísný dozorčí kasina se radostně usmál, krupiér si oddechl — a Jason koutkem oka zahlédl, že Kerk znachověl.

Potil se, byl pobledlý a ruce se mu přiměřeně chvěly, když

rozepínal sako a vytahoval jednu z obálek s novými bankovkami. Prstem zlomil peče a na stůl pohodil dvě bankovky.

„Mohli bychom si zahrát bez omezení?" zeptal se. „Rád bych… vyhrál něco z toho, o co jsem přišel."

Nyní měl krupiér s úsměvem problémy, pohlédl na dozorčího herny, který rychle kývl na souhlas. Narazili na bláhového důvěřivce a hodlali ho oškubat. Důvěřivce, který hrál celý večer s tím, co měl v peněžence, a teď se vloupal do zapečetěné obálky, aby se pokusil dostat zpátky to, co prohrál. A do objemné obálky, a zřejmě mu ty peníze nepatřily. Ale to herně bylo celkem jedno, pro ně to byly peníze jako každé jiné. Hra tedy pokračovala bez omezení a na straně kasina zavládla příjemná pohoda.

To bylo přesně to, co Jason chtěl. Potřeboval proniknout do nich co nejhlouběji, dříve než si někdo uvědomí, že by mohli přece jenom prohrát. Začne se hrát kdo z koho a on chtěl čekat tak dlouho, jak jen to bude možné. Vyhrát hladce nebude jednoduché — a jeho schopnost *psí* by mohla zmizet stejně rychle, jak se dostavila. To se mu již stalo.

Nyní hrál proti herně sám, další dva hráči zřejmě dělali volavky, a kolem se tlačil velký počet zvědavců. Nejdříve něco málo prohrál a vyhrál, pak udělal vítěznou sérii na první hod — a hromádky zlatých žetonů před ním narůstaly. Odhadoval, že je v nich téměř miliarda. Kostky stále padaly tak, jak chtěl, i když vynaložené úsilí ho stálo spoustu potu. Vsadil všechno, co měl, a sáhl po kostkách. Ale krupiér byl rychlejší a shrábl je k sobě.

„Herna požaduje nové kostky," oznámil krupiér neutrálním hlasem.

Jason se narovnal a promnul si dlaně, byl rád, že si může na chvilku vydechnout. Ve snaze přerušit jeho vítěznou sérii měnil krupiér kostky už potřetí. Měl na to právo. Přísně vyhlížející dozorčí herny otevřel příruční tašku a vytáhl bez vybírání jeden pár, stáhl z něho plastový obal a kostky hodil po celé délce stolu k Jasonovi. Padla vítězná sedmička a Jason se usmál.

Když však kostky zvedl, jeho úsměv se zvolna vytratil. Kostky byly průsvitné, perfektně provedené, na všech stranách rovnoměrně vyvážené — a falešné.

Na pěti stranách každé krychle byly tečky vybarveny pigmentem ze sloučeniny nějakého těžkého kovu, pravděpodobně olova. Na šesté straně byla sloučenina trojmocného železa. Kostky by se kutálely nahodile, dokud by nenarazily na magnetické pole — a to znamenalo, že celý povrch stolu se dal magnetizovat. Ten rozdíl by neměl naději zpozorovat, kdyby se na kostky nesoustředil svou výjimečnou schopností. Ale co teď udělat?

Zatímco kostkami třepal, rychle se rozhlédl kolem stolu — a našel, co potřeboval. Popelník opatřený na spodní straně magnetem,

který jej přidržoval ke kovovému okraji stolu. Přestal kostkami třepat a pátravě se na popelník zahleděl, pak se natáhl a prudce jej uchopil a spodní stranou spustil k ruce.

Když popelník zvedal, ze všech stran se ozvalo současné vydechnutí. Kostky se k němu zespodu přilepily, visely na něm. A ukazovaly dvě šestky.

„Tomu říkáte poctivá hra?" zeptal se.

Dozorčí, zodpovědný za dodání nových kostek, sáhl rychle k zadní kapse. Jason byl jediný, kdo viděl, co se odehrálo pak. Tu ruku pozoroval soustředěně, vlastními prsty se téměř dotýkal pažby své pistole. Ve chvíli, kdy dozorčí zabořil ruku do kapsy, se ze zástupu za ním vynořila další ruka. Ta podle své mohutnosti mohla patřit jen jednomu člověku. Silný palec a ukazováček bleskurychle sevřely dozorčího zápěstí, pak zmizely. Postižený pronikavě vykřikl a pozvedl paži — ruka mu visela ochable jako rukavice na zlomeném zápěstí.

S dobře krytými zády mohl Jason ve hře pokračovat. „Použijeme staré kostky, pokud nemáte námitek," pronesl tichým hlasem.

Omámený krupiér přistrčil staré kostky. Jason jimi rychle zatřepal a hodil je. Dříve, ještě než se dotkly stolu, si uvědomil, že je už nemá pod kontrolou — ta pomíjivá schopnost *psí* ho opustila.

Kostky se překlápěly přes hrany. A ukázaly sedm.

Počítal žetony, jak mu je krupiér přisunoval, a napočítal o něco méně než miliardu kreditů. Tolik by vyhrál, kdyby teď nechal hry — ale stále to nebyly tři miliardy, které Kerk potřeboval. No nic, bude to muset stačit. Když sahal po žetonech, zahlédl, jak se Kerk na něho přes stůl dívá a potřásá hlavou rezolutní *ne*.

„Jedeme dál," oznámil Jason unaveně, „ještě jednu hru."

Dýchl na kostky, leštil je na manžetě a v duchu se divil, jak se vlastně do takové nezáviděníhodné situace dostal. Na dvojici kostek se otáčely miliardy kreditů. Tolik na některých planetách dělal celoroční příjem. Jediné, co umožňovalo tak vysoké sázky, byla skutečnost, že rozhodující podíl akcií kasina vlastnila planetární vláda. Kostkami třásl co nejdéle, obraceje se na pomoc k své zvláštní schopnosti, která nepřicházela — pak je vypustil.

Ostatní provoz v kasinu zcela ustal, návštěvníci stáli na stolech a židlích, aby mohli pozorovat hru. Z celého toho velkého davu se neozval ani hlásek. Kostky se odrazily od desky s třesknutím, v nastalém tichu tak hlasitým, a převalovaly se po tkanině.

Pětka a jednička. Šest. Musel ještě udělat bod. Pozvedl kostky, promlouval k nim, mumlal to starodávné zaříkávání, které přinášelo štěstí, a hodil znovu.

Trvalo ještě pět pokusů, než udělal šest.

Hlasitě vydechl a po něm všichni, kteří se tísnili kolem, a hned se začal ozývat hovor. Chtěl skončit, pořádně si vydechnout, ale věděl, že

nemůže. Tím, že vyhráli peníze, celá záležitost ještě neskončila — teď se s nimi museli dostat odtud. A dostat se tak, aby to vypadalo normálně.

Právě kolem procházel číšník, nesl podnos s nápoji. Jason ho zastavil a vsunul mu do kapsy stokreditovou bankovku.

„Pití je na můj účet," oznámil hlasitě, když bral podnos číšníkovi z rukou. Gratulanti si rychle rozebrali naplněné sklenice a Jason naskládal na podnos žetony. Těch bylo víc, než se na podnos vešlo, ale v té chvíli se objevil Kerk s druhým podnosem.

„Když dovolíte, pane, rád vám pomohu."

Jason na něho pohlédl a se smíchem vyslovil dovolení. Až nyní si mohl Kerka v kasinu pořádně prohlédnout. Kerk měl na sobě volné, purpurové večerní pyžamo, které zakrývalo něco, co muselo být falešné břicho. Rukávy měl dlouhé a vyboulené, a proto vzbuzoval dojem spíše zavalitého než svalnatého člověka. Přestrojení to bylo jednoduché, ale účinné.

Obklopeni hloučkem vzrušených návštěvníků kasina, nesli opatrně plné podnosy a razili si cestu k pokladní přepážce. Tam už čekal samotný ředitel a strojeně, nevesele se usmíval. Ale i ten úsměv ztratil, když si přepočítal žetony.

„Budete muset přijít zítra," řekl. „Takovou hotovost nemáme bohužel k dispozici."

„Co je to za blbost," vykřikl Kerk, „že se snažíte vykroutit a nezaplatit mu? *Moje* peníze jste si docela klidně vzali, když jsem prohrál — to platí i obráceně!"

Přihlížející zvědavci, které vždy těší, když jsou svědky toho, že herna je na lopatkách, přizvukovali nezřetelnými hlasy.

Jason pronesl hlasitě, aby celou záležitost ukončil.

„Mějte rozum. Dejte mi v hotovosti tolik, kolik máte, a na zbytek se spokojím s šekem."

Nebylo vyhnutí. Za pozorné asistence shromážděného zástupu naplnil ředitel obálku bankovkami a vypsal šek. Jason šek letmo zkontroloval a dal si jej do náprsní tašky. Obálku zasunul pod rameno a vydal se s Kerkem před sebou směrem k východu.

V hlavní hale se to obešlo bez problémů, protože zde bylo hodně lidí, ale když dorazili k bočními vchodu, objevili se dva muži a zatarasili jim cestu.

„Jen na okamžik," začal jeden z nich, ale větu nedokončil. Kerk do nich vrazil, aniž zpomalil, a oni odlétli jako kuželky. Když se Kerk a Jason dostali z budovy, téměř běželi.

„Na parkoviště!" nařídil Kerk. „Mám tam auto."

Když odbočili za roh, vyřítilo se na ně auto. Dříve, než mohl Jason vytáhnout pistoli z pouzdra, Kerk ho předběhl, pozvedl ruku a velká, šeredná pistole mu protrhla rukáv převleku a skočila do dlaně.

Jediným výstřelem zabil řidiče, auto prudce změnilo směr a narazilo do zdi. Další dva muži z auta přišli o život, když se soukali ze dveří — pistole jim vypadly z rukou.

Pak už žádné komplikace neměli. Kerk jel od kasina jako blázen, roztržený rukáv jeho pyžama se v proudu vzduchu třepetal a chvílemi nabízel pohled na velkou pistoli spočívající opět v pouzdře.

„Až bude příležitost," poznamenal Jason, „musíš mi ukázat, jak to eskamotérské pouzdro funguje."

„Jestli ta příležitost bude," odpověděl Kerk, když se autem vřítil do přivaděčového tunelu k městu.

3

Budova, u které zastavili, patřila k nejnádhernějším rezidencím na Cassylii. Ještě během jízdy přepočítal Jason peníze a oddělil svůj podí1. Téměř šestnáct miliónů kreditů. Dosud mu všechno připadalo jako neskutečné. Když před budovou vystoupili z auta, předal Kerkovi zbytek.

„Tady jsou vaše tři miliardy. Nemysli si, že to bylo jednoduché," řekl.

„Mohlo to být horší," odpověděl úsečně Kerk.

V reproduktoru nad dveřmi zaskřípal nahraný hlas.

„Sir Ellus se již odebral k odpočinku, zavolejte prosím zítra. Všechny schůzky se domlouvají předem…"

Hlas umlkl, když Kerk zatlačil do dveří a otevřel je. Udělal to téměř bez námahy, jen tlakem dlaně. Když vcházeli dovnitř, Jason utkvěl pohledem na zbytcích potrhaného a pokrouceného kovu, které visely ze zámku, a znovu se nad svým společníkem zamyslel.

Síla — více než fyzická síla — on je jako základní živel. Mám dojem, že ho nic nemůže zadržet.

Pobuřovalo ho to — a současně fascinovalo. Umínil si, že se nerozloučí dřív, dokud se o Kerkovi a jeho planetě nedozví víc. A o těch, kteří zahynuli pro peníze, s nimiž hrál.

Sir Ellus byl starý, plešatěl, a teď se čertil, protože nebyl zvyklý na vyrušování, když odpočíval. Ale přestal okamžitě protestovat, když Kerk hodil na stůl peníze.

„Loď se už nakládá, Ellusi? Tady je příslušný doplatek." Ellus chvíli jen nervózně prohrabával bankovky, než se zmohl na odpověď na Kerkovu otázku.

„Ta loď… no samozřejmě. Začali jsme ji nakládat, jen jak jste nám složil zálohu. Musíte omluvit, že jsem vyveden z míry — tato situace je poněkud neobvyklá. Transakce takového rozsahu nikdy neprovádíme v hotovosti."

„Toto je styl, jakým obchoduji já," odpověděl mu Kerk. „Zrušil jsem vklad, toto je celková částka. A co takhle nyní potvrzení příjmu?"

Ellus napsal potvrzení dřív, než se stačil vzpamatovat. Nyní je svíral v ruce a zneklidněně se díval na tři miliardy před sebou.

„Počkejte… nemohu si ty peníze teď vzít, budete muset přijít ještě jednou ráno, a do banky. Uděláme to tak, jak se obchody normálně dělají," rozhodl se Ellus.

Kerk natáhl ruku a nenásilným pohybem vytáhl potvrzení Ellusovi z prstů. „Díky za stvrzenku," řekl. „Ráno tady už nebudu, takže to bude muset stačit takhle. A pokud se o ty peníze bojíte, doporučuji

vám, abyste si zavolal hodně hlídačů z vašeho podniku nebo soukromou policii. Budete si připadat mnohem bezpečnější."

Když procházeli vylomenými dveřmi, Ellus zuřivě volil čísla na své obrazovce. Dřív, než se stačil Jason zeptat, co bude dál, Kerk mu odpověděl.

„Chápu, že bys rád žil, aby sis mohl užít peníze, co máš v kapse, a proto jsem pro nás objednal dvě místa na meziplanetární lodi." Pohlédl krátce na hodiny na palubní desce auta. „Loď startuje asi za dvě hodiny, máme tedy spoustu času. Mám hlad, podívejme se po nějaké restauraci. Doufám, že sis nenechal v hotelu nic, pro co by stálo za to se vracet. Nebylo by to nijak jednoduché."

„Nic takového, za co by se člověk měl nechat zabít," odpověděl Jason. „Kde si dáme něco k jídlu? Mám pár otázek, které bych ti rád položil."

Opatrně jezdili oklikami k transportní úrovni, dokud se neujistili, že je nikdo nesleduje. Kerk zamířil autem do jednoho neosvětleného nákladního doku, a tam auto nechali.

„Nový auák seženeme vždycky," usoudil, „a tenhle si pravděpodobně nechali zjistit. Půjdeme po svých zpátky k nákladní silnici, zahlédl jsem tam restauraci, když jsme jeli kolem."

Parkoviště vyplňovaly tmavé, do výšky čnějící tvary pozemních nosičů nákladu. Opatrně se protáhli mezi koly vysokými jako člověk a vklouzli do příliš vytopené a hlučné restaurace. Řidiči a dělníci ranní směny jim nevěnovali nejmenší pozornost. Vzadu našli prázdný box a vytočili si jídlo.

Z plátu masa, který se objevil před ním, si Kerk odkrojil pořádný kus a radostně jej vstrčil do úst. „Ptej se," vybídl. „Teď už je mi mnohem líp."

„Co je to za loď, kterou sis na dnešní večer objednal? A kvůli jakému nákladu jsem riskoval svůj krk?"

„Myslel jsem, že krk riskuješ kvůli penězům," namítl věcně Kerk. „Ale ujišuji tě, že to bylo pro dobrou věc. Ten náklad znamená přežití jednoho světa. Pušky, munice, miny, výbušniny a takový materiál."

Jasonovi málem uvízlo sousto v krku. „Obchod se zbraněmi! Čemu se to věnuješ? Financuješ soukromou válku? A jak můžeš mluvit o přežití, když se jedná o takový smrtonosný náklad? Nepokoušej se mi namluvit, že je k mírumilovnému účelu. Koho budete zabíjet?"

Kerk pozbyl hodně ze své dobré nálady — nasadil ten zlověstný výraz, který Jason už dobře znal.

„Ano, mírumilovný bude to pravé slovo. Protože to je v podstatě to, co všichni chceme. Jen žít v míru. A není v tom, *koho* budeme zabíjet — je v tom, *co* budeme zabíjet."

Jason od sebe vzrušeně odstrčil talíř. „Mluvíš v hádankách," řekl. „To, co říkáš, nedává žádný smysl."

„Dává to dostatečný smysl," tvrdil Kerk. „Ale pouze na jedné planetě ve vesmíru. Řekni, co vlastně o Pyrru vis?"

„Naprosto nic."

Chvíli Kerk jen seděl pohřížen do vzpomínek a nepřítomně se mračil. Pak pokračoval.

„Člověk na Pyrrus nepatří… a přesto tam existuje už tři sta let. Předpokládaná délka života mého lidu je šestnáct let. Samozřejmě že většina dospělých žije mnohem déle, ale pro vysokou úmrtnost dětí je průměr nižší.

Pyrrus je vším, čím by pro člověka neměl být. Gravitace je téměř dvojnásobkem zemského normálu. Teplota může denně kolísat od arktických hodnot k tropickým. Podnebí… no, to by člověk musel okusit na vlastní kůži, aby uvěřil. To je něco, co jsi nikde jinde v galaxii neviděl."

„Jsem vyděšen," poznamenal Jason chraptivým hlasem. „Co tam máte? Metan nebo chlórové sloučeniny? Na takových planetách jsem už byl…"

Kerk udeřil silně rukou do stolu. Mísy poskočily, nohy od stolu zaskřípaly. „Laboratorní pokusy!" zahřímal. „Na laboratorním stole vypadají báječně…, ale co se stane, když je takovými sloučeninami vyplněn celý svět? Během zlomku galaktického času se veškerá divokost spoutá do hodných, stabilních sloučenin. Pro tvora dýchajícího kyslík může být taková atmosféra jedovatá, ale brána jako taková je neškodná jako slabé pivo.

Existuje pouze jediná kombinace, která je jako atmosféra planety čistým jedem. Spousta vody, nejvšestrannějšího rozpouštědla, jaké člověk může najít, plus volný kyslík k tomu, aby působil…"

„Voda a kyslík!" neudržel se Jason. „Máš na mysli Zemi… nebo planetu, jako je tahle Cassylia? To je absurdní!"

„Vůbec ne. Protože ses v takovém prostředí narodil, považuješ je za správné a přirozené. Považuješ za samozřejmé, že kovy korodují, linie pobřeží se mění a bouře ruší komunikační vlny. To je na světech s kyslíkem a vodou běžné. Na Pyrru jsou tyto jevy umocněny na entou.

Naše planeta má sklon osy téměř 42°, a proto jsou zde obrovské výkyvy teplot od jednoho ročního období k druhému. Toto je jedna z hlavních příčin, proč se neustále mění ledové oblasti. Počasí vznikající za takových podmínek je — řečeno mírně — velkolepou podívanou."

„Jestli je tohle všechno," řekl Jason, „nechápu proč…"

„To *není* všechno…, to je sotva začátek. Širá moře působí destrukčně dvojím způsobem. Jednak tím, že dodávají vodní páru, aby se udržoval koloběh vody, a jednak tím, že způsobují vznik obrovských přílivových vln. Pyrrovy dva satelity, Samas a Bessos, se čas od času spojí a vytvoří na oceánech vlny vysoké až třicet metrů. A

pokud jsi neviděl, jak se taková vlna přeleje přes činnou sopku, pak jsi neviděl nic.

Na Pyrrus nás přivedly těžké prvky… a tytéž prvky udržují planetu ve vulkanickém varu. V bezprostředním hvězdném sousedství existuje nejmíň třináct supernov. Na většině jejich planet lze těžké prvky samozřejmě nalézt…, ale taky naprosto nedýchatelnou atmosférou. Dlouhodobá průmyslová těžba se však nedá provádět jinak než v rámci soběstačné kolonie, a proto padla volba na Pyrrus, kde radioaktivní prvky, uzavřené do jádra planety, obklopuje pláš z lehčích prvků. To sice poskytuje atmosféru, jakou člověk potřebuje, ale rovněž to znamená neutuchající vulkanickou činnost, jak si roztavené magma razí cestu k povrchu."

Jason poprvé nereagoval žádnou námitkou. Snažil se představit si, jak může vypadat život na planetě, která neustále bojuje sama se sebou.

„To nejlepší jsem si nechal na konec," pokračoval Kerk sarkasticky. „Teď, když máš určité ponětí o tom, jaké je prostředí… představ si, jaké formy života by v něm asi mohly existovat. Pochybuji, že na jiných planetách žije nějaký druh, který by u nás dokázal chvíli přežít. Flóra a fauna na Pyrru jsou skutečně drsné. Bojují proti svému světu i proti sobě navzájem. Genetickým výběrem se za stovky tisíc let vyvinuly formy, které by naháněly hrůzu i elektronickému mozku. Opancéřované, jedovaté, opatřené spáry a vybavené ostrými tesáky. To platí o všem, co chodí, mává křídly nebo se jenom krčí na místě a roste. Viděls někdy rostlinu, která má zuby… a kouše? Myslím, že bys ani vidět nechtěl. To bys musel na Pyrrus a to by znamenalo, že by tě něco zabilo za několik okamžiků poté, co bys opustil loď. Dokonce i já budu muset projít aklimatizačním kursem, než budu moci po přistání vyjít na volné prostranství. Nekonečný boj o přežití nutí životní formy stále se přizpůsobovat, aby obstály. Smrt je prostá, ale vede k ní tolik cest, že se všechny nedají vyjmenovat."

Neradostné pocity stlačily jeho široká ramena jako závaží. Na delší chvíli se zahloubal, pak se viditelně zachvěl, aby je ze sebe setřásl. Soustředil se znovu na jídlo, vytřel z talíře šávu z masa a o některých z těch pocitů se rozhovořil.

„Neexistuje zřejmě žádný logický důvod, proč bychom měli zůstávat a ten nekonečný boj podstupovat. Až na to, že Pyrrus je naším domovem." Poslední kousek chleba nasáklý šávou zmizel a Kerk napřáhl prázdnou vidličku na Jasona. „Buď rád, že na Pyrru nebydlíš a že tam nikdy nebudeš muset být."

„A právě v tom se mýlíš," pronesl Jason tak klidně, jak jen dokázal. „Já se totiž vrátím s tebou."

4

„Nemluv nesmysly," řekl Kerk, když vytáčel novou objednávku stejného stesku. „Sebevražda se dá spáchat mnohem jednoduššími způsoby. Copak si neuvědomuješ, že teď je z tebe milionář? S tím, co máš v kapse, můžeš strávit zbytek svého života na planetách rozkoše. Pyrrus je planeta smrti, nikoli pozoruhodnost pro náladové turisty. Nemohu ti dovolit, aby ses se mnou vrátil."

Hráči, kteří se nedovedou ovládat, se vysokého věku nedožívají. V Jasonovi to nyní vřelo, ale ten vztek se navenek projevil zcela opačně — totiž netečným výrazem a klidným hlasem.

„Neříkej mi, Kerku Pyrrusi, co mi můžeš nebo nemůžeš dovolit. Jsi pořádný kus chlapa a se zbraní jsi rychlý, ale proto ještě nejsi mým opatrovníkem. Můžeš udělat jedině to, že mi zabráníš, abych letěl ve tvé lodi. Já si však klidně mohu dovolit dostat se tam jinak. A nesnaž se mi namlouvat, že chci na Pyrrus kvůli jeho pozoruhodnostem, když nevíš, co mě tam doopravdy táhne."

Jason se ani nesnažil vysvětlovat, co ho tam táhne, ty důvody byly příliš osobní a sám si je uvědomoval jen zpola. Čím víc cestoval, tím víc věcí mu připadalo stejných. Staré, civilizované planety splývaly do jednotvárné podobnosti. Všechny hraniční světy se vyznačovaly stejně primitivními přechodnými tábory v lesích. To neznamenalo, že by ho galaktické světy nudily, ale jen to, že už poznal hranice jejich možností — jen svoje ještě nepoznal. Dokud se v jeho životě neobjevil Kerk, nepovažoval nikoho za silnějšího, než byl sám, ba ani za sobě rovného. To nebyla jen samolibost, to byla skutečnost. A nyní byl nucen smířit se s tím, že existuje celá planeta lidí, kteří by mohli být silnější než on. Nikde by však nenašel klid, dokud by si tam nezajel a nepřesvědčil se na vlastní oči. I kdyby měl při tom přijít o život.

Nic z toho se nedalo Kerkovi vyprávět. Měl však ještě jiné důvody, které budou pro Kerka pochopitelnější.

„Nejsi prozíravý, když mi bráníš letět na Pyrrus," pokračoval Jason. „Nebudu se zmiňovat o takovém či onakém morálním závazku, který máš vůči mně za to, že jsem vyhrál peníze, které jste potřebovali. Ale co příště? Jestliže jste potřebovali takové smrtonosné zboží jednou, budete je pravděpodobně potřebovat zase. Nebylo by lepší mít po ruce mě, který se dobře osvědčil, než si vymýšlet něco nového a možná nespolehlivého?"

Kerk zamyšleně žvýkal druhou porci stesku. „Na tom něco je. A musím přiznat, že jsem na to dřív nepomyslel. To je nectnost, pro nás Pyrrany typická, že o budoucnosti neuvažujeme. Dost problémů máme

s tím, abychom přežili ze dne na den. Proto jsme si zvykli čelit náhlým nebezpečím, tak jak přicházejí, a nechat nejistou budoucnost, a se stará sama o sebe. Můžeš jet se mnou. Doufám, že budeš ještě naživu, až tě budeme potřebovat. Jako pyrranský velvyslanec pro mnohé světy tě oficiálně zvu na naši planetu. Veškeré výlohy hradíme. Podmínkou je, že beze zbytku uposlechneš všech našich nařízení, týkajících se tvého osobního bezpečí."

„Podmínku přijímám," souhlasil Jason. A v duchu se sám sobě divil, proč má takovou radost z toho, že podepsal příkaz ke své vlastní smrti.

Kerk polykal už třetí moučník, když se ozvalo krátké signální zabzučení jeho hodinek. Okamžitě vidličku odložil a povstal. „Je čas jít," konstatoval. „Teď pojedeme podle časového plánu." Zatímco se Jason namáhavě zvedal, házel do automatu jednu minci za druhou, dokud se nerozsvítila kontrolka ZAPLACENO. Vzápětí vyšli ven a spěchali rychlými kroky.

Jasona nijak nepřekvapilo, když se ocitli na veřejném eskalátoru v nevelké vzdálenosti za restaurací. Začínal si uvědomovat, že od chvíle, kdy opustili kasino, Kerk každý jejich pohyb pečlivě naplánoval a načasoval. Určitě byl vyhlášen poplach a celá planeta po nich nyní pátrala. Avšak zatím si sebemenší známky po pronásledování nepovšimli. Nebylo to poprvé, kdy Jason musel prchat s vládními orgány těsně v patách, ale poprvé ho při něčem takovém někdo vodil za ruku. Musel se usmát, že s tím tak samozřejmě souhlasil. Tolik let dělal všechno sám, že mu působilo určitou zvrácenou radost, když se nechal vést někým jiným.

„Pospěš si," zavrčel Kerk, když letmo pohlédl na hodinky. Nasadil trvalé, přímo vražedné tempo běhu po schodech eskalátoru nahoru. Tak vyběhli pět úrovní, než se Kerk slitoval a nechal se eskalátorem vézt.

Jason byl vždycky hrdý na to, že se udržuje v kondici, ale po prudkém běhu do schodů po probdělé noci sotva popadal dech a koupal se v potu. Kerk měl suché čelo a dýchal normálně, na něm se námaha nijak neprojevila.

Dospěli na druhou úroveň pro motorová vozidla, kde Kerk z pomalu stoupajících schodů sestoupil a pokynul Jasonovi, aby ho následoval. Když prošli východem na ulici, u chodníku před nimi zastavilo nějaké auto. Jason měl tolik zdravé soudnosti, že nesáhl po pistoli. Přesně v okamžiku, kdy dorazili k autu, řidič otevřel dveře a vystoupil. Kerk mu beze slova předal proužek papíru a vklouzl za volant. Jason stačil vskočit do auta o zlomek okamžiku dřív, než se rozjelo. Celá událost netrvala ani tři sekundy.

Řidiče zahlédl Jason v slabém světle jen zběžně, ale pochopil, o koho jde. Samozřejmě že ho nikdy předtím neviděl, ale poté, co

poznal Kerka, nemohl nepoznat energické vystupování, typické pro rodilého Pyrrana.

„To, co jsi mu dal, byla stvrzenka od Elluse," zkusil Jason.

„Samozřejmě. Tím je o loď a o náklad postaráno. Odlétnou z Cassylie a dostanou se do bezpečné vzdálenosti dřív, než se zjistí, že šek z kasina má Ellus. Ale teď se postarejme o sebe. Seznámím tě podrobně se svým plánem, abys pak nedělal žádné pitomosti. Proberu ho celý najednou, a když se budeš chtít na něco zeptat, zeptáš se, teprve až skončím."

Rozkazovací tón zněl tak samozřejmě, že Jason proti své vůli nic nenamítal a poslušně naslouchal — i když vnitřně mu něco našeptávalo, aby se zasmál nad tím, jak rychle vzbudil dojem, že je neschopný.

Kerk se bez váhání zařadil do nepřetržitého zástupu dopravních prostředků mířících z města ke kosmodromu. Řídil spolehlivě a během jízdy hovořil.

„Ve městě se rozběhlo pátrání, ale my máme solidní náskok. Jsem přesvědčen, že Cassyliané nemají zájem na tom, aby jejich reputace v očích veřejnosti utrpěla, takže něco tak dramatického, jako je silniční zátaras, nezkusí. Ale na kosmodromu se to bude hemžit všemi agenty, které mají k dispozici. Je jim jasné, že jakmile se peníze dostanou z planety, budou navždy ztracené. Když se tedy pokusíme probít, budou přesvědčeni, že dosud máme hotovost u sebe. A loď s nákladem munice dostane bez problémů povolení k odletu."

To Jasona téměř ohromilo. „Chceš říct, že budeme dělat volavky, co mají odvést pozornost od startu lodě?"

„Dalo by se to tak říct. Protože se však z této planety musíme dostat tak jako tak, neuškodí, když využijeme náš útěk jako kouřovou clonu. Teď drž klapačku, dokud neskončím, jak jsem už řekl. Ještě jednou mě přerušíš, a vyklopím tě na pankejt."

Jason nepochyboval, že by to udělal. Soustředěně — a bez poznámek — naslouchal, když Kerk opakoval slovo od slova to, co již řekl, a když pokračoval:

„Brána pro služební vozy bude pravděpodobně dokořán a bude tam provoz. A spousta agentů bude v civilu. Snad by se nám podařilo dostati na přistávací plochu, aniž by nás poznali, i když o tom pochybuji. To není důležité. Projedeme bránou a zamíříme ke startovací rampě. Na *Darkhanské chloubě*, na kterou máme lístky, spustí siréna ohlašující dvě minuty do startu a začnou se odstavovat schody. Ve chvíli, kdy se dostaneme ke svým sedadlům, loď odstartuje."

„To je všecko hezké," neudržel se Jason, „ale co budou celou tu dobu dělat stráže?"

„Střílet po nás a po sobě navzájem. Za vzniklého zmatku se

dostaneme na palubu.“

Taková odpověď Jasona nijak neuklidnila, ale zatím ji nekomentoval. „Dobrá, řekněme, že se *skutečně* na palubu dostaneme. Proč by pak prostě nezakázali start do doby, než nás vyvedou a postaví ke zdi?“

Kerk ho obdařil krátkým opovržlivým pohledem, ale ihned upřel oči opět na silnici. „Řekl jsem, že ta loď se jmenuje *Darkhanská chlouba*. Kdyby ses o tuto soustavu jen trochu zajímal, věděl bys, co to znamená. Cassylia a Darkhan jsou sesterské planety, ale v každém ohledu spolu soupeří. Není to ještě ani dvě stě let, kdy spolu vedly válku, v níž se málem zničily. Nyní, po zuby vyzbrojené, žijí vedle sebe v neutralitě, kterou se ani jedna z nich neodváží porušit. Ve chvíli, kdy vkročíme na palubu lodě, jsme na darkhanském území. Planety nemají mezi sebou dohodu o vydávání stíhaných osob. Cassylia po nás možná touží — ale ne zas tolik, aby kvůli nám rozpoutala další válku.“

Na další vysvětlování nebyl čas. Kerk náhle vybočil z řady spěchajících vozidel a zamířil k nadjezdu označenému POUZE PRO SLUŽEBNÍ VOZY. Jasonovi připadalo, že jsou jako nazí, když projížděli pod jasnými světly kosmodromu směrem ke střežené bráně.

Brána byla zavřená.

Z opačné strany k ní přijelo nějaké auto, a Kerk zpomalil tak, že jel téměř krokem. Jeden ze strážných si s řidičem druhého auta vyměnil pár slov, pak dal znamení obsluze u brány. Závorová vrata se začala vyklápět dovnitř a Kerk prudce sešlápl akcelerační pedál.

Všechno se odehrálo současně. Turbína zavyla, protáčející se kola na silnici zakvílela a auto nárazem rozhodilo bránu dokořán. Otevřená ústa strážných zahlédl Jason jen krátce a nezřetelně, pak smykem zabočili za roh budovy. Doprovodilo je několik výstřelů, ale všechny byly hodně nepřesné.

Zatímco jednou rukou řídil, druhou rukou sáhl Kerk pod palubní desku a vytáhl pistoli, přesně takovou nestvůru, jakou měl řemínky připoutanou ke své paži. „Vezmi si místo své tuhle,“ řekl. „Střílí raketky s explozivními náboji. Dělá pekelný kravál. Netrap se mířením na nikoho — o to se postarám sám. Jen vyvolej trochu zmatku a donu je, aby se drželi zpátky. Nějak takhle.“

Vypálil jednu ránu z bočního okénka a podal pistoli Jasonovi ještě o něco dřív, než náboj vybuchl. Za ohlušující exploze vylétlo do vzduchu nákladní auto a kusy z něho se snášely jako déš na okolní automobily, jejichž řidiče přinutily k bezhlavému útěku.

Následovala bláznivá jízda jako ve strašidelném snu. Kerk jel, jako by chtěl sejít ze světa násilnou smrtí. Auta, která je pronásledovala, setřásl odbočováním na dvou kolech. Tak se prokličkovali téměř celou plochou kosmodromu, zanechávajíce za

sebou stopu z kouřícího zmatku.

Pak pronásledování skončilo a před nimi se tyčila pouze štíhlá věžička *Darkhanské chlouby*.

Kolem dokola *Chlouby* byl natažen plot ze silného drátu — vyjadřoval málo přátelský postoj k mateřské planetě lodi. Brána byla zavřená a střežili ji vojáci s namířenými zbraněmi, připraveni zahájit palbu na přijíždějící auto. Kerk se ani nepokusil jim přiblížit, místo toho vymačkal z auta poslední zbytky energie a zamířil přímo na plot. „Kryj si obličej!" vykřikl.

Jason natáhl ruce před obličej, právě když vrazili do plotu.

Trhaný kov zaskřípal, plot se vyboulil, ale nepraskl. Jason vyletěl ze sedadla a narazil do měkké palubní desky. Uvědomil si, že jízda skončila, avšak to už Kerk otevřel zprohýbané dveře. Musel zahlédnout, jak Jason zakoulel očima, protože ho beze slova vytáhl ven a hodil na kapotu rozbitého auta.

„Přelez ohnutý plot a utíkej k lodi!" vykřikl.

Aby snad nebylo pochyb, co tím míní, předvedl Jasonovi vzornou ukázku tréninkového běhu. Člověk by neřekl, že někdo tak robustní jako Kerk umí tak rychle utíkat, ale Kerk uměl. Jason potřásl hlavou, aby se vzpamatoval, a nabral určitou rychlost, ale přesto se nedostal ani do poloviny cesty k lodi, když Kerk dorazil k nástupním schůdkům. Ty již byly od lodě odpojené, ale zděšený obsluhující personál s nimi přestal odjíždět, když po nich začal vybíhat vysoký Kerk.

Nahoře se Kerk obrátil a vystřelil na vojáky, kteří se hrnuli dovnitř otevřenou bránou. Vojáci zalehli, plížili se a palbu opětovali. Jen několik vystřelilo na postavu běžícího Jasona.

Scéna před Jasonem se odvíjela jako ve zpomaleném filmu. Kerk stojící nahoře na rampě chladnokrevně oplácel palbu, která se ozývala všude kolem. Do bezpečí se mohl dostat, stačilo jen projít kruhovým vchodem za sebou. Zůstával tam však jedině proto, aby kryl Jasona.

„Díky," podařilo se Jasonovi vydechnout, když zdolal posledních pár schůdků pojízdného nástupiště. Proskočil vchodem a uvnitř lodě se zhroutil.

„Buď srdečně vítán," řekl Kerk, když se k němu přidal a mával pistolí, aby ji ochladil.

Lodní důstojník, stojící vzadu mimo dosah střelby z plochy kosmodromu, se tvářil vztekle a oba si měřil pohledem od hlavy k patě. „Co se to, sakra, tady děje?" zavrčel.

Kerk odzkoušel hlaveň naslíněným palcem, pak nechal vklouznout pistoli opět do pouzdra. „Jsme spořádaní občané z jiné soustavy a nedopustili jsme se žádného zločinu. Ti primitivové z Cassylie jsou pro civilizovaného člověka nesnesitelní. Proto odlétáme na Darkhan — zde jsou naše lístky — , na jehož svrchovaném území

se, jak věřím, v této chvíli nacházíme.” Poslední slova přidal kvůli cassylijskému důstojníkovi, který doklopýtal na vrcholek pojízdných schůdků a právě zvedal zbraň.

Tomu vojákovi se nedalo nic vyčítat. Viděl hledané zločince, kteří prchají. I když to bylo na darkhanské lodi. Ovládl ho spravedlivý hněv a pozvedl zbraň.

„Vylezte odtud, vy křiváci! Tak snadno neuniknete! Vylezte pomalu a s rukama nahoře, nebo vás rozstřílím…”

Čas se v té chvíli zastavil a zastavil se, jako by nechtěl už nikdy plynout dál. Pistole mířila na Kerka a Jasona — žádný z nich se nepokusil svoji zbraň vytáhnout.

Ta pistole se jen nepatrným trhnutím vychýlila, když se pohnul lodní důstojník, pak zase mířila bez zachvění na oba pronásledované. Darkhanský kosmonaut nikam neodešel, udělal jen krok stranou, ale to stačilo, aby se dostal k červené skříňce vestavěné do stěny. Jedním rychlým pohybem strhl víko skříňky a položil palec na tlačítko uvnitř ní. Když se usmál, jeho rty se stáhly tak, že odhalily všechny zuby. Už se rozhodl, a bylo to drzé vystupování cassylijského důstojníka, které v jeho rozhodování sehrálo hlavní úlohu.

„Vystřelte jen jedinou ránu na darkhanském území a já stisknu tento knoflík!” vykřikl. „Vy víte, nač ten knoflík je — všechny vaše lodě ho taky mají. Dopuste se nepřátelského činu vůči této lodi a *někdo* stiskne jiný knoflík. V tom okamžiku se odpálí všechny řízené rakety a polovina toho vašeho prohnilého města vyletí do vzduchu.” Úsměv měl do tváře jakoby vytesán a nebylo pochyb, že by udělal, čím vyhrožoval. „Tak jen střelte. Řekl bych, že ten knoflík stisknu s potěšením.”

Zazněla siréna ohlašující start, kontrolka UZAVIŘÍT VSTUP blikala v rozhněvaném vzkazu z velitelského stanoviště. Ještě okamžik zírali na sebe všichni čtyři jako v nelítostném dramatu.

Pak se cassylijský důstojník v nevyslovitelném, bezmocném hněvu otočil a skoky zamířil dolů ze schůdků.

„Všichni cestující zaujmou svá místa. Za padesát pět sekund je start. Ukončete nástup.” Zatímco vydával pokyny, přirazil lodní důstojník víko na skříňku a skříňku zamkl. Byl sotva čas dostat se k antiakceleračním lehátkům, když *Darkhanská chlouba* odstartovala.

5

Jakmile se loď dostala na oběžnou dráhu, kapitán poslal pro Jasona a Kerka. Vysvětlování se ujal Kerk a to, co se odehrálo minulé noci, vylíčil zcela pravdivě. Vypustil pouze skutečnost, že Jason je původem profesionální hráč. Vylíčil působivý příběh dvou šastných cizinců, které proradná oficiální místa chtěla připravit o výhru. To všechno se zcela shodovalo s tím, co si kapitán o Cassylii myslel. Nakonec kapitán pochválil důstojníka za jeho správné počínání a začal se připravovat k sepisování dlouhé zprávy pro svoji vládu. Kerkovi a Jasonovi popřál vše nejlepší a pochválil si, jaká je na jeho lodi svoboda.

Cesta netrvala dlouho. Jason neměl ani čas, aby dospal to, co zameškal, a už přistávali na Darkhanu. Jelikož neměli zavazadla, prošli celní kontrolou mezi prvními. Z odbavovací budovy vyšli ve chvíli, kdy se ke vzdálenému přistávacímu doku snášela jiná loď. Kerk se zastavil a zahleděl se na ni; Jason sledoval, kam jeho upřený pohled směřuje. Ta loď byla šedivá a otlučená. Měla tupý nos jako dopravní loď — ale hýřila tolika velkými děly jako bitevní křižník.

„Taje samozřejmě vaše," poznamenal Jason.

Kerk přikývl a zamířil k lodi. Když k ní dorazili, jeden ze vstupních uzávěrů se otevřel, ale nikdo se v něm neobjevil. Místo toho se k zemi řinčivě snesl dálkově ovládaný skládací žebřík. Kerk po něm rychle vyšplhal, Jason ho zachmuřeně následoval. Připadalo mu, že teď to s tou nechutí k okázalostem a malichernostem trochu přehánějí — a to si už začínal pyrranské postoje osvojovat. Podle nich se však právě takhle vítal velvyslanec na palubu jejich lodě. Tedy nijak.

Vstupní uzávěr zavřel samotný Kerk, a když klesli do lehátek, ozvala se startovací siréna. Hlavní trysky zaburácely a Jasona prudce stlačilo dolů zrychlení. Zrychlení neustávalo, stále narůstalo a vytlačovalo Jasonovi vzduch z plic a pohled z očí. Vykřikl, ale svůj vlastní výkřik nezaslechl, protože mu uši zaléhaly ohlušujícím řevem. Pohltila ho milosrdná mdloba.

Když se probral z bezvědomí, na loď už nepůsobilo žádné přetížení. Nechal oči zavřené a bolest se z jeho těla zvolna vytrácela. Náhle se ozval Kerk — stál vedle jeho lehátka.

„Je to moje chyba, Meto, měl jsem ti říct, že máme na palubě pasažéra, který je zvyklý na normální gé. Mohlas ten svůj obvyklý start, při kterém praskají kosti, aspoň trochu zmírnit."

„Nevypadá, že mu moc ublížil — a vůbec, co tady dělá?"

Jasona poněkud překvapilo, že ten druhý hlas je dívčí. Neupoutal ho však natolik, aby se obtěžoval otevřít bolavé oči.

„Letí na Pyrrus. Pokoušel jsem se mu to rozmluvit, ale nepodařilo se mi jeho rozhodnutí zvrátit. Je to škoda, protože bych pro něho rád udělal víc. On to byl, kdo nám opatřil peníze."

„Ach, to je hrozné," vzdechla Meta. Jason se divil, proč je to *hrozné*. Jeho omráčený mozek to nedokázal pochopit.

„Udělal by mnohem líp, kdyby zůstal na Darkhanu," pokračovala.

„Je velice hezký. Podle mého je škoda, že musí zemřít."

To bylo na Jasona příliš. S námahou pootevřel jedno, pak druhé oko. Ten hlas patřil dívce, víc než pohledné, která stála u jeho lehátka a upřeně na něho shlížela.

Otevřel oči ještě víc, když si uvědomil, že ta dívka je krásná — její krása byla druhu, jaký na planetách ve středu galaxie nikdy neviděl. Všechny ženy, které poznal, měly bledou ple, pokleslá ramena a popelavý obličej s nánosem líčidel. Byly výsledkem šlechtění slabostí rasy, sahající staletí do minulosti, kdy stále pokročilejší lékařská věda udržovala při životě stále více jedinců neschopných normálně přežít.

Tato dívka představovala v každém ohledu úplný opak. Byla výsledkem přežívání na planetě Pyrrus. Silná gravitace, která se u mužů postarala o mohutně vyvinuté svaly, dávala plochým ženským svalům značnou sílu. Měla pevnou postavu bohyně, opálenou pleta dokonale vyformovaný obličej. Její vlasy, střižené nakrátko, jí obepínaly hlavu jako zlatá koruna. Neženská na ní byla pouze pistole, kterou měla zasunutou do objemného pouzdra na předloktí. Když si povšimla, že Jason otevřel oči, usmála se na něho. Zuby měla tak pravidelné a tak bílé, jak se dalo očekávat.

„Jsem Meta, pilot této lodě. A vy jste určitě…"

„Jason dinAlt. Ten start byl dost mizerný, Meto."

„Skutečně se za něj moc omlouvám," zasmála se. „To když se člověk narodí na planetě s přitažlivostí dvě gé, je na zrychlení míň citlivý. Ušetřila jsem taky na palivu, u synergické křivky…"

Kerk zabručel něco nesrozumitelného, pak řekl: „Pojď, Meto, podíváme se na zboží. Některé z těch nových věcí zalepí díry v opevnění."

„Ach, ano!" zajásala a téměř zatleskala radostí. „Pročetla jsem si seznam, jsou prostě báječné."

Raduje se jako školačka z nových šatů, nebo z bonboniéry. Je to úžasné, mít takový vztah k bombám a plamenometům. Při té myšlence se Jason sarkasticky usmál a se sténáním slezl z lehátka. Oba Pyrrané již odešli, a on se s námahou protáhl dveřmi, aby se vydal za nimi.

Trvalo mu dlouho, než našel cestu do přepravního prostoru. Loď byla velká a zřejmě neměla posádku. Konečně Jason narazil na muže, který spal v jedné z jasně osvětlených kajut. Poznal v něm řidiče, který jim na Cassylii přenechal auto. Muž spal zdravým spánkem, ale v okamžiku, kdy se Jason vplížil do kajuty, otevřel oči. Po ospalosti na

něm nezůstala ani stopa.

„Jak se dostanu do skladiště?" zeptal se Jason.

Muž mu poradil, pak zavřel oči a okamžitě usnul, dřív, než mu Jason stačil poděkovat.

Kerk a Meta v nákladním prostoru některé z beden už otevřeli a zalykali se radostí nad jejich smrtonosným obsahem. Když Jason prošel dveřmi, Meta držela v náručí tlakový kanystr. Otočila se k němu.

„Jen se koukni na tohle!" zvolala. „Ten prach, co je v něm… člověk ho může polykat jako bláto a ani tolik mu neublíží. Ale všechny formy rostlinného života likviduje okamžitě…" Náhle se zarazila, když si uvědomila, že Jason její nadšení nesdílí. „Promiňte, jen jsem chvíli zapomněla, že nejste Pyrran. Takže vy to nechápete, že?"

Dříve, než mohl odpovědět, se z reproduktoru lodního rozhlasu ozvalo její jméno.

„Je čas na skok," vysvětlovala. „Pojďte se mnou na můstek. Můžeme si tam povídat, když budu dělat výpočty. Kromě Pyrru toho vím o jiných planetách tak málo, že bych se chtěla zeptat na milión věcí."

Jason ji doprovodil na velitelské stanoviště, kde vystřídala ve službě jednoho důstojníka a začala odečítat údaje pro skokový program. Její postavička, pevná, ale pružná a obepnutá jednoduchou jednodílnou kombinézou, se mezi ty velké přístroje jaksi nehodila. Nedalo se však popřít, že to, co Meta dělala, dělala účelně a úsporně.

„Meto, nejste na pilota mezihvězdné lodě moc.mladá?"

„Mladá?" Chvíli přemýšlela. „Skutečně nevím, jak staří mají být piloti. Už létám jako pilot tři roky a je mi skoro dvacet. Je to míň než normálně?"

Jason pootevřel ústa — pak se zasmál. „Myslím, že to závisí na tom, z které planety člověk pochází. Někde byste měla problém získat oprávnění. Ale vsadím se, že na Pyrru je to jiné. Podle tamních měřítek musíte patřit k těm starým."

„Teď žertujete," řekla vážně Meta, právě když vkládala do počítače nějaký údaj. „Na některých planetách jsem staré ženy viděla. Jsou vrásčité a mají šedivé vlasy. Nevím, jak byly staré — jedné jsem se zeptala, ale svůj věk mi neřekla. Určitě musejí být starší než kdokoli na Pyrru, tam nikdo tak nevypadá."

„Tak jsem to nemínil." Jason hledal správný výraz. „Nikoli ke starým, ale k hotovým, zralým. Dospělým."

„Všichni jsou dospělí," usoudila. „Přinejmenším brzy poté, co vyjdou z ochranky. A z ní se vychází v šesti letech. Moje první dítě je dospělé a druhé by brzy bylo, jenže už nežije. Já tedy určitě musím být dospělá."

Tím byl pro ni ten problém zřejmě vyřešen, ale Jason měl plnou hlavu toho, jak odlišné chápání pojmů a výchovu prozrazovala její slova.

Meta vyukala na klávesnici poslední soubor, a když se letová páska začala odvíjet z pouzdra, věnovala se znovu Jasonovi. „Jsem ráda, že letíte s námi, ale je mi vás líto, že letíte na Pyrrus. Budeme však mít spoustu času, abychom si popovídali, a je toho tolik, co se chci dovědět. O jiných planetách. A proč to mezi lidmi chodí tak, jak to chodí. Tedy vůbec ne jako u nás, kde člověk vždycky ví, proč a co lidé dělají." Na chvíli se zamračila nad páskou, pak opět obrátila pozornost k Jasonovi. „Jaká je planeta, odkud pocházíte?"

Jedna po druhé se mu na rty draly běžné lži, které si zvykl říkat, ale odvrhl je. Proč se namáhat lhaním dívce, které je zcela lhostejné, jestli jsi chudák nebo pán. Pro ni existovaly pouze dva druhy lidí v galaxii: Pyrrané a ti ostatní. Uvědomil si, že poprvé od doby, kdy opustil Porgorstorsaand, říká někomu o svém původu pravdu.

„Moje rodná planeta? Ta je asi nejstaromódnější, nejnezajímavější a nejméně perspektivní ze všech ve vesmíru. Člověku se až nechce věřit, jak může zdegenerovat planeta, která je převážně zemědělská, kastovnická a naprosto spokojená se svou nudnou existencí. Ne že se tam nic nemění — ale nikdo nic měnit *nechce*. Můj otec byl sedlák a já jsem se měl stát taky sedlákem — kdybych dal na rady těch, kteří byli starší a moudřejší než já. Bylo nemyslitelné, a taky zakázané, abych dělal něco jiného. A všechno, co jsem chtěl dělat, se příčilo zákonům. Číst jsem se začal učit, až když mi bylo patnáct — z jedné knihy ukradené ze školy pro urozené. Pak už cesta zpátky neexistovala. V devatenácti, kdy jsem se dostal na palubu cizí obchodní lodě jako černý pasažér, měl jsem za sebou přestupky snad proti všem zákonům na planetě. Opustit rodnou planetu bylo pro mě jako dostat se z vězení."

Při té myšlence potřásla Meta hlavou. „Takové místo si prostě nedokážu představit. Ale určitě by se mi tam nelíbilo."

„O tom jsem přesvědčen taky," usmál se Jason. „Jakmile jsem se tedy ocitl v kosmu, bez počestné kvalifikace a vzdělání, dělal jsem chvíli to a chvíli ono. V našem technologickém věku jsem byl zcela ztracen. Jo, mohl jsem možná udělat štěstí v nějaké armádě, jenže neumím dobře plnit rozkazy. Avšak kdykoli jsem hrál hazardní hry, hrál jsem úspěšně, a postupně mě to prostě do hraní vtáhlo. Lidé jsou všude stejní, takže jsem se tak mohl dobře živit, kdekoli jsem se ocitl."

„Vím, co míníte, když říkáte, že jsou lidé stejní, ale oni jsou velmi *různí*," namítla. „Nevyjadřuju se moc jasně, že? Chci tím říct, že u nás vím, co lidé udělají a současně proč to udělají. Lidi na všech ostatních planetách skutečně jednají podobně, jak jste říkal, ale a se snažím, jak chci, nedokážu pochopit proč. Tak například, já ráda ochutnávám

něco z místní kuchyně, když přistaneme na nějaké planetě, a jestli je čas, vždycky si něco dám. U každého kosmodromu jsou bary a restaurace, a tak někam tam zajdu. A vždycky mám potíže s muži — chtějí mi koupit něco k pití, držet mě za ruku."

„No, dívka, která do těch kosmodromových lokálů jde sama, musí předpokládat, že u mužů vzbudí zájem."

„To všechno vím," řekla. „Jenže nechápu, proč neslyší, když jim říkám, že nemám zájem a aby odešli. Většinou se jenom zasmějou a přitáhnou si židli. Ale zjistila jsem, že jedno na ně platí všude. Řeknu jim, že jim zlomím ruku, jestli mě nepřestanou obtěžovat."

„Odradí je to?" zeptal se Jason.

„Ne, samozřejmě, že ne. Ale až jim tu ruku zlomím, odejdou. A pak už mě nikdo z ostatních neobtěžuje. Člověk se musí tolik rozčilovat, a jídlo je většinou mizerné."

Jason se neusmál. Zejména, když si uvědomil, že tato dívka by *mohla* zlomit ruku každému kosmodromovému individuu v galaxii. Představovala zvláštní směs naivity a síly, byla jiná než kdokoli, koho kdy potkal. Znovu si řekl, že *musí* navštívit planetu, která rodí takové lidi, jako je ona a Kerk.

„Řekněte mi něco o Pyrru," požádal. „Co vede vás a Kerka k tomu, že tak samozřejmě předpokládáte, že klesnu mrtev k zemi, ihned jak přistaneme? Jaká ta planeta je?"

Nyní se z jejího obličeje vytratil veškerý hřejivý výraz. „To vám říct nemohu, to musíte vidět a poznat sám. Poté, co jsem poznala některé jiné světy, vím jen tolik, že se Pyrrus nepodobá ničemu, co jste vy, galaktičtí lidé, kdy poznali. Ani tomu neuvěříte, dokud nebude příliš pozdě. Slíbíte mi něco?"

„Ne", odpověděl. „Aspoň dokud neuslyším, co mám s1íbit, a nerozhodnu se."

„Zůstaňte na lodi, až přistaneme. Na palubě budete poměrně v bezpečí, a já během několika týdnů poletím s nákladem."

„Nic takového neslíbím. Odejdu, až budu chtít odejít." Jason věděl, že pro to, co řekla, má určitě nějaký důvod, ale nelíbila se mu její samozřejmá nadřazenost.

Meta dokončila programování skoku, aniž cokoli poznamenala. V místnosti zavládlo napětí, které jim bránilo hovořit.

Znovu se s ní setkal až příštího lodního dne, a to zcela náhodou. Seděla v astronavigační kopuli, a když vstoupil, vzhlížela na černou oblohu vyplněnou jiskrami při skoku. Bylo to poprvé, co se s ní setkal, když měla po službě a na sobě něco jiného než kombinézu. Teď jí k tělu lnuly tenké a slabě se lesknoucí dlouhé šaty.

Usmála se na něho. „Hvězdy jsou tak nádherné. Pojďte se podívat." Jason se postavil těsně k ní a vzhlédl. Podivné geometrické obrazce na obloze, zkreslené skokem, až příliš dobře znal, avšak stále

ho fascinovaly. Dnes dokonce ještě víc než to. O ten vzrušující rozdíl se v tichu potemnělé kopule přičinila Metina blízkost. Její na stranu nakloněná hlava mu téměř spočívala na rameni, koruna jejích vlasů mu zčásti zakrývala oblohu, příjemná vůně z ní mu vnikala do chřípí.

Téměř bez rozmýšlení ji objal pažemi, pod tenkými šaty ucítil teplo jejího pevného těla. Nebylo jí to nepříjemné, protože položila na jeho ruce svoje.

„Usmíváš se," řekla. „Tobě se také líbí hvězdy."

„Líbí, a moc," připustil. „Jenže je tu ještě něco. Vzpomínám si na to, co jsi mi vyprávěla. Chceš mi taky zlomit ruku, Meto?"

„Samozřejmě, že ne," odpověděla velmi vážně, pak mu oplatila úsměv. „Mám tě ráda, Jasone. I když nejsi Pyrran, mám tě moc ráda. A cítím se tak osamělá."

Když k němu vzhlédla, políbil ji. Oplatila mu polibek s vášní, v níž nebyl žádný stud, ani předstíraná zdrženlivost.

„Mám kajutu přímo v této chodbě," řekla.

6

Po tomto sblížení byli neustále spolu. Když měla Metu službu, nosíval jí na řídící stanoviště jídlo a povídali si. O jejím světě se však o moc víc nedověděl, protože podle tiché dohody o něm nemluvili. Vyprávěl jí o mnoha planetách, které navštívil, a o lidech, které poznal. Projevila se jako vděčný posluchač, a čas rychle plynul. Těšilo je, když byli spolu, a cesta jim připadala báječná.

Pak cesta skončila.

Na palubě lodě bylo čtrnáct lidí, ale Jason nikdy neviděl víc než dva nebo tři současně. Existoval pevný rozvrh služeb, podle kterého posádka zajišovala provoz lodě. Když neměli službu, každý z Pyrranů se staral sám o sebe, ve všech ohledech zcela samostatně. Až když loď dokončila skok a z lodního rozhlasu se ozvalo rázné *Nástup!*, shromáždili se všichni.

Kerk vydával povely k přistání a na dotazy odpovídal úsečně. Jednalo se pouze o technické záležitosti a Jason se ani nesnažil je vnímat. Upoutalo ho však to, jak se Pyrrané chovají. Hovořili znatelně rychleji, stejně tak se pohybovali. Připomínali vojáky, kteří se připravují na bitvu.

Poprvé ho zarazilo, jak byli všichni stejní. Ne že by vypadali stejně nebo dělali totéž. Ta zarážející podobnost spočívala v tom, *jak* se pohybovali a reagovali. Chodili rychle, naplněni vnitřním neklidem, a byli připraveni v každém okamžiku k činnosti. Očima neustále těkali.

Po nástupu se Jason pokusil promluvit si s Metou, ale ona se chovala, jako by se neznali. Odpovídala jednoslabičně a do očí mu přímo nepohlédla, jen se jich svýma krátce dotkla, ale hned zaletěla pohledem jinam. Neměl jí vlastně co říct, proto se měla k odchodu. Chystal se natáhnout ruku, aby ji zadržel — pak si to rozmyslel. Na rozhovor bude dost času jindy.

Jediný, kdo si ho vůbec všiml, byl Kerk, a to pouze proto, aby mu nařídil odebrat se na antiakcelerační lehátko.

Přistání šla Metě nesrovnatelně hůř než starty. Alespoň když přistávala na Pyrru. Ze všech stran najednou doléhalo nárazové zrychlení. V jedné chvíli se dostali do volného pádu, který trval snad celou věčnost. Silné nárazy do trupu otáčely lodí. Připomínalo to spíš souboj než přistávání, a Jason si v duchu říkal, kolik v tom ze souboje doopravdy je.

Když loď konečně přistála, Jason to vůbec nepoznal. Neustálá přitažlivost dvou gé vyvolávala pocity jako při brždění. Pouze to, že motory lodě pozvolna přestávaly kvílet, ho přesvědčilo, že přistáli.

Odepnout popruhy a posadit se znamenalo pro něho velkou námahu.

Přitažlivost dvou gé se nezdála tak hrozná. Zpočátku. Při chůzi musel člověk vynakládat tolik energie, jako by nesl na ramenou někoho, kdo je stejně těžký. Když Jason pozvedl ruku, aby uvolnil dveřní západku, připadalo mu, že zvedá dvě ruce. Pomalu se šoural k hlavnímu vchodu.

Ostatní tam dorazili dřív než on. Z přilehlé místnosti kouleli dva muži průhledné válce a z toho, jak válce vypadaly robustně a jak řinčely, když na něco narazily, Jason pochopil, že jsou vyrobeny z průhledného kovu. Nepochopil však, k jakému účelu mohou sloužit. Prázdné válce o průměru jednoho metru a delší než člověk. Jeden konec pevný, neoddělitelný, a druhý opatřený víkem v závěsech a zajištěný. Na co jsou, se stalo zřejmé, až když Kerk u jednoho z nich otočil kolem uzávěru a odklopil víko.

„Vlez dovnitř," poručil Kerk. „Až budeš uvnitř a zavřený, odnesou tě z lodě."

„Děkuji, nechci," odmítl Jason. „Nijak netoužím po tom, abych zpestřil přistání na vaší planetě tím, že mě vynesou zabaleného jako párek ve střevě."

„Nebuď blázen," utrhl se Kerk. „Nás *všechny* v těch rourách vynesou. Byli jsme až příliš dlouho pryč, než abychom se odvážili dotknout povrchu bez aklimatizace."

Jason měl trochu divný pocit, když viděl, jak ostatní lezou do válců. Sám si vybral nejbližší, vklouzl do něho nohama napřed a zavřel za sebou víko. Když dotáhl kolo v jeho středu, víko se vmáčklo do pružného těsnění. Během minuty se v uzavřeném válci zvýšil obsah dioxidu uhličitého a regenerátor vzduchu v dně se s broukáním probudil k činnosti.

Poslední vlezl do válce Kerk. Nejdříve však zkontroloval, zda jsou dobře uzavřeny všechny ostatní válce, pak stiskl hlavní spouštěč vzduchového uzávěru. Když se uzávěr začal otáčet, rychle se zavřel do zbývajícího válce. Vnitřní a vnější deska uzávěru se zvolna vytočily a do lodě vniklo světlo ztlumené stěnou z deště.

Jasonovi to všechno připadalo jako zlý sen. Veškeré ty přípravy naprosto kvůli ničemu. Uplynuly dlouhé minuty netrpělivého čekání, než se objevilo nákladní auto řízené Pyrranem, který naskládal válce na auto, jako by to byl neživý náklad. Jason měl smůlu, že se dostal úplně dospodu nakupené hromady válců, takže během jízdy nic neviděl.

Teprve až když válce obsahující živé lidi byly vyloženy v místnosti s kovovými stěnami, uviděl Jason prvního tvora pyrranské přírody.

Řidič nákladního auta právě kvapně zavíral vnější dveře, když něco vlétlo dovnitř a narazilo na vzdálenou stěnu. Jason zahlédl jakýsi

pohyb, vzhlédl, aby zjistil, co to je, když se to něco sneslo přímo k jeho obličeji.

Prudce se odtáhl, kovovou stěnu válce si neuvědomil. Ten tvor narazil na průhledný kov a přitiskl se k němu. Jason měl dokonalou příležitost si ho detailně prohlédnout.

Tvor vypadal snad až příliš hrůzně na to, aby byl skutečný. Vypadal jako nástroj smrti zbavený všeho zbytečného. Tlama rozdělující hlavu na dvě poloviny, řady zubů, vroubkovaných a špičatých, kožnatá křídla zakončená drápy, ještě delší drápy na končetinách, které drásaly kovovou stěnu.

Jasona zachvátila hrůza, když viděl, jak paráty vrývají do průsvitného kovu rýhy. Všude tam, kam dopadly sliny toho tvora, kov zneprůhledněl a pod nárazy zubů se odštěpoval.

Rozum přesvědčoval, že to jsou jenom škrábance na tlusté stěně válce. Že nijak nevadí. Avšak neovladatelný, panický strach donutil Jasona schoulit se do nejvzdálenějšího místa. Skrčen co nejvíc, hledal, kudy uniknout.

Teprve až když se ten okřídlený tvor začal pomalu rozpouštět, uvědomil si, k čemu ta místnost slouží. Ze všech stěn dopadala dýmající tříš kapaliny jako déš, dokud nepokryla všechny válce. Pyrranský živočich naposledy cvakl čelistmi a zmizel. Kapalina odtekla podlahou, a následovala druhá a třetí sprcha.

Zatímco čerpadla odsávala nastříkanou lázeň, Jason se usilovně snažil znovu nabýt duševní rovnováhu. Byl překvapen sám nad sebou. A už byl ten tvor jakkoli příšerný, Jason nemohl pochopit, že přes stěnu těsně uzavřeného válce dokázal vzbudit takový strach. Jason na něj reagoval naprosto nepřiměřeně. I poté, co byl zlikvidován a odplaven, Jason musel vynaložit veškerou sílu vůle, aby se uklidnil a začal normálně dýchat.

Kolem něho prošla Meta a on si uvědomil, že sterilizační proces skončil. Otevřel válec a unaveně vylezl ven. To už Meta a všichni ostatní odešli a zůstal pouze jeden muž s jestřábím obličejem, který na něho čekal.

„Jsem Brucco, starám se tady o aklimatizační středisko. Kerk mi řekl, kdo jste, a lituji vás, že jste tady. Teď ale pojďte. Potřebuji trochu vaší krve na zkoušky."

„Ted si připadám jako doma," uznal Jason. „Starodávná pyrranská pohostinnost." Brucco jenom zabručel a vykročil rychlým krokem. Jason ho následoval do sterilizační laboratoře. V chodbě nikdo jiný nebyl.

Dvojnásobná gravitace vyvolávala v bolavých svalech únavu, neustále ho přibíjela k zemi. Zatímco Brucco prováděl zkoušky vzorků krve, Jason odpočíval. Dřímota ho téměř srazila do vyčerpávajícího spánku, než se Brucco vrátil s podnosem s lahvemi a injekčními

stříkačkami.

„To je neuvěřitelné," oznámil. „Ve vašem séru není žádná protilátka, která by měla na této planetě nějaký význam. Mám tady sadu antigenů, a ty vás aspoň na den úplně odrovnají. Sundejte si košili."

„Děláte to často?" zeptal se Jason. „Totiž to, že drogujete návštěvníky z ciziny, aby mohli vychutnávat radosti vašeho světa?"

Brucco zabodl jehlu, která Jasona zabolela, jako by mu zaskřípala o kost. „Vůbec ne. Naposledy to bylo už před léty. Šest výzkumníků z jakéhosi institutu, ochotného dobře zaplatit za možnost studovat místní formy života. Neodmítli jsme. Pořád potřebujeme víc a víc galaktické měny."

Jason už začínal cítit z injekcí závrat. „Kolik z nich přežilo?" zamumlal zpola v omámení.

„Jeden. Zachránili jsme ho včas. Samozřejmě že jsme je přiměli zaplatit předem."

Nejdříve Jasona napadlo, že Brucco žertuje. Pak si uvědomil, že pro žerty nemají Pyrrané moc pochopení. Jestliže to, co mu Meta a Kerk řekli, bylo jen zpola pravda, naděje na přežití jedna ku šesti nebyla špatná.

Ve vedlejší místnosti byla postel a Brucco mu do ní pomohl. Jason si připadal nadrogován a pravděpodobně byl. Upadl do hlubokého spánku a do snění.

Strach a nenávist, namíchané v alikvotním poměru, se přes něho zuřivě přelévaly. Pokud to byl sen, netoužil po tom, aby zase někdy usnul. Jestliže to sen nebyl, přál si zemřít. Ten strach neměl začátek ani konec, a nikudy se nedalo uniknout.

Když se probral k vědomí, nedokázal si vybavit žádný detail té noční můry. Jen strach přetrvával. Byl propocen a bolel ho každý sval. Nakonec si řekl, že to musí být tím, že dostal silnou injekční dávku, a tou nesnesitelnou gravitací. To mu však na pachuti strachu neubralo.

Pak vstrčil Brucco hlavu mezi dveře a přeměřil si Jasona očima. „Myslel jsem, že jste mrtvý," řekl. „Spal jste celých čtyřiadvacet hodin. Nehýbejte se, přinesu něco, co vás postaví na nohy."

Životodárný prostředek měl podobu jiné injekční stříkačky se zlověstným obsahem. Injekce mu uhasila žízeň, ale přiměla ho, aby si plně uvědomil pocit hladu.

„Máte hlad?" zeptal se Brucco. „Vsadím se, že ano. Zrychlil jsem váš metabolismus, takže se vám rychleji vyvinou svaly. To je jediný způsob, jak se navždy vypořádáte s vyšší gravitací. Ale dostanete přitom náramnou chu k jídlu."

Brucco jedl také a Jason měl příležitost položit mu pár otázek. „Kdy budu mít možnost porozhlédnout se po té vaší úžasné planetě? Zatím byl ten výlet zajímavý asi jako pobyt ve vězení."

„Uklidněte se a vychutnejte jídlo. Možná to potrvá měsíce, než budete moci ven. Jestli vůbec.“

Jason cítil, jak mu poklesla čelist, a hlasitě zavřel ústa. „Nemohl byste mi náhodou sdělit proč?“

„Samozřejmě. Budete muset prodělat tentýž výcvikový kurs, jaký absolvují naše děti. Jim to trvá šest let. Jistě, je to prvních šest let jejich života. Mohlo by vás možná napadnout, že vy jako dospělý člověk byste se mohl učit rychleji. Naproti tomu mají ale děti výhodu v tom, že sklony dědí. Mohu říci jen to, že se z těchto uzavřených budov dostanete ven, až když budete připraven.“

Během hovoru Brucco dojedl. Teď seděl a s rostoucím opovržením upíral oči na Jasonovy nahé paže. „V prvé řadě máme zájem, abyste měl pistoli,“ prohlásil. „Dělá se mi špatně, když vidím někoho, kdo ji nemá.“ Brucco nosil pistoli neustále, dokonce i v uzavřených budovách.

„Každá pistole je speciálně přizpůsobena tomu, kdo ji nosí, a pro kohokoli jiného by byla k ničemu,“ pokračoval. „Ukážu vám proč.“ Zavedl Jasona do zbrojnice přeplněné smrtonosnými zbraněmi. „Položte sem ruku, abych vám mohl vzít míru.“

Přístroj měl tvar krabice s pažbou pistole na jednom konci. Jason uchopil pažbu a loket položil na kovovou smyčku. Brucco zajistil polohu měřicích ručiček, které se dotýkaly Jasonovy paže, pak opsal z číselníků údaje. Ze seznamu četl čísla a přitom z přihrádek vybíral různé součástky, z nichž obratně sestavil mechanické pouzdro a pistoli. Až když měl pouzdro připevněno řemínky k předloktí a pistoli v ruce, Jason si poprvé všiml, že obojí je spojeno pružným lankem. Pistole mu seděla v ruce dokonale.

„Toto je tajemství mechanického pouzdra,“ poklepal Brucco na pružné lanko. „Je úplně volné, když zbraň používáte. Ale když ji chcete zasunout do pouzdra…“ Brucco něčím pohnul a z lanka se stala tuhá tyčinka, která vyrazila pistoli Jasonovi z ruky a vystrčila ji do vzduchu.

„Pak zpátky.“ Lanko zabzučelo a bleskurychle zasunulo pistoli zpět do pouzdra. „Tasení probíhá samozřejmě obráceně.“

„Prima hračička,“ pochválil Jason. „Ale jak mám tasit? Mám zapískat nebo udělat něco jiného, aby pistole vyskočila?“

„Ne, pistole na zvuk nereaguje,“ odpověděl s vážnou tváří Brucco. „Funguje na mnohem přesnějším principu. Koukejte, zvedněte levou ruku a jakoby uchopte pažbu pistole. Napněte ukazováček. Vidíte, kudy vedou šlachy na zápěstí? Na pravém zápěstí se jich dotýkají citlivé ovládací prvky. Nereagují na žádnou ze šlach kromě té, která hlásí, že *ruka je připravena uchopit pistoli*. Po čase se ten mechanismus stane zcela automatický. Když chcete pistoli, máte ji v ruce. Když nechcete, je v pouzdře.“

Jason udělal pravou rukou úchopový pohyb, ohnul ukazováček. Náhle ho něco bolestivě udeřilo do dlaně a ozvalo se silné prásknutí. V ruce měl pistoli — jeho prsty byly zpola ochromené — a z hlavně stoupal proužek dýmu.

„Pistoli budete mít samozřejmě nabitou jen slepými náboji, dokud se s ní nenaučíte zacházet. Jinak jsou pistole *vždycky* nabité ostrými. Žádné bezpečí neexistuje. Povšimněte si, že u spouště není lučík. Při tasení můžete proto ohnout ukazováček trochu víc, takže pistole vystřelí v okamžiku, kdy se vám dotkne dlaně."

Byla to určitě nejvražednější zbraň, s jakou kdy Jason zacházel, a také nejnáročnější na zvládnutí. Překonával mučivou bolest ve svalech ze silné gravitace, když se snažil to ďábelské zařízení zvládnout. Bylo to k vzteku, jak pistole mizela v pouzdře, právě když se chystal stisknout spouš. Ještě horší to bylo s její snahou vyskakovat z pouzdra dřív, než byl zcela připraven — vyskakovala do místa, kde měla být jeho ruka. Když neměl prsty tam, kde je měl mít, pistole do nich bolestivě narazila. Jason přestal cvičit, až když měl ruku samou podlitinu.

Časem to dokonale zvládne, ale již chápal, proč Pyrrané pistoli nikdy neodkládají — bylo by to jako odložit část vlastního těla. Pohyb pistole z pouzdra do ruky byl až příliš rychlý, než aby ho postřehl. Byl určitě rychlejší než nervový povel, který formoval ruku do tvaru pro uchopení pistole. Vypadalo to, jako byste měli ve špičce prstu hromový blesk. Ukážete prstem, a prásk! — zazní třesk.

Brucco odešel. Jason trénoval sám, a až toho jeho bolavá ruka měla dost, přestal a zamířil zpět ke svému pokoji. Když zabočoval za roh, zahlédl známou postavu, která se od něho vzdalovala.

„Meto! Počkej na chvíli! Chci s tebou mluvit!"

Netrpělivě se otočila, když se k ní šoural, i když šel tak rychle, jak to jen při dvojnásobné gravitaci dokázal. V ničem nepřipomínala dívku, kterou poznal na lodi. Těžké boty jí sahaly až pod kolena, její postava se ztrácela v neforemné kombinéze z kovové tkaniny. Štíhlý pas měla dokola obtěžkaný kanystry. A tvářila se chladně a nepřístupně.

„Chybělas mi," vydechl. „Nenapadlo mě, že bys tady mohla být. Vztáhl k ní ruku, ale odtáhla se z jeho dosahu.

„Potřebuješ něco?" zeptala se.

„Potřebuješ něco?" opakoval a stěží skrýval rozhořčení. „Jsem Jason, vzpomínáš si na mě? Jsme přátelé! Přátelé mohou spolu hovořit, aniž by něco *potřebovali*."

„To, co se stalo na lodi, nemá nic společného s tím, co se děje na Pyrru." Ještě během hovoru se netrpělivě pohnula k odchodu. „Skončila jsem aklimatizaci a musím se vrátit do práce. Ty zůstaneš tady v zajištěných budovách, takže tě už neuvidím."

„Jen zůstaň s ostatními dětmi — to tím chceš říct. A nesnaž se odejít, musíme si nejdřív něco vyjasnit…"

Jason se dopustil chyby, když natáhl ruku, aby Metu zadržel. Nevěděl, co se pak vlastně stalo. V jednom okamžiku stál — v následujícím najednou ležel roztažený na podlaze. Rameno měl samý šrám, a Meta zmizela v chodbě.

Do svého pokoje dokulhal a tlumeným hlasem chrlil nadávky. Když klesl na lůžko tvrdé jako skála, snažil se především vzpomenout si na důvody, které ho sem přivedly. A porovnával je s neustálou mučivou bolestí z gravitace, se sny naplněnými strachem, které ta bolest evokovala, a s tím, jak tito lidé opovrhují každým, kdo je odjinud. Rychle potlačil narůstající pocity sebelítosti. Podle pyrranského měřítka byl slabý a bezmocný. Pokud bude chtít, aby o něm měli trochu lepší mínění, bude se muset hodně změnit.

Vyčerpán únavou, upadl pak do spánku, který přerušovaly jen výkřiky strachu z toho, co se mu zdálo.

7

Ráno se Jason probudil se silnou bolestí hlavy a s pocitem, že vůbec nespal. Když si vzal několik odměřených dávek stimulantů, které mu nachystal Brucco, znovu přemýšlel o tom, co to může být, co jeho sny naplňuje takovou hrůzou.

„Pospěšte si s jídlem," vyzval ho Brucco, když se setkali v jídelně. „Nemohu s vámi dál ztrácet čas na individuální instruktáž. Nastoupíte do normální školy a budete navštěvovat povinné předměty. Za mnou přijďte, jen když se vyskytne nějaký problém, který instruktoři nebo cvičitelé nebudou schopni zvládnout."

Jak mohl Jason očekávat, školu navštěvovaly vážně se tvářící malé děti. Jejich dobře vyvinuté postavy a chování, v němž nebylo na hlouposti místo, prozrazovaly Pyrrany. Přesto však v nich dosud zůstalo tolik dětského, aby to, že mají ve třídě dospělého, jim připadalo velmi směšné. Zrudlý Jason, vklíněný do jedné z malých lavic, v tom moc zábavného neviděl.

Veškerá podobnost s normální školou končila vnějším vzhledem třídy. Kromě toho, že každé dítě bez ohledu na věk nosilo u sebe pistoli. A že se všechny předměty zabývaly přežitím. Jedině možná úspěšnost v těchto předmětech bylo sto procent a žáci zůstávali u lekce, dokud ji dokonale nezvládli. Z běžných vzdělávacích předmětů nebyl vypsán žádný — ty se zřejmě vyučovaly, až když dítě absolvovalo školu pro přežití a mohlo samostatně ve světě obstát. Což byl logický a chladnokrevný názor na skutečnost. Vlastně všechno, co Pyrrané dělali, se dalo charakterizovat jako logické a chladnokrevné.

Většinu dopoledne věnovali funkci jednoho z medikitů, léčebných souprav, které se uvazovaly kolem pasu. Šlo o analyzátor infekce a jedu, který se přikládal na bodné poranění. Jestliže byly v ráně nějaké toxiny, automaticky se do toho místa vstříkla protilátka. Jednoduché k použití, ale konstrukčně neuvěřitelně složité. Jelikož si každý Pyrran udržoval svoji výstroj sám — kdyby špatně fungovala, mohl pak dávat vinu pouze sobě — museli se naučit, jak jsou všechna zařízení konstruována a jak se opravují. Jasonovi se dařilo mnohem víc než dětem, i když ho ta námaha vyčerpala.

Odpoledne učinil první zkušenost s trenažérem. Jeho instruktorem byl dvanáctiletý chlapec, jehož odměřený hlas se nesnažil skrývat opovržení nad slabým cizincem.

„Všechny trenažéry jsou stroje, které věrně imitují skutečný povrch planety a neustále se uzpůsobují tak, jak se mění živé formy. Jediný rozdíl mezi nimi je různý stupeň nebezpečnosti. První trenažér, který budete používat, je samozřejmě ten, do něhož se dávají nejmenší

děti…“

„Jsi velmi laskav,“ zamumlal Jason. „Tvoje lichocení mě ohromuje.“ Instruktor však pokračoval, aniž vzal přerušení na vědomí.

„…do něhož se dávají nejmenší děti, ihned jak se mohou plazit. Je v podstatě skutečný, i když je zcela inaktivován.“

Výraz trenažér nevystihuje skutečnost, napadlo Jasona, když prošli masivními dveřmi. Byl to okopírovaný kus vnějšího světa v obrovské hale. Netrvalo dlouho a zbavil se dojmu, že ve skutečnosti jde o namalovaný strop a umělé slunce ve velké výšce, a představil si, že je konečně na volném prostranství. Ten výjev *vypadal* docela mírumilovně, i když mračna lemující obzor hrozila prudkou bouří.

„Musíte chodit sem a tam a všechno si prohlížet,“ vybídl Jasona instruktor. „Kdykoli se něčeho dotknete rukou, dozvíte se, co to je. Takhle…“

Chlapec se sklonil a strčil prstem do stébla hebké trávy, která pokrývala zemi. Ze skrytých reproduktorů okamžitě zazněl silný hlas.

„Jedovatá tráva. Nutno stále nosit vysoké boty.“

Jason poklekl a trávu si prohlížel. Na konci stébla byl tvrdý, lesklý háček. S překvapením zjistil, že každé jednotlivé stéblo trávy je takové. Měkký zelený trávník byl kobercem smrti. Když se vztyčil, zahlédl, že pod stromem s širokými listy se krčí šupinaté zvíře, jehož zkosená hlava byla zakončena dlouhým hrotem.

„Co je to tam na konci mé zahrádky?“ zeptal se. „Vy svým dětičkám určitě vybíráte příjemné kamarády.“ Otočil se a zjistil, že mluví do vzduchu — instruktor zmizel. Pokrčil rameny a pohladil tu šupinatou nestvůru.

„Ďáblorožec,“ informoval neosobní hlas odněkud z výšky. „Oblek ani boty nechrání. Zabij to.“

Tichem otřáslo ostré *prásk!* když Jasonova pistole vystřelila. Ďáblorožec se překulil na bok, byl naprogramován tak, aby reagoval na slepé náboje.

„No — učím se,“ usoudil Jason a ta myšlenka ho potěšila. Slova *Zabij to* používal i Brucco, když ho učil zacházet s pistolí. To, k čemu nabádala, mu proniklo do podvědomí. Nutkání vystřelit pocítil, až když uslyšel výstřel. Začal si pyrranských tréninkových metod víc vážit.

Jason strávil v dětské zahradě hrůzy nejvýš nepříjemné odpoledne. Smrt byla všude. A mezitím mu po celou dobu přísný hlas neviditelného uděloval jednoduchou řečí rady. Tak mohl dělat likvidátora, aby snad nebyl zlikvidován sám. Nikdy si neuvědomil, že násilná smrt může mít tolik odporných podob. Zde *všechno* hrozilo člověku smrtí — od nejmenšího hmyzu až po největší strom.

Taková jednoúčelnost se zdála být zcela nepřirozená. Proč se tato planeta chovala vůči člověku tak nepřátelsky? Musí se na to zeptat

Brucca. Mezitím se snažil najít nějakou formu života, která by nežíznila po jeho krvi. Nepodařilo se mu to. Po dlouhém hledání našel přece něco, co neprobudilo zlověstnou výstrahu. Byl to kus skály, který vyčníval z louky jedovaté trávy. Posadil se na něj s příjemným pocitem a přitáhl k sobě nohy. Oáza klidu. Uplynulo několik minut, během nichž tak svému tělu, znavenému nezvyklou gravitací, dopřával odpočinek.

„ROZKLADNÁ HOUBA! NEDOTÝKAT SE!"

Hlas zaburácel dvojnásobnou intenzitou a Jason nadskočil, jako kdyby ho zasáhla kulka. S pistolí v ruce hledal nějaký cíl. Teprve až když se sklonil a pečlivěji si prohlédl balvan, na kterém před chvílí seděl, pochopil. Balvan byl pokryt skvrnami z šedivých vloček, které na něm nebyly, když si sedal.

„Ty prohnaný parchante!" vykřikl na stroj. „Kolik děcek jsi s hrůzou z toho šutru shodil, když už si myslela, že našla kousek klidného místa?!" Ta sprostá lekce z aklimatizace v něm vzbudila opovržení, ale současně také obdiv. Pyrrané se již v nejútlejším věku učili, že na této planetě bezpečí neexistuje — kromě toho, které si sami vytvoří.

Zatímco poznával Pyrrus, získával i nový názor na jeho obyvatele.

8

Ze dnů ve škole se staly týdny odříznutí od okolního světa. A Jason se stal téměř pyšný na to, jak se umí vypořádat se smrtí. V mateřské školce už poznal všechna zvířata a rostliny a postoupil do trenažéru, kde šelmy na něho podnikaly pomalé výpady. S nezáživnou pravidelností útočníky odstřeloval. Stále stejné denní vyučování ho začínalo rovněž nudit.

I když ho gravitace dosud srážela, jeho svaly dělaly vše možné, aby se přizpůsobily. Po denním vyučování už neklesal do postele ihned. Pouze noční můry se staly úděsnější. Konečně se s nimi svěřil Bruccovi, a ten mu namíchal elixír na spaní, který jejich intenzitu z větší části otupil. Tíživé sny nezmizely, ale Jason si je po probuzení uvědomoval jen nejasně.

Po čase, kdy Jason dokonale zvládl všechny ty důmyslné mechanismy, které zachraňují Pyrranům život, postoupil do velice realistického trenažéru, který téměř zcela odpovídal skutečným podmínkám. Rozdíly byly jen v důslednosti. Hmyzí jedy vyvolávaly otoky a bolest, nezabíjely však okamžitě. Zvířata způsobovala šrámy a trhala maso, ale přestala dřív, než utrhla končetinu. V tomto trenažéru nemohl člověk přijít o život, ale určitě se mohl podívat smrti do tváře.

Jason se procházel tou velkou, členitou džungli s pětiletými dětmi, na jejichž dětské krutosti bylo něco komického, ale ne z té veselé stránky. Ty děti se ve svých ubytovnách snad i smály, ale uvědomovaly si, že venku není pro smích místo. Pro ně bylo přežití spojeno se společenským uznáním a s nutností. V tomto směru představovali Pyrrané jednoduchou společnost, která znala jen černé a bílé. Aby člověk dokázal sobě a svému světu, že je platným členem společnosti, stačilo pouze zůstat naživu. To sice mělo pro přežití zásadní význam, ale osobnost jednotlivce to velice ubíjelo. Z dětí se stávali vyložení zabijáci, vždy připravení čelit smrti.

Některé z dětí se kvalifikovaly do vnějšího světa a jejich místo zaujaly jiné. Jason ty postupy určitou dobu jen sledoval, ale pak si uvědomil, že všechny děti z původní třídy, do které nastoupil, už odešly. Ještě téhož dne vyhledal šéfa aklimatizačního střediska.

„Brucco," zeptal se, „jak dlouho mě hodláte tady v tom střeleckém ateliéru pro děti držet?"

„*Nedržíme* vás tady," reagoval Brucco podrážděně jako obvykle. „Budete tady, dokud nebudete mít pro venek kvalifikaci."

„Mám takový zvláštní dojem, že to se nestane nikdy. Teď už dokážu rozebrat a zase složit každý z těch vašich zatracených udělátorů třeba potmě. Kdybych musel, už teď bych mohl sepsat

monografii Úplná flóra a fauna planety Pyrrus a jak je likvidovat. Nevedu si možná tak dobře jako moji šestiletí spolužáci, ale mám takové tušení, že to, jak si vedu teď, se už nikdy nezlepší. Je to tak?"

Brucco se snažil, jak jen mohl, aby odpověděl vyhýbavě, ale nepodařilo se mu to. „Myslím… tedy… vy víte, že jste se tady nenarodil a…"

„Ale, ale," přerušil ho Jason škodolibě. „Takový charakterní, opravdový Pyrran jako vy by se neměl snažit lhát někomu ze slabších národů, které se na něco takového specializují. To se rozumí, že se s gravitací úplně nevypořádám a že ani nepřekonám další vrozené nedostatky. To připouštím. O to teď ale nejde. Otázka zní: Zlepším se ještě, když budu dál trénovat, nebo jsem již dosáhl vrcholu svých možností?"

Brucco se potil. „V průběhu času dojde samozřejmě ke zlepšení…"

„Jste jako úhoř!" pohrozil mu Jason prstem. „Tak ano nebo ne? Zlepším se *ještě*, když budu *ještě* trénovat?"

„Ne," uznal Brucco a nepřestal se tvářit ztrápeně. Jason ho přečetl jako pokerový list.

„A teď se nad tím zamysleme. Nezlepším se a držíte mě tady. To není náhoda. Dostal jste tedy příkaz, abyste mě tady držel. A z toho, co jsem na této planetě viděl, i když připouštím, že toho bylo moc málo, řekl bych, že to byl Kerk, kdo vám přikázal, abyste mě tady držel. Je to tak?"

„Udělal to jenom ve vašem zájmu," potvrdil Brucco. „Chce, abyste zůstal naživu."

„Pravda se ukázala," uspokojil se Jason. „Tak už toho nechejme. Nepřišel jsem na Pyrrus, abych s vašimi potomky střílel roboty. Teď mi laskavě ukažte dveře na ulici. Nebo tomu předchází absolventský ceremoniál? Projevy, předávání školních odznaků, meče nad hlavou…"

„Nic takového," utrhl se Brucco. „Nechápu, jak dospělý člověk může pořád vykládat takové nesmysly. Samozřejmě že se nic takového nedělá. Pouze jakási závěrečná zkouška z přežití v poloskutečné komoře, což je vyčleněný prostor, který je spojením s vnějším světem — je vlastně jeho součástí až na to, že jsou z něho eliminovány nejkrutější formy života. I když některé z nich se tam občas přece jenom dostanou."

„Kdy na ni půjdu?" vypálil Jason.

„Zítra ráno. Napřed se v noci pořádně vyspěte. Budete to potřebovat." Maturita se však neobešla bez oficiálního pomocníka. Když přišel Jason ráno do kanceláře, Brucco mu poslal po stole těžký zásobník.

„To jsou ostré náboje," řekl. „Určitě je budete potřebovat. Pak už budete mít pistoli vždycky nabitou."

Vystoupili k masivnímu vzduchovému uzávěru, jedinému zamknutému vchodu, který Jason ve středisku viděl. Než jej Brucco odemkl a prudkým pohybem uvolnil závoru, přikulhal k nim vážně se tvářící osmiletý chlapec s ovázanou nohou.

„Toto je Grif," představil ho Brucco. „Od této chvíle bude s vámi, a půjdete kamkoli."

„Můj osobní strážce?" zeptal se Jason a sklopil pohled na podsaditého chlapce, který mu sahal sotva po pas.

„Můžete mu tak říkat." Brucco rozhodil dveře. „Grif se popral s pilozobcem, takže zatím nemůže dělat žádnou pořádnou práci. Vy sám jste přiznal, že se Pyrranovi nikdy nevyrovnáte, a proto musíte být rád, že se vám dostane trocha ochrany."

„Od vás člověk slyší jenom laskavosti, Brucco," pronesl Jason. Ohnul se a potřásl si s chlapcem rukou. I osmiletý Pyrran má stisk, který drtí kosti.

Oba pak vstoupili do uzávěru, a Brucco za nimi přibouchl vnitřní dveře. Jakmile byly vnitřní dveře neprodyšně zavřeny, automaticky se otevřely vnější dveře. Ještě než se rozevřely zcela, ozvala se dvakrát Grifova pistole. Pak vkročili na půdu planety Pyrrus přes kouřící tělo jednoho z jejích zvířat. Velmi příznačné, pomyslel si Jason. Navíc ho trápilo nejen to, že ho nenapadlo, aby dával pozor, zda něco vniká do uzávěru, ale rovněž to, že ze spálených zbytků nedokáže říct, co to bylo za zvíře. Obezřetně se rozhlédl, doufal, že příště vystřelí první.

Byla to lichá naděje. Těch pár šelem, které jim zkřížily cestu, uviděl vždycky dřív Grif. Tak uplynula hodina a Jason byl tak podrážděn, že výstřelem zničil zlověstně vypadající trnovník. Doufal, že Grif tomu nebude věnovat bližší pozornost. Jenže ten samozřejmě věnoval.

„Ten strom byl dost daleko. Není rozumné plýtvat cenným střelivem na rostliny," poznamenal Grif.

Během toho dne se nic vážnějšího nepřihodilo, a Jason nakonec pocioval nudu, i když ho časté bouřlivé přeháňky promáčely na kůži. Pokud měl Grif konverzační schopnost, nedal ji najevo. Všechny Jasonovy pokusy o navázání konverzace selhaly. Následující den proběhl úplně stejně. Třetího dne se objevil Brucco a pozorně si Jasona prohlédl od hlavy k patě.

„Nerad to říkám, ale mám za to, že jste už tak připraven odtud odejít, jak kdy vůbec budete. Vyměňujte nosní protivirový filtr každý den. Neustále kontrolujte, zda nemáte v botech a v kovovém obleku díry. Medikit se doplňuje jednou týdně."

„A utírejte si nos a noste vysoké boty. Ještě něco?" zeptal se Jason.

Brucco hodlal něco pronést, ale pak si to rozmyslel. „Nic, co byste už dobře nevěděl sám. Buďte ostražitý. A… hodně štěstí." Slova

doprovodil drtícím stiskem ruky, zcela nečekaným. Když se Jasonovi vrátil do ruky cit, vyšel s Grifem velkým vchodovým uzávěrem ven.

9

Trenažérové komory, byt podobné skutečnosti sebevíc, Jasona na povrch planety nepřipravily. Samozřejmě, že zásadní podobnost existovala. Pocit z jedovaté trávy pod nohama nebo nevypočitatelný let křídlobodce v posledním okamžiku, než ho Grif výstřelem roztrhal. Tyto podobnosti si však sotva uvědomoval v náporu živlů, které ho obklopily.

Padal hustý déš, spíte souvislá vrstva než jednotlivé kapky, kterou trhaly poryvy větru a vrhaly mu ji do obličeje. Setřel si záplavu vody z očí, a jen stěží rozeznal na obzoru kužely dvou sopek chrlících oblaka dýmu a plameny. To peklo se odráželo kalnou červení na mračnech, která nad nimi letěla v pásech jako o závod.

Něco mu hlasitě narazilo na přilbu a odlétlo se žbluňknutím na zem. Sklonil se a zvedl kroupu velkou jako palec. Náhle mu do zad a do krku bolestivě zabušila záplava krup; rychle se napřímil.

Bouře ustala tak náhle, jak začala. Slunce pálilo, kroupy tály a z mokré ulice se vinuly vzhůru obláčky páry. Jason se ve svém ochranném obleku potil, ale než přešli jeden blok, začalo znovu pršet a on se znovu třásl chladem.

Grif šel pomalu, ale stále stejným tempem, nebral na vědomí ani počasí, ani sopky, které duněly na obzoru a otřásaly zemí pod jejich nohama. Jason se snažil nemyslet na útrapy a držet s chlapcem krok.

Byla to skličující vycházka. Z deště se smutně vynořovaly masivní, přikrčené budovy, z nichž více než polovina byla v rozvalinách. Kráčeli po chodníku uprostřed ulice. Po obou stranách vedle nich projela občas obrněná nákladní auta. Chodník uprostřed ulice byl pro Jasona hádankou, dokud Grif, nezlikvidoval výstřelem jakéhosi tvora, který se na ně vyřítil z jedné rozbořené budovy. To, že šli středem ulice, jim umožňovalo dřív zahlédnout, že se něco přibližuje. Jason najednou pocítil obrovskou únavu.

„Mám za to, že na této planetě něco jako taxík nebude," poznamenal.

Grif jen přimhouřil oči a zamračil se. Zřejmě o taxíku dosud nikdy neslyšel. A tak se plahočili dál, chlapec zpomaloval, aby se přizpůsobil Jasonovu topornému kroku. Za půl hodiny prošli všechno, co chtěl Jason vidět.

„Grife, v tomhle vašem městě to jde od desíti k pěti. Doufám, že jiná města jsou na tom líp."

„Nevím, co míníte, když říkáte od desíti k pěti. Ale tady žádná jiná města nejsou. Jen pár těžebních táborů, které se nedají umístit do opevněného prostoru. Ale žádná jiná města."

To Jasona překvapilo. Vždycky si představoval, že planety mají měst víc. Náhle si uvědomil, že je toho ještě *hodně*, co o Pyrru neví. Od přistání ho veškeré úsilí stál výcvik na přežití. Chtěl se zeptat na spoustu věcí — ale někoho jiného než svého nerudného osmiletého průvodce. Existoval jeden člověk, který měl největší přehled a mohl mu říct všechno, co chce vědět.

„Znáš Kerka?" zeptal se chlapce. „Má dělat velvyslance pro hodně planet, ale jeho druhé jméno…"

„Jistě, každý zná Kerka. Ale ten má moc práce, nemůžete s ním mluvit."

Jason mu pohrozil prstem. „O moji tělesnou schránku se klidně starat můžeš, ale moje duševní pochody hlídat nemusí. Co říkáš, já budu dělat dirigenta a ty budeš dál střílet ty příšery. Platí?"

Náhlý příval krup velkých jako pěst je zahnal do úkrytu. Potom Grif neochotně zavedl Jasona k jedné z větších budov ve středu města. Zde bylo více lidí a někteří z nich věnovali Jasonovi dokonce letmý pohled, než si opět hleděli svého. Jason s námahou zdolal dvoje schody, než se dostali ke dveřím označeným KOORDINACE A ZÁSOBOVÁNÍ.

„Kerk sedí tady?" zeptal se Jason.

„Ano," potvrdil mu chlapec. „Tady šéfuje."

„Prima. Teď si dej něco vychlazeného na žízeň nebo oběd nebo co já vím, a za pár hodin se sejdeme zase tady. Myslím, že Kerk na mě může dohlédnout stejně dobře jako ty."

Chlapec několik sekund nerozhodně stál, pak se otočil a odešel. Jason setřel trochu nadbytečného potu a protlačil se dveřmi.

V kanceláři seděla hrstka lidí. Nikdo z nich na Jasona nepohlédl, ani se ho nezeptal, co tady chce. Na Pyrru mělo všechno svůj smysl. Jestliže sem někdo přišel, musel mít k tomu důvod. Nikoho by ani nenapadlo zeptat se, co chce. Jason, navyklý na malicherné řeči vykonavatelů byrokracie, chvíli čekal, než to pochopil. V kanceláři byly jen jedny další dveře, na jejím vzdáleném konci. Došoural se k nim a otevřel je.

Kerk vzhlédl od stolu posetého papíry a účetními knihami. „Říkal jsem si, kdy se asi objevíš," pronesl na uvítanou.

„Objevil bych se mnohem dřív, kdybys tomu nebránil," oplatil Jason, když klesl znaveně na židli. „Konečně mi došlo, že bych strávil zbytek života ve vaší krvežíznivé školce, kdybych s tím něco neudělal. Tak jsem tady."

„Když jsi teď z Pyrru viděl už dost, jsi ochoten vrátit se do takzvaně civilizovaného světa?"

„Nejsem," odpověděl Jason. „A moc mě unavuje, když mi každý říká, abych odešel. Začínám si myslet, že ty a všichni ostatní na planetě se snažíte něco tajit."

Kerk se při těch slovech usmál. „Co bychom měli tajit? Pochybuji, že na nějaké jiné planetě se žije tak jednoduše a jednoúčelově jako na naší."

„Jestli je to pravda, pak by ti určitě nevadilo, kdybys mi odpověděl na několik delikátních otázek, které se týkají Pyrru, že ne?"

Kerk se chystal něco namítnout, pak se zasmál. „To se ti povedlo. Neměl jsem se s tebou pouštět do diskutování. Co chceš vědět?"

Jason se pokusil udělat si na tvrdé židli větší pohodlí, pak to vzdal. „Kolik má vaše planeta obyvatel?" zeptal se.

Kerk chvíli váhal, pak odpověděl. „Zhruba třicet tisíc. Na planetu, která je tak dlouho obydlená, to není moc, ale z pochopitelného důvodu."

„Dobrá, třicet tisíc lidí," řekl Jason. „A jak je to u vás s kontrolou nad územím? Překvapilo mě, když jsem zjistil, že toto město obklopené ochranným valem — hradbami — je na celé planetě jediné. Opomiňme těžební tábory, jelikož jsou pouze prodlouženou rukou vašeho města. Řekl bys, že se svými lidmi máte kontrolu nad větším nebo menším povrchem planety, než jste měli v minulosti?"

Kerk zvedl ze stolu velkou ocelovou dýmku, kterou používal jako těžítko, a pohrával si s ní, zatímco přemýšlel. Jak se soustřeďoval na odpověď, silná ocel se v jeho prstech ohýbala jako guma.

„To je těžké vysypat z rukávu. O něčem takovém musí existovat záznamy, ale nevím, kde je najít. Závisí to na tolika faktorech…"

„Tak toho teď nechejme," přerušil ho Jason. „Zeptám se na něco důležitějšího. Neřekl bys, že počet obyvatelstva na Pyrru se rok od roku trvale snižuje?"

Ozvalo se kovové zařinčení — to dýmka narazila na stěnu. Vzápětí stál Kerk nad Jasonem, natahoval k němu ruce, obličej měl zrudlý vztekem.

„To už nikdy neříkej," zahřměl. „A to od tebe už nikdy neslyším!"

Jason seděl tak klidně, jak jen dokázal, hovořil pomalu a každé slovo pečlivě volil. Jeho život visel na vlásku.

„Nerozčiluj se, Kerku. Nemyslel jsem tím nic zlého. Jsem na tvé straně, rozumíš? S tebou mohu diskutovat, protože jsi viděl z vesmíru mnohem víc než Pyrrané, kteří vaši planetu nikdy neopustili. Ty jsi na debatování zvyklý. Ty víš, že slova jsou pouze symboly. Můžeme diskutovat a víme, že pouhá slova tě nemusí rozčilovat…"

Kerk zvolna spustil ruce a poodstoupil. Pak se otočil a z láhve na stole si nalil sklenici vody. Po dobu, kdy pil, zůstal k Jasonovi otočen zády.

Z potu, který si Jason setřel z oroseného čela, se jen velmi málo dalo připsat teplu v místnosti.

„Mrzí… mrzí mě, že jsem se neovládl," řekl Kerk a dopadl ztěžka na židli. „Nestává se to často. V poslední době je toho na mě moc,

jsem asi přetažený.“ O tom, o čem před chvílí hovořil Jason, se nezmínil.

„To se stane každému,“ utěšoval ho Jason. „Nebudu líčit, v jakém stavu jsem měl nervy, když jsem se dostal na tuto planetu. Nakonec jsem nucen přiznat, že všechno, co jsi o ní říkal, je pravda. Je to nejvražednější místo v soustavě. A pouze rodilí Pyrrané zde snad mohou přežít. Po svém výcviku se dokážu tak trochu potloukat kolem, ale vím, že samotný bych neměl žádnou naději. Ty pravděpodobně víš, že za svého ochránce mám osmiletého chlapce. Což dává dobrou představu o tom, jak na tom tady ve skutečnosti jsem.“

Nyní Kerk hněv již potlačil a opět se ovládal. V zamyšlení přimhouřil oči. „Překvapuje mě, že něco takového říkáš právě ty. Nikdy by mě nenapadlo, že od tebe uslyším přiznání, že někdo může být v něčem lepší než ty. Nepřijel jsi sem právě kvůli tomu? Abys dokázal, že jsi zrovna tak dobrý jako každý rodilý Pyrran?“

„Uhráls na mě bod,“ uznal Jason. „Nemyslel jsem si, že je to na mně tak vidět. A jsem rád, že nemáš dobře vyvinuté jenom svaly. Ano, přiznávám, že to asi byl ten hlavní důvod, proč jsem sem přijel. To a zvědavost.“

Kerk sledoval tok svých myšlenek a zarazilo ho, kam vedou. „Tys sem přijel, abys dokázal, že jsi tak dobrý jako každý rodilý Pyrran, ale teď přiznáváš, že každý náš osmiletý kluk je s pistolí rychlejší než ty. Nějak to nejde dohromady s tím, co o tobě vím. Jestliže jednou rukou dáváš, druhou musíš něco brát. V jakém směru dosud pociuješ svou přirozenou převahu?“ Otázku položil nedbale, ale za jeho slovy se skrývalo velké napětí.

Jason dlouho přemýšlel, než odpověděl.

„Řeknu ti to,“ ozval se konečně. „Ale nesmíš mi za to zakroutit krkem. Spoléhám na to, že reflexy ti ovládá civilizovaný rozum. Protože musím mluvit o tom, co je na Pyrru naprosté tabu.

V očích tvých lidí jsem slaboch, protože pocházím z jiného světa. Uvědom si však, že v tom je i moje plus. Vidím to, co vy nevidíte proto, že žijete spolu dlouho. Podle známého přísloví, že pro stromy není vidět les.“

Kerk přikývl na souhlas a Jason pokračoval. „Abych se toho přísloví držel — když jsem vystoupil z lodě, ze všeho nejdřív jsem uviděl *les*. Pro mě jsou některé skutečnosti samozřejmé. Řekl bych, že vy o nich taky víte, jenomže je pečlivě utajujete. Právě tyto utajované skutečnosti jsou u vás naprosté tabu. Teď ti povím o té nejdůležitější a doufám, že se dokážeš natolik ovládat, abys mě nezabil.“

Kerkovy velké ruce sevřely pevně opěradla židle v jediné reakci, kterou bylo slyšet. Jason hovořil tiše, ale jeho slova pronikala do mozku rychle a lehce jako skalpel.

„Myslím, že lidé na Pyrru svůj boj prohrávají. Po stovkách let

osídlení je na celé planetě jediné město — a z poloviny je v rozvalinách. Jako kdyby kdysi mělo víc obyvatel. Ten kaskadérský kousek, který jsme předvedli, abychom sehnali lodní náklad válečného materiálu, kaskadérský skutečně byl. Nemusel dopadnout dobře. A kdyby nedopadl, co by se s městem stalo? Vy tady chodíte po rozpadajícím se okraji sopky a nepřiznáte si to."

Kerk seděl na židli strnule, všechny svaly napnuté a obličej orosený kapičkami potu. Přitlačit sebemíň přes míru a vybuchne. Jason hledal způsob, jak napětí snížit.

„Nijak mě netěší, když něco takového říkám. Říkám to proto, že podle mě o tom určitě víš. Ale nedokážeš se podívat pravdě do očí, protože pak bys musel přiznat, že celé to bojování a zabíjení je absolutně kvůli ničemu. Jestliže počet vašeho obyvatelstva neustále klesá, pak váš boj není nic než obzvláš krvavá forma rasové sebevraždy. Mohli byste tuto planetu opustit, ale to by znamenalo přiznat, že jste prohráli. A jsem si jist, že Pyrrané volí raději smrt než porážku."

Když se Kerk napolo ze židle zvedl, Jason se postavil a slova vykřikoval, aby pronikla závojem Kerkova hněvu.

„Snažím se ti pomoci — chápeš to? Vyžeň si z hlavy pokrytectví, ničí tě. Vždy dnes svádíte už ztracenou bitvu. To není opravdová bitva, jen katastrofální léčba příznaků. Jako když se jeden po druhém odřezávají prsty zasažené rakovinou. Jediným výsledkem musí být nakonec porážka. Vy ale nedopustíte, abyste si to uvědomili. Z toho důvodu bys mě raději zabil, než abys ode mě slyšel to, o čem se nemá mluvit."

Kerk se už zcela zvedl ze židle a tyčil se nad Jasonem jako věž smrti hrozící se zřítit. Zadržovala ho pouze síla Jasonových slov.

„Musíš se podívat skutečnosti do tváře. Neuvidíš nic než věčný boj. Musíš si začít uvědomovat, že *příčiny* toho boje se dají léčit a boj jednou provždy ukončit!"

Význam pronikl, náraz těch slov Kerkův hněv ochladil. Kerk klesl zpátky na židli, tvářil se téměř komicky. „Co tím sakra míníš? Mluvíš jako zatracený hraboš!"

Jason se nezeptal, kdo to je hraboš, ale to slovo si vryl do paměti.

„Plácáš nesmysly," pokračoval Kerk. „Tohle není nic jiného než cizí svět, který se musí dobývat. Příčiny jsou v samozřejmé skutečnosti existence."

„Ne, nejsou," odmítl Jason. „Zamysli se na chvíli. Když z této planety na nějakou dobu odletíte, musíte prodělat opakovací kurs, abyste zjistili, jak se to tu změnilo k horšímu, zatímco jste byli pryč. A jde o lineární závislost. Jestliže se situace zhoršuje, když ji extrapolujete do budoucnosti, pak se musí zlepšovat, jestliže ji extrapolujete do minulosti. Z teoretického hlediska lze rovněž říct — i

když nevím, zda mi skutečnost dá za pravdu — že kdybys extrapoloval dostatečně daleko do minulosti, dostal by ses do doby, kdy lidé a Pyrrus spolu nebojovali."

Nyní se Kerk nezmohl ani na slovo, dokázal jen sedět a naslouchat, jak Jason trumfuje nepopíratelně logickými argumenty.

„Na podporu této teorie existuje důkaz. Ty sám musíš uznat, že se v pyrranském životě vyznám, i když pro něj nejsem nijak vybaven. Jde o to, že veškerá pyrranská flóra a fauna, kterou jsem viděl, má společné jedno. Není funkční. Žádnou ze svého obrovského arzenálu zbraní nepoužívá proti sobě. Její toxiny, jak se zdá, nepůsobí na pyrranský život negativně. Hodí se pouze k rozsévání smrti u druhu homo sapiens. A to je přirozený nesmysl. Za tři sta let, co žijí lidé na této planetě, se nemohly formy života v tomto směru přirozeně přizpůsobit."

„Ale přizpůsobily se!" zařval Kerk.

„Máš naprostou pravdu," odpověděl mírným hlasem Jason. „A jestliže to udělaly, musí být za tím nějaká hybná síla. Jak funguje, o tom nemám žádnou představu. Ale život na Pyrru přimělo něco k tomu, aby vyhlásil válku, a já bych rád zjistil, co to něco je. Jaká forma života zde dominovala, když zde přistáli vaši předkové?"

„To samozřejmě nevím," přiznal Kerk. „Chceš snad tvrdit, že na Pyrru existují ještě jiné rozumné bytosti než ty, které jsou lidského rodu? Tvorové, kteří organizují planetu k boji proti nám?"

„To netvrdím — to říkáš ty. Což znamená, že začínáš chápat. Nemám nejmenší tušení, co takovou změnu vyvolalo, ale hrozně rád bych na to přišel. Pak uvidíme, zda lze vývoj zvrátit. Nic samozřejmě neslibuji. Ale asi budeš souhlasit, že stojí za to pátrat."

Pěstí si bušil do dlaně a budova se pod jeho těžkými kroky otřásala, když Kerk přecházel sem a tam po celé délce místnosti. Nyní bojoval sám se sebou. Nové představy zápolily se zakořeněným přesvědčením. Přišlo to tak náhle — a bylo těžké tomu nevěřit.

Aniž se dovolil, Jason si nalil z láhve trochu studené vody a vyčerpaně klesl zpět na židli. Nějaký tvor se vřítil otevřeným oknem dovnitř — v jednom místě protrhl ochrannou clonu. Kerk ho roztrhl výstřelem, aniž změnil rytmus kroků, aniž si vůbec uvědomil, že něco takového udělal.

Rozhodnutí na sebe nedalo dlouho čekat. Pro vysokého Pyrrana, připraveného pohotově jednat, nebylo možné, aby se nerozhodl rychle. Přestal přecházet a upřel na Jasona pohled.

„Neříkám, že jsi mě přesvědčil, ale zjišuji, že na tvoje argumenty nedokážu momentálně najít odpověď. Dokud ji nenajdu, budeme muset jednat, jako by byly pravdivé. A co tedy chceš dělat, co *můžeš* dělat?"

Jason vypočítával na prstech. „Zaprvé, potřebuju nějaké místo,

kde bych bydlel a pracoval, a které je dobře chráněné.

Abych se mohl nad tím úkolem trochu zamyslet a nemusel věnovat energii jen k tomu, abych zůstal naživu. Zadruhé, chci někoho, kdo by mi pomohl — a současně mi dělal osobního strážce. A prosím někoho, kdo má širší zájmy než můj současný hlídač. Navrhoval bych Metu jako osobu, která je pro tento účel nejvhodnější."

„Metu?" Kerk byl překvapen. „Ta dělá pilota kosmické lodě a obsluhuje ochranný štít. Jak by na takovém úkolu mohla být vůbec užitečná?"

„Nejvýš užitečná. Zažila na vlastní kůži, jaké jsou jiné světy, a dokáže svoje názory korigovat — aspoň trochu. A o této planetě toho ví určitě tolik jako každý vzdělaný dospělý a může mi odpovědět na vše, na co se zeptám." Jason se usmál. „Navíc je to přitažlivá dívka, jejíž společnost je pro mě potěšením."

Kerk zabručel. „Říkal jsem si, jestli se dostaneš k tomu, abys uvedl ten poslední důvod. Ale ty ostatní jsou rozumné, a proto se nebudu dohadovat. Seženu za ni náhradu a nechám ji sem poslat. Pokud jde o bezpečně uzavřené budovy, je jich spousta, které můžeš mít."

Po rozmluvě s jedním z pobočníků ve vedlejší kanceláři vyřídil Kerk několik videofonních hovorů. Rychle vydal příslušné příkazy. Jason to vše pozoroval se zájmem.

„Promiň, že se ptám," řekl posléze. „Ale nejsi na této planetě diktátorem? Jen luskneš prsty a všichni skáčou."

„Asi to tak vypadá," připustil Kerk. „Je to však jen pouhý dojem. Na Pyrru nemá nikdo absolutní moc, ale ani tady neexistuje nic takového, co připomíná demokratický systém. Koneckonců, celkový počet našeho obyvatelstva je tak na úrovni armádní divize. Všichni dělají to, k čemu mají největší schopnosti. Různé činnosti jsou rozděleny do působnosti oddělení, které vedou ti nejschopnější. Já řídím oddělení koordinace a zásobování, které má snad nejrozmanitější náplň. Vyplňujeme mezery mezi odděleními a zprostředkováváme meziplanetární styk."

Pak vstoupila Meta a promluvila na Kerka — Jasona si ani nevšimla. „Vystřídali mě a poslali sem," začala. „Co se děje? Změna letového plánu?"

„Mohla bys to tak nazvat," uznal Kerk. „Počínaje tímto okamžikem jsi zproštěna všech dřívějších povinností a přidělena do nového oddělení pátrání a výzkumu. Šéfem tvého oddělení je tamhleten unaveně vypadající mládenec."

„Máš smysl pro humor," poznamenal Jason. „Jediný přirozený smysl pro humor na Pyrru. Gratuluji, pro tuto planetu ještě naděje existuje."

Meta přelétla očima z jednoho na druhého. „Nerozumím. Nemohu

tomu uvěřit. Totiž tomu novému oddělení — proč?" Vypadala nervózně a rozrušeně.

„Promiň," řekl Kerk. „Nechtěl jsem být hrubý. Asi jsem měl za to, že to vezmeš klidněji. To, co jsem řekl, je pravda. Jason je na dobré cestě — nebo může být na dobré cestě — která může mít pro Pyrrus nesmírnou cenu. Pomůžeš mu?

Metě se opět vrátila rozvaha. A určité rozhořčení. „Musím? Je to rozkaz? Vždy víte, že mám co na práci. A určitě uznáte, že je to mnohem důležitější než něco, co si vymýšlí osoba odněkud *z ciziny*. On ani nemůže pochopit…"

„Jo. Je to rozkaz." V Kerkově hlase opět zazněl ostrý tón, který vehnal Metě do tváře červeň.

„Možná, že mohu přispět s vysvětlením," pospíšil si Jason. „To všechno je nakonec můj nápad. Ale nejdříve bych byl rád, kdybys mi v něčem vyhověla. Vytáhla bys ze své pistole zásobník a dala ho Kerkovi?"

Meta se zatvářila polekaně, ale Kerk vážně přikývl na souhlas. „Jen na pár minut, Meto. Já pistoli mám, takže zde budeš v bezpečí. Řekl bych, že vím, na co Jason myslí, a z vlastní zkušenosti soudím, že má bohužel pravdu."

Jen váhavě odevzdala Meta zásobník a vytáhla náboj z komory. Teprve pak se Jason ujal vysvětlování.

„Na život na Pyrru mám určitou teorii, a obávám se, že budu muset otřást některými iluzemi, když ji budu objasňovat. Především je třeba přiznat, že vaši lidé svůj boj pomalu prohrávají a že nakonec budou vyhlazeni…"

Než stačil dopovědět větu, Meta mu mířila pistolí mezi oči a urputně mačkala spouš. V jejím výrazu byla jen nenávist a opovržení. Něco takového bylo pro ni tou nejhorší představou na světě. Že totiž ten boj, kterému všichni zasvětili život, je předem ztracený.

Kerk ji uchopil za ramena a posadil na svou židli dřív, než došlo k něčemu horšímu. Trvalo však chvíli, než se natolik uklidnila, že mohla vnímat, o čem Jason hovoří. Není snadné nechat si rozbořit pečlivě vybudované chápání smyslu života. Jedině to, že z ostatních světů už něco viděla, umožnilo, že vůbec vnímala.

V jejích očích se stále zračily pochybnosti, když skončil povídání o tom, o čem před chvílí debatoval s Kerkem. Seděla napjatě, přitisknuta ke Kerkovým rukám, jako by ty byly to jediné, co jí brání vrhnout se na Jasona.

„Je to možná moc velké sousto na jedno posezení," uznal Jason. „Řekněme to tedy jednodušeji. Věřím, že můžeme vypátrat, co je příčinou té neúprosné nenávisti k lidem. Třeba nevydáváme ten správný pach. Možná, že najdu esenci z rozmačkaných pyrranských mušek, která nás učiní imunními, když si ji vetřeme do kůže. To ještě

nevím. Ale a budou výsledky jakékoli, *musíme* v tom směru pátrat. V tom je Kerk se mnou zajedno.”

Meta pohlédla na Kerka a ten přikývl na souhlas. Náhle svěsila poraženecky ramena a pronesla šeptem, „Já… já nemůžu říct, že souhlasím s tím, co povídáš, nebo že dokonce to všechno chápu. Ale pomůžu ti, když si Kerk myslí, že je to správné.”

„To si myslím,” potvrdil Kerk. Chceš, abych ti zásobník do

pistole už vrátil? Už na Jasona nebudeš střílet?”

„To byla ode mne pitomost,” prohlásila bez vzrušení, když znovu nabíjela pistoli. „Pistoli nepotřebuji. Kdybych ho musela zabít, dokázala bych to holýma rukama.”

„Já tě mám taky moc rád,” usmál se na ni Jason. „Jsi už připravena jít?”

„Jistě.” Odhrnula načepýřený pramínek vlasů na svoje místo. „Nejdříve si najdeme nějaký prostor, kde můžem bydlet. O to se postarám. Pak už bude práce nového oddělení na tobě.”

10

Po schodech scházeli za chladného mlčení. Na ulici zničila Meta výstřelem křídlobodce, který na ně sotva mohl zaútočit. V tom zabití byla zloba i radost. Jason si řekl, že ji nenapomene, že plýtvá střelivem. Raději pták než on.

V jedné z budov pro výpočetní techniku byly prázdné místnosti, dokonale uzavřené tak, aby zbloudilá zvířata nemohla k choulostivým přístrojům proniknout. Zatímco Meta odešla do skladu vyzvednout věci na spaní, Jason z nedaleké opuštěné kanceláře namáhavě tahal psací stůl, jídelní stůl a židle. Když se Meta vrátila s nafukovacím lůžkem, okamžitě na ně s vděčným povzdechem klesl. Nad jeho neskrývanou slabostí se trochu opovržlivě ušklíbla.

„Na ten pohled si zvykneš," poznamenal. „Co nejvíc své práce hodlám vykonávat v horizontální poloze. Ty budeš moje silná pravá ruka. A zrovna teď, moje Pravačko, bych si přál, abys pro mě splašila něco na jídlo. Většinu konzumace jídla hodlám provádět rovněž ve výše zmíněné poloze."

S hlasitým vydechnutím vyjadřujícím opovržení vypochodovala Meta z místnosti. Zatímco byla pryč, Jason zamyšleně okusoval konec propisovací tužky, pak si něco pečlivě poznamenával.

Když dojedli to něco, co nemělo skoro žádnou chu, Jason se začal vyptávat.

„Meto, kde bych sehnal záznamy o historii Pyrru? A vůbec nějaké informace z raného období usedlíků na této planetě?"

„Nikdy jsem o něčem takovém neslyšela. Opravdu nevím…"

„Ale něco existovat musí — *někde*," naléhal. I když současná kultura věnuje veškerý čas a energii na přežití, můžeš na to vzít jed, že tomu tak vždycky nebylo. Po celou dobu, kdy se společnost vyvíjí, lidé vedou záznamy, píšou si poznámky. Kde se tedy porozhlédneme? Máte tady knihovnu?"

„Samozřejmě," odpověděla. „Máme výbornou technickou knihovnu. Ale jsem přesvědčena, že nic takového tam nebude."

Jason se snažil, aby nesténal, když se zvedal na nohy. „To nechej posoudit mě. Jen mě tam zaveď."

Provoz knihovny byl zcela automatizovaný. Seznam promítaný na obrazovku uváděl volací číslo pro každý titul, na který se chtěl člověk podívat. Pásek dorazil k výdejnímu pultu třicet sekund poté, co se navolilo příslušné číslo. Vrácené pásky padaly na dopravník a automaticky se zatřiďovaly. Celý mechanismus fungoval bezchybně.

„Paráda," uznal Jason a odsunul se od seznamu. „Klaním se

technické vynalézavosti. Jenže tam není nic, co by pro nás mělo nějaký význam. Jenom haldy učebnic."

„Co *jiného* by mělo být v knihovně?" podivila se upřímně Meta.

Jason chtěl začít s vysvětlováním, pak si to rozmyslel. „Řekneme si to později," slíbil. „Mnohem později. Teď musíme najít nějaké vodítko. Je možné, že existují nějaké pásky — nebo dokonce tisknuté knihy, které neprocházejí pamětí tohoto stroje?"

„To je nepravděpodobné, ale mohli bychom se zeptat Poliho, který tady někde bydlí a vede knihovnu. Registruje nové tituly a stará se o přístroje a stroje."

Jediné dveře vedoucí do zadní části budovy byly zamknuté, ale a do nich bušili sebevíc, správce knihovny neprobudili.

„Jestli je naživu, tohle by mělo fungovat," řekl Jason. Na ovládacím panelu stiskl tlačítko ohlašující poruchu. Během pěti minut se dveře otevřely a jimi se protáhl Poli.

Na Pyrru přichází smrt zpravidla velmi rychle. Jestliže zranění zpomalila reakce člověka, vždy připravené ničivé síly pohotově dílo dokončily. Poli byl v tomto směru výjimkou. Ten tvor, který ho kdysi napadl, a už to bylo cokoli, odvedl dobrou práci. Polimu chyběla většina dolní části obličeje. Levou ruku měl zkroucenou a k nepoužití. Tělo a nohy měl tak postižené, že se sotva dokázal potácet z jednoho místa na druhé.

Jednu ruku měl však dosud v pořádku a zrak také. Mohl pracovat v knihovně a ušetřit tak jednoho zcela zdravého muže. Nikdo nevěděl, jak dlouho už Poli vláčí svou tělesnou schránku po knihovně. Navzdory bolesti, která se odrážela v jeho zarudlých, vlhkých očích, zůstával naživu. Zestárl, byl starší než kterýkoli jiný Pyrran, kterého Jason viděl. Nyní potácivě postoupil vpřed a vypnul signalizační zařízení, které ho přivolalo.

Jason začal s vysvětlováním, ale starý Pyrran ho zcela ignoroval. Teprve až Poli vydoloval ze svého obleku sluchadlo, Jason si uvědomil, že je také hluchý. Jason ještě jednou vysvětlil, po čem pátrají. Poli přikývl a vytiskl svou odpověď na tabulku.

Je mnoho knih — ve skladišti ve sklepě.

Většinu budovy zabíraly registrační a třídící roboty. Pomalu se v doprovodu zmrzačeného knihovníka sunuli mezi strojovými skupinami, který je vedl dozadu ke dveřím zavřeným na závory. Poli ukázal na dveře, a zatímco Jason a Meta zápolili se závorami zrezivělými stářím, aby je uvolnili, napsal na tabulku další vzkaz.

Neotvíraly se moc let, krysy.

Když Meta a Jason ten vzkaz přelétli očima, reflex jim vtiskl do rukou pistole. Závěrečné fáze otevírání dveří se ujal Jason sám — oba rodilí Pyrrané stáli přímo proti rozšiřující se štěrbině. A dobře že tam stáli. Jason by v žádném případě nedokázal zvládnout to, co se ze

dveří vyvalilo.

Ani ty dveře nemusel rozevřít. Hluk u dveří zřejmě přilákal veškerou havě ze spodní části budovy, a tak když Jason odhodil poslední západku a chystal se zatáhnout za kliku, dveře se náhle rozletěly pod náporem z druhé strany.

Otevřte brány pekel a pozorujte, co z nich vyleze. Meta a Poli stáli těsně vedle sebe a pálili do odporné změti, která se valila dveřmi. Jason uskočil na jednu stranu a občas odstřelil živočicha, který se vydal směrem k němu. Zdálo se, že ta likvidace bude trvat věčně.

Uplynuly dlouhé minuty, než se poslední drápovitá bestie vyřítila své smrti vstříc. Meta a Poli čekali a těšili se na další — ta možnost rozsévat zkázu, je radostně vzrušila. Jasonovi se z toho tichého, zuřivého útoku udělalo nějak nevolno. A taky ze zuřivosti, jakou oba Pyrrané opláceli. Pak zahlédl, že Meta má na obličeji škrábance od jedné z těch bestií, které se dostaly až k ní. Meta si to zřejmě neuvědomovala.

Vytáhl svůj medikit a vydal se kolem nakupených zvířecích těl. Uprostřed nich se něco pohnulo, a do toho místa se zabořil ohlušující výstřel. Když Jason dorazil k Metě, přitiskl jí na poranění sondy analyzátoru. Přístroj cvakl a Meta nadskočila, jak jehla s antitoxinem vnikla do rány. Až teď si uvědomila, co Jason dělá.

„Dík," řekla, „ani jsem si toho nevšimla. Bylo jich tolik a vyřítily se tak rychle."

Poliho silnou svítilnu na baterie nesl podle tiché dohody Jason. I když byl Poli starý a zmrzačený, zůstával stále Pyrranem, pokud šlo o zacházení s pistolí. Všichni tři pomalu sestupovali po téměř neschůdných schodech.

„To je ale smrad!" zašklebil se Jason. „Kdybych neměl v nose ty filtrační vložky, asi by mě zabil."

Do kuželu světla se vrhl nějaký stín, ale výstřel ho srazil ve výskoku. Krysy zde sídlily už hodně dlouho a vyrušování se jim nelíbilo.

Na konci schodiště se rozhlédli. Kdysi zde skutečně bývaly knihy a záznamy, ale krysy je po desítky let okusovaly, prožíraly a ničily.

„Líbí se mi, jak se staráte o staré tisky," prohlásil Jason znechuceně. „To je pro mě varováním, abych vám žádné nepůjčoval."

„Jistě neměly žádný význam," usoudila lhostejně Meta, „jinak by byly řádně uloženy nahoře v knihovně."

Jason nešastně bloumal po sklepních místnostech. Nezůstalo nic, co by mělo nějakou cenu. Jen nepoužitelné zbytky písemností. A ani na jednom místě jich nebylo dost, aby se vyplatilo je sesbírat. Špičkou okované boty rozzuřeně kopl do hromady odpadků, odhodlán dál už nic nehledat. Pod nánosem špíny se objevil zrezivělý kov.

„Podrž to!" Předal svítilnu Metě a bez ohledu na možné nebezpečí

začal špinavou dr odhrabávat. Vynořila se plochá kovová krabice s vestavěným číslicovým zámkem.

„To je přece palubní skříňka!" zvolala překvapeně Meta.

„Taky si to myslím," přitakal Jason. „A jestli to palubní skříňka je — snad se na nás štěstí přece jenom usměje."

11

Sklep velice pečlivě opět zavřeli a skříňku odnesli do Jasonovy nové kanceláře. Než si ji podrobně prohlédli, postříkali ji dekontaminantem. Písmena vyrytá na víku rozluštila Meta.

„M. T. POLLUX VICTORY — to je určitě jméno lodě, z které ta skříňka je. Ale takovou kategorii neznám, nebo co ta písmena M. T. znamenají."

„Mezihvězdný transport," vysvětloval Jason, zatímco zkoušel zámkový mechanismus. „O emtéčkách jsem slyšel, ale nikdy jsem žádné neviděl. Stavěla se během poslední vlny galaktické expanze. Byly to vlastně jenom velikánské kovové bedny, sestavované v kosmickém prostoru. Až do nich naskládali lidi, stroje a zásoby, odtáhli je k nějaké předem určené sluneční soustavě. Použité tažné remorkéry a jednorázové rakety zbrzdily emtéčko na přistání. Pak ho tam nechali. Trup emtéček se dal okamžitě používat jako zdroj kovu a kolonisté mohli ihned začít budovat svůj nový svět. A emtéčka, ta byla skutečně obrovská. Do každého z nich se vešlo nejméně padesát tisíc lidí."

Teprve až ta slova vyslovil, uvědomil si jejich význam, na který Meta reagovala strnulým, nepřátelským pohledem. Na Pyrru žilo v současné době míň lidí, než byl počet původních usedlíků.

A pokud se nereguluje porodnost, lidská populace roste geometrickou řadou. Jason si uvědomil, jak ráda si Meta pohrává prstem na spoušti.

„Ale kolik lidí bylo na palubě tohoto emtéčka," rychle dodal, „to nevíme určitě. Ani to, jestli tato skříňka je z lodě, která osídlovala Pyrrus. Nemáš tady něco, čím by se dala vypáčit? Zámek je zkorodovaný tak, že je z něho jeden kus."

Meta přelila svou zlost na skříňku. Podařilo se jí odchlípnout víko prsty. U vzniklé štěrbiny víkem prudce trhla. Zrezivělý kov zasténal a roztrhl se. Víko ji zůstalo v rukou a o stůl zaduněla těžká kniha.

To, co stálo na obalu knihy, vyvrátilo veškeré pochybnosti.

PALUBNÍ DENÍK — M. T. POLLUX VICTORY. LET — ZE SETANI NA PYRRUS. 55 TISÍC KOLONISTŮ NA PALUBĚ.

Teď už nemohla Meta nic namítat. Stála za Jasonem, ruce měla zaaté v pěst, a jak Jason obracel křehké, zažloutlé listy, četla mu přes rameno. Úvodní část popisující přípravy a samotnou cestu Jason rychle přeskakoval. Teprve až se dostal k vlastnímu přistání, začal číst pomalu. Kdysi dávno napsaná slova na něho ihned silně zapůsobila.

„Tady to je!" vykřikl. „Jasný důkaz, že jsme na správné stopě. To musíš uznat i ty. Čti, tady čti!"

…druhého dne, když tahače odlétly, zůstali jsme zcela odkázáni sami na sebe. Kolonisté si na tuto planetu dosud nezvykli, i když každý večer provádíme situační pohovory. Nezvykli si ani agitátoři pro povznesení morálky, které nechávám pracovat čtyřiadvacet hodin denně. Myslím, že kolonistům nemohu nic vyčítat, ti všichni žili na Setani v prostorách pod zemí a pochybuji, že alespoň jednou do roka viděli slunce. Na této planetě je pomstychtivé počasí, horší než cokoli, co jsem viděl na stovce jiných planet. Neudělal jsem snad chybu, když jsem v prvních fázích plánování netrval na kolonistech z některého zemědělského světa? Na lidech, kteří by se dokázali vypořádat s pobytem pod širým nebem? Tihle Setaňané, zvyklí žít v podzemních městech, se bojí vyjít ven, když prší. Ale jsou zase zcela přizpůsobeni přitažlivosti 1,5 standardu ze své rodné planety, takže zdejší dvojnásobek gravitačního standardu jim nedělá žádné velké problémy. To bylo pro nás nakonec rozhodujícím faktorem. Tak či onak nyní je již příliš pozdě něco s tím udělat. Nebo se stále se opakujícími cykly deště, sněhu, krupobití, hurikánů a podobných jevů. Řešením bude zahájit těžbu, prodávat kovy a vybudovat zcela uzavřená města.

Jediné, co na této prokleté planetě není proti nám, jsou živočichové. Jen několik velkých šelem, ale s těmi udělali strážci krátký proces. Ostatní divoce žijící zvířata si nás nevšímají. To je moc dobře! Ta totiž o svou existenci bojují již tak dlouho, že strašnější sbírku exemplářů jsem dosud neviděl. I malí hlodavci, ne větší než lidská ruka, jsou opancéřovaní jako tanky…

„Nevěřím z toho ani slovu," neudržela se Meta. „To nemůže být Pyrrus, o čem píše…" Slova jí odumřela v hrdle, když Jason mlčky ukázal na titul na deskách knihy.

Jason pokračoval ve zběžném čtení, rychle obracel stránky. Zarazil se, až když ho zaujala jedna pasáž. Přitiskl na to místo prst a četl nahlas:

„…a nepříjemnosti se stále množí. Nejdříve Har Palo se svou teorií, že vulkanická činnost je tak blízko povrchu, že půda je stále teplá — proto obilí tak dobře roste. I když má pravdu, co můžeme dělat? Musíme být nezávislí, jestliže chceme přežít. A teď další věc. Zdá se, že lesní požár k nám zahnal spoustu nových druhů. Zvířata, hmyz a dokonce ptáci napadli lidi. (Uvědomit Hara: zjistit, zda by se útoky nedaly vysvětlit případným sezónním stěhováním.) V důsledku zranění a otrav zahynulo čtrnáct lidí. Budeme muset vydat nařízení, aby se vždy používal přípravek proti hmyzu. A zřejmě vystavět nějaký kruhový ochranný val, aby se do tábora nedostaly větší šelmy."

„Toto je začátek," usoudil Jason. „Teď aspoň víme, jaká je skutečná podstata boje, který vedeme. To, že víme, že životní formy dřív člověka nijak neohrožovaly, ještě neumožní snadněji zvládnout Pyrrus, ani docílit, aby živá příroda nebyla tak nebezpečná. Naznačuje

to jenom směr. Něco tu pokojnou přírodu popadlo, obrátilo ji naruby a udělalo z této planety jednu velkou past, tolik nebezpečnou pro člověka. To něco je to, co chci odhalit.”

12

Další čtení deníku nepřineslo žádnou novou stopu. Deník obsahoval hodně dalších informací o dřívějších formách rostlinného a živočišného života a o tom, jaké smrtelné nebezpečí představovaly a jaká obrana se proti nim poprvé použila. Z historického hlediska sice zajímavé, ale k odvrácení vlastní hrozby naprosto nepoužitelné. Kapitána zřejmě ani nenapadlo, že se pyrranské životní formy změní — místo toho věřil, že nebezpečné tvory již objevili. Toho, aby svůj názor změnil, se nedožil. Poslední záznam v deníku, napsaný dva měsíce po prvním útoku, byl nadmíru stručný. A napsal jej někdo jiný.

Dnes zemřel kapitán Kurkowski na otravu z pokousání hmyzem. Jeho smrti velice želíme.

Avšak to, proč došlo na planetě k tak prudkému zvratu, zůstalo zahaleno tajemstvím.

„Kerk musí ten deník vidět," řekl Jason. „Mohlo by ho něco napadnout ohledně vývoje, který se odehrává. Můžeme sehnat nějaký dopravní prostředek — nebo budeme muset na radnici pěšky?"

„Samozřejmě pěšky," potvrdila jeho obavy Meta.

„V tom případě vezmeš deník ty. Při dvojnásobné gravitaci se mi zdá těžké dělat ze sebe gentlemana a tahat kufry."

Právě vstoupili do Kerkovy kanceláře, když se z komunikační obrazovky náhle ozvalo pronikavé zaječení. Jasonovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že to není lidský hlas, ale mechanický signál.

„Co to je?" chtěl vědět.

Kerk proběhl dveřmi a zamířil ke vchodu na ulici. Všichni ostatní z kanceláře spěchali stejným směrem. Meta se zatvářila nerozhodně, natočila se směrem ke dveřím, ale pak se ohlédla na Jasona.

„Co to znamená? Nemůžeš mi to prozradit?" Zatřásl jí paží.

„Sektorový poplach. Nějaký zásadní průlom v ochranném valu. Všichni kromě strážců na valu musí nastoupit."

„No tak nastup," řekl. „O mě se nestarej. Mně se nic nestane."

Jeho slova měla na ni účinek jako stisk spouště na zbraň. Ještě než dozněla, Meta vyčarovala v ruce pistoli a zmizela. V liduprázdné kanceláři se Jason unaveně posadil.

Po chvíli ho nepřirozené ticho v budově začalo znervózňovat. Přisunul si židli ke komunikační obrazovce a otočil spínačem na PŘÍJEM. Obrazovka rázem ožila barvami a zvuky, v nichž se Jason zpočátku nedokázal v nejmenším vyznat. Přijímač byl vícekanálový a určený pro vojenské použití. Na obrazovce se prolínalo více záběrů současně — nějaké hlavy a neurčité pozadí — které dřívější uživatel ponechal v zorném poli pozorování. Hlavy hovořily současně a

směsice jejich hlasů nedávala vůbec žádný smysl.

Jason začínal chápat, jak se se zařízením manipuluje, až když odzkoušel ovládací prvky a provedl pár pokusů. Na obrazovce byly sice stále všechny stanice, ale jejich zvuk se dal regulovat. Tímto způsobem mohly být spolu propojeny dvě, tři nebo více stanic a mohly vzájemně komunikovat, aniž by ztratily kontakt s ostatními.

Hlasy a zvuky se rozlišovaly automaticky. Kdykoli někdo ze zobrazovaných promluvil, zbarvil se na obrazovce červeně. Zkusmým postupem se Jason spojil se stanicemi, které chtěl, a snažil se sledovat průběh operace.

Velmi rychle si uvědomil, že tentokrát jde o něco mimořádného, i když se v tom smyslu nikdo nevyjadřoval. Na jednom úseku ochranného valu prostě došlo k průlomu a musely se nasadit všechny obranné síly, aby ho zablokovaly. Operaci řídil zřejmě Kerk, alespoň to byl on, kdo měl hlavní vysílačku a používal ji k vydávání všeobecných rozkazů. Ostatní drobné tváře vybledly a jejich místo zaujala jeho tvář, která vyplnila celou obrazovku.

„Všechny stanice na ochranném valu vyšlou pětadvacet procent svého počtu do prostoru 12!"

Drobné obličeje se objevily znovu a směsice hlasů zesílila, červená světla přeskakovala z jedné tváře na druhou.

„…vykliďte první poschodí, kyselinové bomby nemohou zasahovat!"

„Jestliže vydržíme, budeme odříznuti, ale na západním křídle je za námi klín. Žádáme podporu."

„NEBLBNI — JE TO ZBYTEČNÉ!"

„…a napalmové zásobníky jsou skoro prázdné. Co máme dělat?"

„Nákladťák tam ještě je, dostaňte se s ním ke skladišti, tam najdete nové…"

Ze změti rozhovorů pouze dva poslední útržky dávaly nějaký smysl. Už když vcházel do této budovy, si Jason povšiml informačních tabulí — první dvě patra pod ním byla vyplněna vojenskými zásobami. Zde se pro něho naskytla šance, jak se zapojit do akce.

Jen sedět a dívat se mu bylo proti srsti, zejména když šlo o zoufalý tísňový stav. Nepřeceňoval se, ale byl přesvědčen, že se vždy najde uplatnění pro další pistoli.

Ve chvíli, kdy se dovlekl do přízemí, před nakládací rampou prudce zabrzdilo nákladní turboauto. Dva Pyrrané vyvalovali sudy s napalmem, lehkomyslně přitom pohrdali nebezpečím, které jim hrozilo. Jason se neodvážil vmísit do toho víru kutálejícího se kovu, ale zjistil, že může být užitečný, když bude přivalované sudy dostrkávat na jejich místo na korbě. Pyrrané přijali jeho pomoc beze slova.

Manipulovat s olověnými sudy v prostředí silné gravitace bylo

namáhavé a vyčerpávající. Zanedlouho pracoval Jason jen podle hmatu, tepající krev mu vháněla do očí rudou mlhu. To, že nakládání skončilo, si uvědomil, až když auto náhle poskočilo vpřed a trhnutí ho srazilo na podlahu. Ležel na ní a ztěžka oddychoval. Řidič hnal těžký nákladňák v nejvyšších obrátkách vpřed a Jason bezmocně nadskakoval na podlaze sem a tam. Viděl už docela dobře, ale dosud lapal po dechu, když auto zastavilo u bitevní čáry.

To, co Jason spatřil, mu připadalo jako výjev neuvěřitelného zmatku. Palba z pušek a pistolí, plameny, na všech stranách pobíhající muži a ženy. Sudy s napalmem vyložili bez jeho přispění, pak nákladňák zmizel, aby dovezl další. Jason se opřel o stěnu zpola zbořené budovy, chtěl se zorientovat, ale marně. Zdálo se, že je zde značné množství menších zvířat — zabil dvě, která na něho zaútočila. Ale jinak nedokázal zjistit, proč se bojuje.

Nedaleko něho se potácivě zvedl nějaký Pyrran. Opálenou tvář měl pobledlou vyčerpáním a bolestí, pravá ruka, zvlhlá krvácením z obnaženého masa, mu ochable visela po boku. Jeho ránu pokrývala čerstvě nanesená vrstva hojivé pěny. Pistoli, na níž se houpal zbytek ovládacího lanka, držel v levé ruce. Jason si myslel, že ten člověk hledá lékařské ošetření. V tom se však velmi mýlil.

Pyrran sevřel pistoli mezi zuby, zdravou rukou uchopil sud s napalmem a překulil jej na bok. Pak opět vzal pistoli do ruky a začal koulet sud nohama. Šlo mu to pomalu a těžkopádně, ale dosud bojoval.

Jason se prodral spěchajícím houfem lidí a sklonil se k sudu. „Počkej, já ho odkutálím," nabídl se. „Ty nás oba můžeš krýt."

Pyrran si hřbetem ruky vytřel z očí pot a zamžikal na Jasona. Zřejmě Jasona poznal. Když se usmál, nebyla v té grimase z bolesti ani stopa veselí. „Tak zaber. Střílet ještě můžu. Dva poloviční chlapi — snad vydáme za jednoho celého." Jason zabral s takovým úsilím, že urážku ani nepostřehl.

Exploze vyrvala před nimi vozovku a vyhloubila v ní kráter s nerovnými okraji. Do kráteru skočili dva Pyrrané a lopatami ho dále hloubili, zdánlivě nesmyslně. Právě když tam Jason a jeho zraněný společník sud dokouleli, oba kopáči z kráteru vyskočili a začali do něho střílet. Jeden z kopáčů se otočil — byla to dívka, sotva třináctiletá.

„Bohudík!" vydechla. „Dotáhli napalm! Jedna z těch novejch strašností proniká do prostoru 13, právě jsme ji odhalili." Ještě když hovořila, otočila sud, odkopla pohotovostní uzávěr a začala vylévat gelovitý obsah sudu do kráteru. Když polovina napalmu vytekla, kopnutím poslala do kráteru i sud. Její společník vytáhl z opasku světlici, zapálil ji a hodil za sudem.

„Rychle zpátky! Horko nemají rádi!" zvolal.

To bylo řečeno velice střízlivě. Napalm vzplanul, k obloze vyšlehly jazyky plamenů a s nimi vířící mastný dým. Země se Jasonovi pod nohama zachvěla a posunula. Uprostřed plamenů se začalo svíjet něco černého a dlouhého, co se pak vyklenulo k obloze nad jejich hlavy — i v zajetí sžíravých plamenů se nepřirozeně, trhavě pohybovalo. Ta věc byla obrovská, průměr měla nejméně dva metry — délka se nedala odhadnout. Plameny ji nezadržely, jen popudily.

O její délce si Jason učinil určitou představu, až když ulice popraskala a zbortila se v délce asi padesáti metrů na všechny strany od kráteru. Ze země se v obrovských smyčkách začaly vynořovat její části. Jason střílel z pistole, stejně jako ostatní, ale střelba neměla žádný viditelný účinek. Objevovalo se stále více lidí vyzbrojených nejrůznějšími zbraněmi. Nejúčinnější byly zřejmě plamenomety a granáty.

„Opuste prostor, budeme ho saturovat! Stáhněte se!"

Hlas zazněl tak hlasitě, že Jasonovi zalehly uši — otočil se a zjistil, že patří Kerkovi, který přijel s nákladními auty naloženými výzbrojí. Kerk měl na zádech elektrický tlampač, u úst mu visel mikrofon. Jeho zesílený hlas vyvolal u shromážděných okamžitou reakci — ti začali pobíhat.

Jenže Jason dosud dost dobře nevěděl, co má dělat. Opustit prostor? Ale jaký prostor? Zamířil ke Kerkovi, ještě než si uvědomil, že všichni ostatní se ubírají opačným směrem. I přes dvojnásobnou přitažlivost se pohybovali rychle.

Zaplavil ho pocit bezbranného člověka, když se ocitl na scéně sám. Stál uprostřed ulice, všichni již zmizeli. Nikdo tam nezůstal, nikdo kromě zraněného muže, kterému Jason pomáhal, a ten nyní klopýtavě zamířil k Jasonovi, mávaje zdravou paží. Jason nerozuměl, co volá. Kerk z jednoho z nákladních automobilů znovu vykřikoval rozkazy. A pohnula se i auta. To, jak je situace kritická, si Jason najednou uvědomil každým nervem a rozběhl se.

Bylo již příliš pozdě. Země se na všech stranách vzdouvala a praskala, jak si další smyčky té podzemní hrůzy razily cestu na světlo. Bezpečí čekalo vpředu. Jenže na cestě k němu se vztyčil šedivý oblouk pokrytý blátem.

Existují sekundy času, které se zdají věčností. Chvilka subjektivního času, která se uchopí a natáhne na vzdálenost nekonečna. Teď jedna z těch chvilek nastala. Jason stál jako zkamenělý — i kouř na obloze visel nehybně — a před ním se do výšky tyčila smyčka cizího života, každý její detail jako na dlani.

Ta smyčka byla silná jako člověk, vrásčitá a šedivá jako stará kůra. Z každé její části vyčnívaly úponky, bledé a zkroucené úseky, které se pomalu svíjely hadím pohybem. Tvarem připomínala rostlinu, avšak pohybovala se jako živočich. Praskala a štěpila se — a to bylo to

nejhorší.

Objevily se rýhy a otvory, pukající a doširoka se rozevírající tlamy, které vyvrhovaly spousty bledých živočichů. Jason slyšel jejich vřískot, pronikavé ječení, ale vzdáleně, a viděl jejich jehličkové zuby, jimiž měli lemovány čelisti.

Ochromení z neznáma ho přibilo k zemi. Čekala ho smrt. Kerk na něho hřměl z elektrického tlampače, ostatní stříleli na útočícího tvora. Jason nic nevnímal.

Pak vyrazil kupředu, když ho postrčilo rameno tvrdé jako skála. Zraněný Pyrran, který zůstal na scéně, se snažil dostat Jasona pryč. S pistolí mezi zuby táhl Jasona zdravou rukou dopředu, směrem k tomu stvoření. Všichni přestali střílet. Pochopili, co má v úmyslu, a jeho plán byl dobrý.

Smyčka tvora se klenula do výše tak, že mezi jeho tělem a zemí zůstala mezera. Zraněný Pyrran zaklesával nohy do země a napínal svaly. Jediným pohybem jedné ruky nadzvedl Jasona a prudce ho vrhl pod živý oblouk. Pohybující se úponky se Jasonovi jemně otřely o obličej, a pak už byl Jason za obloukem, převaloval se po zemi. Zraněný Pyrran skočil za ním.

Avšak příliš pozdě. Možnost dostat se odtud měl jen jeden. Pyrran ji mohl snadno využít, ale místo toho postrčil napřed Jasona. To hrůzné stvoření si uvědomilo pohyb, když Jason zavadil o jeho úponky. Pokleslo a svou vahou zachytilo zraněného Pyrrana, který zmizel z dohledu, když ho ovinuly úponky a pokryla hemžící se zvířata. Pyrran zřejmě stlačil spouš na automatickou palbu, protože jeho zbraň střílela ještě dlouho poté, kdy už musel být mrtev.

Jason se plazil. Někteří z živočichů s ostrými zuby se rozběhli k němu, ale byli zastřeleni. To Jason ani netušil. Pak ho čísi ruce nešetrně uchopily, nadzvedly a postrčily dopředu, až narazil do postranice nákladního auta. Před ním se objevila Kerkova tvář, zarudlá a plná hněvu. Jedna z Kerkových obrovských pěstí uchopila Jasona zepředu za oblek — a Jason se vznesl do vzduchu, ale neprotestoval, když s ním Kerk třásl jako s pytlem hadrů, a nedokázal by protestovat, ani kdyby ho chtěl Kerk zabít.

Když ho Kerk odhodil na zem, někdo jiný ho zvedl a vstrčil na korbu nákladního auta. Neztratil vědomí, když auto nadskakovalo, jak odjíždělo pryč, nemohl se však hýbat. Za chvíli se únava vytratí a on se posadí. Nic víc se mu přece nestalo, byl jen trochu unaven. To si myslel upřímně, ale omdlel.

13

„Zrovna jako za starých časů," poznamenal Jason, když Brucco vstoupil do pokoje a přinesl na podnosu jídlo. Brucco beze slova obsloužil Jasona a zraněné muže na dalších lůžkách a pak odešel. „Díky," volal za ním Jason, když odcházel.

Jako vždycky: žertík, krátký rozšklebený úsměv. Jistě. Ale i když se usmíval a jeho rty vystrouhly žertík, Jason cítil, že je to jenom na povrchu. Něco jako fasáda existující sama o sobě. Uvnitř však otupělost a ochromenost. Tělo měl strnulé stejně jako oči, které dosud viděly, jak ten oblouk vetřelecké živé hmoty klesá na jednorukého Pyrrana a pokrývá ho milióny žahavých doteků.

Měl pocit, jako by byl pod tím obloukem sám. Když se to tak vezme, nezaujal ten zraněný Pyrran jeho místo? Dojedl, aniž si uvědomil, že jedl.

Od toho rána, kdy se probral z bezvědomí, ho ten pocit neopouštěl. Věděl, že tam na té bojem rozbité ulici měl zemřít on. Jeho život měl vyprchat, protože se dopustil chyby, když si myslel, že bojujícím Pyrranům může být skutečně co platný. Místo toho se jim pletl pod nohy a překážel. Kdyby to nedělal, toho Pyrrana se zraněnou paží by převezli sem do bezpečí aklimatizačního komplexu. Uvědomil si, že leží na lůžku, na kterém měl ležet on.

Ten, který dal svůj život za Jasonův.

Ten, jehož jméno ani nezná.

Jídlo obsahovalo narkotika, která ho uvrhla do spánku. Polštáře impregnované léčivy vysály bolest a zklidnily spáleniny, které mu chapadla vyryla do obličeje. Když se znovu probudil, vrátil se mu smysl pro realitu.

Jeden člověk zemřel, aby druhý mohl žít. S tou skutečností se už smířil. Ztracený život vrátit nemůže, by by si to přál sebevíc. Mohl by se jenom vynasnažit, aby jeho smrt nebyla nadarmo. Jestli je vůbec možné říct, že nějaká smrt není nadarmo… Přiměl se takové úvahy dál nerozvíjet.

Věděl, co musí udělat. Jeho práce se teď stala ještě důležitější. Kdyby dokázal objasnit záhadu této planety smrti, mohl by alespoň částečně splatit svůj dluh.

Když se posadil, zatočila se mu hlava a musel se přidržovat postele, dokud závra neustoupila. Ostatní pacienti v místnosti mu nevěnovali žádnou pozornost, když se pomalu a s vynaložením velkého úsilí soukal do šatů. Pak vstoupil Brucco, povšiml si, co Jason dělá, ale zase odešel, aniž co řekl.

Oblékání trvalo Jasonovi dlouho, ale přece jenom to dokázal.

Když pak vyšel z pokoje, zjistil, že v chodbě na něho čeká Kerk.

„Kerku, chci ti říct…"

„Nic mi nepovídej!" Burácení Kerkova hlasu se odráželo od stropu a stěn. „Já ti něco povím a povím ti to s definitivní platností. Nejsi na Pyrru žádoucí, Jasone dinAlte, ani ty, ani tvoje báječné zkoumání tady není žádoucí. Jen jednou jsem se nechal od tebe ukecat. Pomohl jsem ti na úkor důležitější práce. Měl jsem vědět, jak tvoje takzvaná logika dopadne. Teď jsem se přesvědčil. Welf zemřel, abys mohl žít. Ten jako chlap měl dvojnásobnou cenu, než jakou budeš kdy mít ty!"

„Welf? Tak se jmenoval?" zeptal se zajíkavě Jason. „Nevěděl jsem…"

„Tak tys nevěděl." Kerk obnažil zuby a zatvářil se opovržlivě. „Tys ani nevěděl, jak se jmenuje — ale on zemřel, abys ty mohl ve své ubohé existenci pokračovat!" Odplivl si, jako by měl v ústech něco odporného, a rázně vykročil k dveřnímu uzávěru. Snad až tehdy ho to napadlo, protože se náhle znovu obrátil k Jasonovi.

„Ty zůstaneš zavřený tady v budově, dokud se během dvou týdnů nevrátí loď. Pak z této planety vypadneš a už se nikdy nevrátíš. Jestli se vrátíš, na místě tě zabiju. A s radostí." Protáhl se uzávěrem ven.

„Počkej!" zvolal Jason. „Rozhoduješ ukvapeně. Ještě jsi neviděl důkaz, který jsem objevil. Zeptej se Mety…" Uzávěr se dunivě zavřel a Kerk zmizel.

Situace se stala až příliš absurdní. Hněv začal vytlačovat zoufalství, které před chvílí Jasona zkrušovalo. Jednali s ním jako s neodpovědným děckem, význam nálezu palubního deníku zcela ignorovali.

Otočil se a teprve až nyní si povšiml, že nedaleko stojí Brucco. „Slyšels to?" zeptal se ho.

„Slyšel. A mám naprosto stejný názor. Můžeš si říct, žes měl štěstí."

„Štěstí!" Tím rozezleným byl teď Jason. „Štěstí, že se se mnou zachází jako s debilním nedochůdčetem, že se opovrhuje vším, co dělám…"

„Řekl jsem, žes měl štěstí," odfrkl Brucco. „Welf byl posledním Kerkovým synem, který zůstal naživu. Kerk do něho vkládal velké naděje, vedl ho k tomu, aby po něm nakonec převzal místo." Otočil se k odchodu, ale Jason na něho zavolal.

„Počkej! Welfa je mi líto. Nemohlo by mi ho být víc líto, ani kdybych věděl, že je to Kerkův syn. Ale to alespoň vysvětluje, proč mě Kerk tak rychle vyhazuje — a proč se tak rychle zbavuje důkazu, který jsem objevil. Ten palubní deník…"

„Vím. Viděl jsem ho," vpadl mu do řeči Brucco. „Přišla s ním Meta. Velice zajímavý historický dokument."

„To je všechno, co v něm vidí? Jen historický dokument? Jeho

význam pro změny na planetě ti nic neříká?"

„Ale říká," odpověděl krátce Brucco. „Jen nechápu, že může mít nějaký vztah k dnešku. Minulost je neměnná a my musíme bojovat v současnosti. To nám stačí odčerpávat veškerou energii."

V Jasonovi narostl pocit marnosti do takových rozměrů, že si hledal cestu ven. Kamkoli se Jason obrátil, všude narazil na nezájem.

„Ty jsi inteligentní člověk, Brucco — ale přesto nedohlédneš dál než na špičku nosu. Asi to jinak ani není možné. Ty a ostatní Pyrrané jste podle pozemských měřítek supermani. Tvrdí, bezohlední, nepřekonatelní, rychlí se zbraněmi. Ideálně byste se hodili pro texaskou či kanadskou jízdní policii nebo venušanské nížinné hlídky — pro kterýkoli z těch mytických sborů pohraničních bojovníků minulosti. A myslím, že tam ve skutečnosti patříte. Do minulosti. Pyrrus donutil člověka vypěstovat si svalstvo a reflexy až k hranici svých možností. Ale v tom budoucnost není. Byl to mozek, který vytáhl člověka z jeskyní a vyslal ho na cestu ke hvězdám. Když začneme zase myslet našimi svaly, jsme rovnou na cestě zpátky do jeskyní. Nenacházíte se vy Pyrrané právě tam? A čím jste se stali? Tlupou jeskynních lidí, kteří mlátí kamennými sekerami zvířata po hlavě? Nikdy ses nepozastavil nad tím, proč jsi zde? Co tady děláš? Kam směřuješ?"

Musel se odmlčet, vyčerpal se a lapal po dechu. Brucco si zamyšleně třel bradu. „V jeskyních?" zeptal se. „Samozřejmě že nežijeme v jeskyních, ani nepoužíváme kamenné palice. Vůbec nechápu, co chceš říct."

Nemělo význam se rozčilovat ani být podrážděný. Jason se chystal k odpovědi, ale místo ní se zasmál. A zasmál se srdečně. Byl příliš unaven, než aby se dohadoval. U všech Pyrranů vždy narazil do stejné kamenné zdi. Oni uvažovali o tom, co je právě v tomto okamžiku. Minulost a budoucnost byly pro ně neměnné, neznámé — a nezajímavé. „Jak pokračuje boj na valu?" zeptal se nakonec, aby změnil směr hovoru.

„Skončil. Nebo je přinejmenším v závěrečné fázi." Brucco byl u vytržení, když Jasonovi ukazoval stereosnímky útočníků. Ani si nepovšiml, jak se Jason přemáhá, aby se nechvěl hrůzou.

„Už léta jsme tak vážný průlom nezažili, ale zachytili jsme ho včas. Nechce se mi ani pomyslet na to, co by se stalo, kdybychom je zjistili až za pár týdnů."

„Co to vlastně je?" zeptal se Jason. „Nějací obrovští hadi?"

„Nebuď blázen," odsekl pohrdavě Brucco. Poklepal nehtem palce na stereo. „Jsou to kořeny. Nic víc. Hodně pozměněné, ale jenom kořeny. Dostaly se pod ohradu valu a mnohem hlouběji než cokoli, co jsme tady měli dřív. Samy o sobě nepředstavují vážné nebezpečí, protože nejsou nijak pohyblivé. Odumírají brzy poté, co se přeruší.

Nebezpečí bylo v tom, že sloužily za přístupové kanály. Jsou totiž skrz naskrz provrtány chodbičkami, v nichž žijí dva tři druhy divokých zvířat v jakési symbióze. Teď víme, co jsou zač, a můžeme si na ně dávat pozor. Další nebezpečí bylo v tom, že mohly val zcela podvrtat a připlížit se ze všech stran současně. Pak bychom toho moc nenadělali."

Na pokraji zkázy. Život na kráteru sopky. Pyrranům přinášel uspokojení každý den, který skončil, aniž pro ně znamenal úplné vyhlazení. Jejich postoj se zřejmě nedal nijak změnit. Jason raději v konverzaci dál nepokračoval. Z Bruccova pokoje si vzal deník lodě *Pollux Victory* a odnesl ho k sobě. Zranění Pyrrané mu nevěnovali žádnou pozornost, když klesl na postel a otevřel deník na první stránce.

Dva dny ze svého pokoje nevyšel. Pročítal palubní deník stránku po stránce, až znal každý detail osídlování Pyrru. Poznámky a odkazy, které si dělal, se nahromadily. Načrtl si půdorys původní osady a položil ho na současnou mapu. Obrysy se vůbec neshodovaly.

Dostal se do slepé uličky. Porovnání map potvrdilo jeho dřívější podezření. V deníku byl terén včetně charakteristiky přírody zachycen dost přesně. Dnes se město nacházelo jinde než původně. Jakékoli dochované záznamy byly v knihovně — a ten zdroj vyčerpal. Cokoli jiného bylo někde zahrabáno a zničeno.

Masivní okna nad jeho hlavou opět bičoval déš a prosvětlovaly náhlé výbuchy blesku. Sopky, které nebylo vidět, se znovu probudily a svým hřmotem hluboko pod zemí třásly podlahou.

Stín porážky na Jasona těžce dolehl. Zakulatil mu ramena a ze zamračeného udělal ještě pochmurnější den.

14

Celý skličující den Jason proležel na lůžku, počítal nýty a nutil se přivyknout myšlence, že prohrál. Kerkův příkaz, aby neopouštěl izolaci, mu zcela svazoval ruce. Měl pocit, že odpověď je na dosah ruky — ale že na ni nikdy nedosáhne.

Poraženecký pocit mu však vydržel jen ten jediný den. Kerk se ve svém postoji řídil pouze emocemi, v nichž nebylo nic logického. Taková však byla skutečnost a tu musel vzít Jason na vědomí. Pro něho samotného představovalo emocionální jednání něco, čemu se už dávno odnaučil věřit. S Kerkem nesouhlasil ani v nejmenším — a to znamenalo, že k vyřešení svého problému musí využít zbývajících deset dní. Ten problém musí vyřešit, i kdyby to znamenalo Kerka neposlechnout.

Uchopil poznámkovou desku s novou vervou. První zdroje informací již využil, ale musí existovat další. Kousal do popisovače a usilovně přemýšlel, když pomalu sestavoval seznam dalších možností. Zapsal každý nápad, i ten nejbláznivější. Až desku popsal, smazal málo nadějné a nemožné nápady — jako například prostudovat historické záznamy na jiných planetách. Ten problém se týkal planety Pyrrus a musel být vyřešen na ní — nebo vůbec ne.

Seznam se tak zúžil na dvě možnosti. Buď staré záznamy, poznámky nebo deníky, které snad zůstaly u některých Pyrranů, nebo slovní svědectví o minulosti předávaná ústně z generace na generaci. První možnost mu připadala pravděpodobnější a okamžitě podle ní začal jednat. Pečlivě zkontroloval mediku a pistoli a pak se vydal navštívit Brucca.

„Co je nového a smrtelně nebezpečného ve světě od doby, kdy jsem ho opustil?" zeptal se.

Brucco mu věnoval neuctivý pohled. „Ven nesmíš, Kerk to zakázal."

„Nařídil ti, abys dohlížel, jestli poslouchám?" Jason to řekl tiše a nevzrušeně.

Brucco se škrábal na bradě a mračil, když přemýšlel. Nakonec jen pokrčil rameny. „Ne, nehlídám tě — o něco takového bych ani nestál. Pokud vím, tohle je mezi tebou a Kerkem a může to tak zůstat. Jdi si, kam chceš. A nech se někde klidně zabít, aby už jednou a provždy skončily patálie, které působíš."

„Já tě mám taky rád," řekl Jason. „Teď mi stručně pověz, co je ve zdejší přírodě nového."

Jediný nový mutovaný druh, který původní osnovy výuky nezahrnovaly, byla šedivá ještěrka plivající rychle účinkující nervový

jed s neomylnou přesností. Smrt nastávala za několik sekund, pokud se jed dostal na nechráněnou kůži. Na ještěrky si člověk musel dávat velký pozor a zastřelit je dřív, než se dostaly na dosah své působnosti. Hodinu trénoval odstřelování ještěrek ve výcvikové komoře, než tuto fázi dokonale zvládl.

Z budov pro izolaci odešel ve vší tichostí a tak, že ho nikdo neviděl. Šouravým krokem šel podle mapy zaprášenými ulicemi k nejbližším kasárnám. Bylo horké, klidné odpoledne, rušené pouze vzdáleným hukotem a občasným výstřelem z pušky. Uvnitř kasáren z masivních zdí byl příjemný chládek, a Jason klesl na lavici a odpočíval, dokud na něm neuschl pot a srdce mu nepřestalo bláznivě bušit. Pak se odebral do nejbližší společenské místnosti a zahájil pátrání.

Skončil s ním však dřív, než doopravdy začal. Nikdo z Pyrranů památky na minulost neuchovával a každému připadala taková představa víc než jen směšná. Po dvacáté záporné odpovědi si Jason připustil, že v tomto směru utrpěl porážku. Setkat se s Pyrranem, který by měl staré dokumenty, bylo stejně nepravděpodobné jako najít ve vojenské plné polní svazek dopisů od dědečka.

Zbývala tedy poslední možnost — dochovaná historie z vyprávění. Znovu se dotazoval, ale se stejně neúspěšným výsledkem. Pyrrany přestalo jeho vyptávání bavit a začali být podrážděni. Zanechal vyptávání, dokud měl žebra celá. Služba mu přinesla jídlo, které chutnalo jako směs pasty z plastické hmoty s buničinou. Jídlo spolykal, pak seděl zamyšleně nad prázdným táckem a jen se sebezapřením si přiznal, že dospěl do další slepé uličky. Od koho by se měl dočkat odpovědi? Všichni, s nimiž hovořil, byli moc mladí a neměli na vyprávění historek náladu ani trpělivost. Povídáním se baví staří lidé — a na Pyrru žádní staří nebyli.

Jedinou výjimkou, o níž věděl, byl knihovník Poli. Zde byla určitá šance. Člověk, který pracoval se záznamy a knihami, by snad mohl mít o některé starší písemnosti zájem. Šance skutečně nepatrná, ale taková, kterou musí využít.

Cestou do knihovny málem přišel o život. Prudký déš znesnadňoval chůzi a v pološeru nebylo dost dobře vidět, co se blíží. Proto se k němu dostal chňapač tak blízko, že mu odtrhl kus masa, dřív než ho zlikvidoval. Z antitoxinu dostal závratě a než se mu podařilo zranění ovázat, ztratil trochu krve. Do knihovny dorazil vyčerpán a rozzloben.

Poli se šoural ve vnitřnostech jednoho z katalogových strojů. Nepřestal, dokud mu Jason nepoklepal na rameno. Pak si zapnul sluchadlo a nehnutě stál, zmrzačený a ohnutý, a čekal, co Jason řekne.

„Nemáte nějaké staré články nebo dopisy, které jste si schoval pro sebe?"

Zavrtění hlavou, ne.

„A co takhle nějaké vyprávění — víte, o velkých událostech, které se odehrály v minulosti, které jste třeba od někoho slyšel, když jste byl mladý?" Ne.

Žádný výsledek. Na všechny otázky odpovídal Poli záporným zakroucením hlavy, ale zanedlouho začal projevovat podráždění a ukázal na nedokončenou práci.

„Ano, vím, že máte práci," řekl Jason. „Ale to, nač se ptám, je důležité." Poli potřásl hlavou v hněvivém ne a pohnul rukou, aby vypnul sluchadlo. Jason se usilovně snažil přijít na otázku, která by snad přinesla nadějnější odpověď. Hlavou mu vířilo něco neurčitého, nějaké slovo, které slyšel a zapamatoval, aby se na ně zeptal později. Nějaké slovo, které vyslovil Kerk…

„To je to!" Už ho měl — přímo na jazyku. „Jen vteřinku, Poli, jen ještě jednu otázku. Co je to hraboš? Viděl jste někdy nějakého nebo víte, co dělá, nebo kde je ho možné najít?"

Další slova mu ual Poli, který se prudce otočil a švihl hřbetem své zdravé paže Jasonovi do obličeje. Byl sice starý a zmrzačený, ale jeho úder poslal Jasona skluzem přes celou místnost a málem mu přerazil čelist. Jako přes závoj Jason viděl, jak k němu Poli přiskakuje a vydává svým rozbitým hrdlem silné bublavé zvuky a to, co mu zůstalo z obličeje, jak stahuje vztek.

Na diplomacii nebyl čas. Pohybem tak rychlým, jakého jen byl schopen, což při silné gravitaci představovalo šourání a pleskání nohama, zamířil Jason k utěsněným dveřím. V pěstním zápase se nemohl žádnému Pyrranovi rovnat, mladému a malému či starému a zmrzačenému. Dveře se hlučně rozletěly, když jimi prošel, a zavřely se Polimu před nosem.

Venku se zatím z deště stal sníh a Jason se unaveně brodil blátem z rozbředlého sněhu, třel si bolavou čelist a přemítal o jediném faktu, který měl k dispozici. *Hraboš*, to byl klíč — ale k čemu? A na koho by se měl obrátit, aby získal další informace? Tím pravým člověkem byl Kerk, ale to bývávalo. Takže jako možný zdroj informací zbývala jedině Meta. Chtěl se za ní okamžitě vypravit, ale náhle si uvědomil, jak je vyčerpán. Musel vyvinout veškerou sílu, aby se dopotácel zpět do výcvikových budov.

Ráno se najedl a časně odešel. Spěchat bylo nad jeho síly, a nadával, když vlekl dvojnásobek své váhy do přidělovacího střediska. Meta měla noční službu na valu a co nevidět by se měla do svého pokoje vrátit. Došoural se tam, a když přišla, povaloval se v jejím pelechu.

„Vypadni!" přivítala ho úsečně. „Nebo tě mám vyhodit?"

„Jen klid," řekl prosebně a posadil se. „Jen si tady hovím, než přijdeš. Chci se tě zeptat jen na jednu věc, a když mi odpovíš, vypadnu

a přestanu tě obtěžovat.”

„Na jakou?” zeptala se a netrpělivě podupávala nohou. V jejím hlase však zazněla i zvědavost. Jason pečlivě zvažoval slova, než promluvil.

„Teď se vynasnaž na mě nestřílet. Vím, že jsem ukecaný cizák a že jsi ode mne slyšela už hodně strašností, aniž jsi na mě vystřelila. Teď se zeptám na další strašnost. Buď tak hodná a dokaž ostatním lidem v galaxii svou nadřazenost tím, že zkrotíš svůj temperament a nenaděláš ze mě hromádku atomů.”

Odpověděla pouze poklepáním nohy, proto se zhluboka nadechl a odvážil se: „Co je to hraboš?”

Dlouho mlčela, nepohnula se. Pak se na něho zahleděla s odporem. „Ty si ke konverzaci vybíráš skutečně ty nejodpornější náměty.”

„To je možné,” připustil, „ale není to odpověď na to, na co jsem se ptal.”

„To je… no, taková věc, o které lidi prostě nemluví.”

„Já jo,” ujistil ji.

„Ale já *ne*! Je to to nejodpornější na světě a víc o tom nebudu mluvit. Promluv si s Krannonem, ne se mnou.” Držela ho za paži, když to říkala, a zpola ho táhla do haly. Dveře se za ním zabouchly a on si jen polohlasně zabručel: „Zápasnice.” Hněv z něho vyprchal, když si uvědomil, že mu proti své vůli poskytla vodítko. Příští krok: zjistit, kdo nebo co je Krannon.

V přidělovacím středisku měli v záznamech člověka jménem Krannon a sdělili mu číslo jeho směny a pracovní místo. To nebylo nijak daleko, a proto se tam ihned vypravil. Velká krychlová bezokenní budova s jednoduchým nápisem POTRAVINY vedle každého z neprodyšně utěsněných vchodů. Za malým vchodem, kterým vstoupil dovnitř, se táhla řada automatických komor, v nichž na něho působil ultrazvuk, ultrafialové záření, antibiotické spreje, rotující kartáče a tři závěrečné oplachy. Provlhlého, ale mnohem čistšího ho nakonec pustily do vlastního skladu. Muži a roboti tam skládali bedny. Zeptal se jednoho z mužů na Krannona. Ten si ho přeměřil chladným pohledem od hlavy k patě, a než odpověděl, plivl mu na boty.

Krannon pracoval v rozsáhlém oddělení skladu zcela sám. Byl to podsaditý člověk v záplatované kombinéze a v jeho výrazu nebylo nic jiného než hluboká zasmušilost. Když Jason vstoupil, Krannon přestal překládat žoky a na nejbližší z nich se posadil. Do obličeje se mu zařezávaly smutné vrásky, které se snad ještě prohloubily, když Jason vysvětloval, oč mu jde. Celé to povídání o dávných dějinách Pyrru ho rovněž nudilo — zívl, aniž si zakryl ústa. Když Jason skončil, Krannon zívl znova a ani se nenamáhal mu odpovědět.

Jason chvíli čekal, pak opět promluvil, „Ptal jsem se, jestli nemáte nějaké staré knihy, články, záznamy a takové věci."

„To jste si vybral na otravování toho pravého, mimopyrrane!" byla celá jeho odpověď. „Ale to, že se mnou mluvíte, vám nepřinese nic než nepříjemnosti."

„Pročpak?" chtěl vědět Jason.

„Proč?" Poprvé mu zasmušilý výraz oživilo něco jiného. „Já vám povím proč! Kdysi jsem udělal chybu, jedinou chybu, a dostal jsem doživotí. Na celý život — jak by se vám to líbilo? Jen sám, být celou dobu sám a sám? Mně dávají rozkazy i hraboši!"

Jason se ovládl, snažil se, aby mu do hlasu neproniklo radostné vzrušení. „Hraboši? Co jsou to hraboši?"

Ta otázka zněla tak odporně, že Krannona zarazila, bylo neuvěřitelné, že by mohl existovat někdo, kdo o hraboších nikdy neslyšel. Něco z chmur v jeho výrazu ustoupilo náznaku radosti, když si uvědomil, že má před sebou nedobrovolného posluchače, který si vyslechne povídání o jeho trápení.

„Hraboši jsou zrádci — to leda jsou. Zrádci lidské rasy a měli by být vyhlazeni. Žijí v džungli. A to, co dělají se zvířaty…"

„Chcete říct, že jsou to lidé… Pyrrané jako vy?" přerušil ho Jason.

„Nikoli jako *já*, mistře. Takové chyby se už víckrát nedopuste, jestli chcete zůstat naživu. Možná že jsem jednou na hlídce zachrápal, a proto zatvrdl u této práce. Ale to neznamená, že se mi ta práce líbí, nebo že mám rád hraboše. Ti smrdí, doopravdy smrdí, a nebýt potravin, které od nich bereme, všechny bychom je ihned zlikvidovali. Zabíjet je, to by byla práce, do které bych se pustil skutečně celým srdcem."

„Když vám dodávají potraviny, musíte jim dávat něco na oplátku?"

„Komerční zboží, korále, nože, běžné věci. Dodávky se jim předávají v kartónech a to obstarávám já."

„Jak?" zeptal se Jason.

„Jezdím obrněným náklaďákem na dohodnuté místo. Zásilku vyložím a později se tam vrátím a naložím potraviny, které nám za naše zboží dají."

„Mohu jet s přišlí dodávkou s vámi?"

Krannon se nad tím nápadem chvíli mračil. „Jo, řekl bych, že by to šlo, když už jste tak hloupý, že jste se sem vypravil. Můžete mi pomoct nakládat. Ale teď mají mezi žněmi, takže příští cesta nebude dřív než za osm dní…"

„Ale loď mi odlétá dřív — to už bude příliš pozdě. Nemůžete se vypravit dřív?"

„O svých problémech mi nemusíte vyprávět, mistře," zabručel Krannon a postavil se na nohy. „Pojedu, jak jsem řekl, a kvůli vám

nebudu termín měnit.”

Jason si uvědomil, že z toho člověka dostal všechno, co za jedno setkání dostat mohl. Vykročil ke dveřím, pak se obrátil. „Ještě něco,” řekl. „Jak vlastně ti divoši… hraboši… vypadají?”

„Copak já vím?” utrhl se Krannon. „Obchoduju s nimi, ale neobjímám je. Kdybych někdy některého zahlédl, na místě bych ho zastřelil.” Během řeči prohnul prsty a do ruky mu vskočila pistole a zase z ní zmizela. Jason se tiše vytratil.

Ležel na kavalci, dopřával svému tělu, zmučenému gravitací, odpočinku a hledal způsob, jak přimět Krannona, aby změnil termín dodávky. Na tomto světě, kde neexistovala měna, neměly jeho milióny kreditů žádnou cenu. Jestliže se někdo nedá přesvědčit, musí se podplatit. Ale čím? Sklouzl pohledem na skříňku, v níž dosud visely šaty, v nichž přijel, a dostal nápad.

Bylo to až ráno, kdy se mohl znovu vydat do skladiště potravin — a o den blíž jeho konečnému termínu. Krannon se neobtěžoval vzhlédnout od práce, když Jason vstoupil.

„Chcete tohle?” zeptal se Jason a napřáhl ruku s plochým zlatým pouzdrem, do něhož byl vsazen velký diamant. Krannon něco zabručel a otáčel pouzdrem v ruce.

„Nějaká hračka,” usoudil. „Na co je?”

„No když stisknete tento knoflík, máte k dispozici oheň.” V otvoru v horní části se objevil plamínek. Krannon se chystal zapalovač vrátit.

„Nač mi ten plamínek bude? Hele, nechte si to.”

„Počkejte,” zarazil ho Jason. „Ono to umí víc. Když stisknete ten drahokam uprostřed, vypadne něco takového.” Do dlaně mu vklouzla černá kulička velikostí nehtu. „Granát vyrobený z tuhého ultranitu. Silně ho stisknete a hodíte. O tři sekundy později exploduje tak silně, že by tuto budovu vyhodil do povětří.”

Tentokrát se Krannon téměř usmíval, když sahal po pouzdru. Ničící a smrtící zbraně jsou pro Pyrrany jako cukrátka. Zatímco si Krannon pouzdro prohlížel, Jason mu přednášel svou nabídku.

„Pouzdro a bomby si můžete ponechat, když posunete termín dodávky na zítřek… a necháte mě jet s vámi.”

„Přijďte sem v pět ráno,” rozhodl se Krannon. „Vyrazíme časně.”

15

Nákladní auto vyjelo s rachotem k bráně ochranného valu a zastavilo se.

Krannon zamával na stráže přes přední sklo, pak přes ně spustil kovový kryt. Když se brána rozlétla, auto — ve skutečnosti obrovský opancéřovaný tank — se pomalu sunulo vpřed. Za první bránou byla druhá, která se neotevřela, dokud se první zase nezavřela. Jason vyhlédl periskopem pro druhého řidiče, když se druhá brána zvedla. Do vzniklého otvoru šlehaly automatické plamenomety, které ustaly v činnosti, až když se jim auto přiblížilo. Půda kolem brány byla vypálená do kruhu, za ní začínala džungle. Jason se na svém sedadle mimovolně opět skrčil.

Všechny stromy a rostliny a veškerá zvířata, z nichž dosud viděl jen ukázky, se zde vyskytovaly v hojné míře. Větve opatřené trny a popínavé rostliny provázané na pevnou rohož. A za nimi kypící život volné přírody. Najednou k nim dolehl poryv zuřivého zvuku, pak se na pancíři ozvaly rány a škrábání. Krannon se zasmál a sepnul spínač, aby vnější mříží mohl protékat proud. Škrábání ustalo, když šelma zkratovala okruh s uzemněnou korbou.

Jen pomalu a na nízký převod se prodírali džunglí. Krannon s obličejem zabořeným do lícnice periskopu mlčky zápolil s řízením. Zdálo se, že s ubíhajícími kilometry je jízda snadnější, až nakonec Krannon zasunul periskop a stáhl okenní pancíř. Džungle byla stále hustá a životu nebezpečná, ale zdaleka ne tolik jako bezprostředně u ochranného valu. Vypadalo to, jako by se smrtící síly Pyrru z největší části soustředily do jediné oblasti kolem osady. Proč? ptal se Jason v duchu. Proč tato intenzívní a cílevědomá nenávist celé planety?

Motory zmlkly a Krannon se postavil a protáhl. „Jsme na místě," oznámil. „Jdem vykládat."

Před nákladním autem čněla holá skála, jakási kruhová vyvýšenina vypínající se nad džungli, která byla příliš hladká a příkrá, než aby se zde zachytila vegetace.

Krannon otevřel postranici nákladního prostoru, a oba pak vykládali krabice a bedny. Když skončili, vyčerpaný Jason klesl k zemi.

„Vlezte dovnitř, odjíždíme," řekl Krannon.

„Vy jo, ale já tady zůstanu."

Krannon ho přeměřil mrazivým pohledem. „Vlez do auáku, nebo tě zabiju! Tady nesmí nikdo zůstat. Už proto ne, že je to životu nebezpečné, a ty bys tady sám nepřežil ani hodinu. Ale co horšího, mohli by tě dostat hraboši. Samozřejmě že by tě na místě zabili — to

však není důležité. Důležité je, že máš u sebe věci, které se jim nesmějí dostat do rukou. Chceš vidět hraboše s pistolí?"

Zatímco Pyrran hovořil, Jason usilovně přemýšlel, co dál. Doufal, že Krannon je tak pomalý v myšlení, jak má rychlé reflexy. Vzhlédl ke stromům a upřel pohled mezi tlusté větve nad nimi. I když Krannon dosud hovořil, okamžitě si uvědomil, že Jasona něco upoutalo. A když se Jasonovy oči rozšířily a v jeho ruce se objevila pistole, Krannon, s pistolí již v pohotovostní poloze, se otočil ve stejném směru.

„Tam… na vrcholku!" vykřikl Jason a vystřelil do spleti stromů. Krannon začal střílet také — avšak jakmile začal, Jason se vrhl dozadu, svinul do klubíčka a kutálel po skalnatém svahu. Hluk z jeho pohybu zanikl ve štěkotu výstřelů, a než se Krannon stačil otočit, gravitace vtáhla Jasona do hustého listí. Lámající se větve ho bičovaly, ale zmírnily jeho pád. Zastavil se, když uvízl ve spleti rostlin. Krannon začal střílet příliš pozdě, než aby ho mohl zasáhnout.

Jason ležel, unaven a se škrábanci, a slyšel, jak ho Pyrran proklíná a jak obchází skálu. Pak Pyrran několikrát vystřelil, ale do lesa se neodvážil vstoupit. Posléze se přestal snažit něco vymyslet a vrátil se k autu — motory se rozeřvaly a pásy zařinčely a vystřelily kameny dozadu a do džungle. Pak zaznělo tlumené dunění a drcení kamenité půdy, které zvolna dozněly.

A Jason osaměl.

Až do tohoto okamžiku si dost dobře nedovedl představit, jaké to bude, až zde bude sám, až ho bude obklopovat jenom smrt. Nákladní automobil již zmizel z doslechu. Násilím musel potlačit touhu rozběhnout se za ním. Co se stalo, stalo se.

Bylo to velké riziko, které podstoupil, ale také jediný způsob, jak se dostat do styku s hraboši. To byli sice divoši, ale přece jen patřili k lidské rase. A neklesli tak hluboko, aby přestali obchodovat s civilizovanými Pyrrany. Musí se s nimi setkat, spřátelit se s nimi. Zjistit, jak se jim podařilo v tomto bláznivém světě bezpečně existovat.

Kdyby přišel na jiný způsob, jak se s tím problémem vypořádat, zvolil by ho — úloha hrdinného mučedníka se mu ani v nejmenším nezamlouvala. S hraboši se musel setkat, a rychle, a jinak se to nedalo zařídit.

Z ničeho se nedalo usoudit, kde ti divoši jsou, nebo jak brzy sem přijdou. Kdyby v džungli nečíhalo smrtelné nebezpečí, mohl by se v ní ukrýt a vydat se k nim, až sám uzná za vhodné. Kdyby ho našli mezi dodaným zbožím, mohli by ho s typicky pyrranským reflexem na místě zapíchnout.

Unaveným krokem se blížil k linii stromů. Na jedné větvi se něco pohnulo, ale zmizelo to, když přišel blíž. Žádná z rostlin poblíž nejbližšího stromu se silným kmenem nevypadala na jedovatý druh — protáhl se kolem stromu do lesa. V dohledu nespatřil nic, co by

vypadalo životu nebezpečně, a to ho překvapilo. Opřel se o drsnou kůru kmene, aby si dopřál chvíli odpočinku.

Náhle se mu na hlavu sneslo něco měkkého, co mu bránilo dýchat, a tělo mu sevřel ocelový stisk. Čím více se snažil osvobodit, tím silnější bylo sevření — za chvíli mu krev duněla v uších a plíce prahly po vzduchu.

Teprve až značně ochabl, svíravý tlak ustal. Z prvního šoku ho trochu vzpamatovalo, když si uvědomil, že ho nepřepadlo žádné zvíře. O hraboších nic nevěděl, ale byli to přece lidé — měl tedy dosud naději.

Někdo mu spoutal ruce a nohy, pouzdro s pistolí mu odtrhl od paže. Bez pistole pocítil zvláštní pocit nahoty. Silné ruce ho znovu popadly a vyhodily do vzduchu — dopadl tváří dolů na něco teplého a hebkého. Opět ho sevřel strach, protože to něco bylo nějaké velké zvíře. A na Pyrru jsou všechna zvířata smrtelně nebezpečná.

Když se zvíře dalo do pohybu a neslo ho, svíravý strach ustoupil pocitu rostoucí úlevy. Hraboši se dokázali spřátelit s nějakým druhem alespoň jedné živočišné formy. Musí zjistit jak. Kdyby na to tajemství přišel — a vrátil se s ním do města — to by vyvážilo veškerou jeho námahu a útrapy. To by dokonce vyvážilo Welfovu smrt, protože ten odvěký zápas by mohl ztratit na intenzitě, nebo skončit.

Spoutané končetiny ho zpočátku silně bolely, a pak zmrtvěly, jak se krevní oběh omezil. Kodrcavá jízda snad neměla konce — Jason nemohl žádným způsobem zjistit, jak dlouho trvá. Promočila ho dešová sprška, a když opět začalo pražit slunce, cítil, jak mu z šatů uniká pára.

Konečně cesta skončila. Jakási síla ho stáhla ze zvířecího hřbetu a pohodila na zem, a po uvolnění pout mu ruce bezvládně klesly. Obnovený krevní oběh probudil novou bolest, když se pokoušel vleže o pohyb. Konečně ho ruce poslechly — pozvedl je k hlavě a stáhl si z ní to, co ji halilo: pytel ze silné zvířecí srsti. Do očí mu udeřilo světlo, do plic mu proudil dychtivě nasávaný čistý vzduch.

Rozhlédl se, mžikaje v oslepujícím světle. Ležel na podlaze z hrubých prken, oči plné zapadajícího slunce, které nahlíželo do stavení vchodem bez dveří. Venku bylo vidět zorané pole svažující se po křivce kopce k okraji džungle. Uvnitř stavení kontrastovalo silné šero, nebylo tu dobře vidět.

Světlo dopadající vchodem přetnula nějaká postava, mohutný prolil podobný zvířeti. Když se Jason pozorněji podíval, zjistil, že je to člověk s dlouhými vlasy a hustými vousy. Byl celý zahalen do zvířecí srsti, dokonce na nohou měl kožešinové návleky. Oči upíral na Jasona, zatímco jednou rukou přejížděl po sekyře, která mu visela u pasu.

„Co jsi zač? A co chceš?" zeptal se náhle vousáč.

Jason volil slova pečlivě, říkal si, že ten divoch by mohl mačkat

spouš s takovou radostí jako obyvatelé města.

„Jmenuji se Jason. Přicházím v míru. Chci být vaším přítelem…"

„Lžeš!" zachroptěl vousáč a vytáhl z opasku sekyru. „Klameš jako běženec. Viděl jsem tě, jak se schováváš. Číhals, abys mě zabil. Ale zabiju tě já." Mozolnatým palcem zkontroloval hranu ostří, pak sekyru pozvedl.

„Počkej!"vyrazil ze sebe Jason zoufale. „Vůbec nic nechápeš!" Sekyra se rychle snášela dolů.

„Nejsem z této planety a…"

Jasonem otřásl prudký náraz, když se sekyra zabořila do dřeva kousek vedle jeho hlavy. Vousáč v posledním okamžiku směr úderu změnil. Pak uchopil Jasona zepředu za oblek a přitáhl si ho k sobě, až se jejich hlavy dotkly.

„Fakt?" zvolal ohlušujícím hlasem. „Ty nejsi odtud?" Povolil sevření a Jason klesl zpět na podlahu dřív, než mohl odpovědět. Vousáč ho přeskočil a zamířil do potemnělé zadní části chatrče.

„To musím povědět Rhesovi," přemýšlel nahlas, když manipuloval s něčím na stěně. Náhle se chatrč zalila světlem.

Jason se zmohl pouze na udivený pohled. Ten vlasatý, zvířecí srstí oděný divoch zacházel s komunikátorem, jeho ztvrdlé a špinavé prsty zručně sepnuly obvod a vytočily číslo.

16

Ta scéna vypadala dost bláznivě. Jason se snažil smířit s tím, že divoch obsluhuje moderní přístroj, ale nepodařilo se mu to. Komu ten divoch volá? To, že je zde jeden komunikátor, znamená, že někde jinde musí existovat nejméně ještě jeden. Je Rhes živá bytost, nebo neživá věc?

Přinutil se o dalších otaznících neuvažovat. Objevilo se před ním něco nového — faktory, které dřív nebral do úvahy. Vždycky žil v přesvědčení, že jakmile si jednou ujasní fakta, dokáže vysvětlit všechno.

Zavřel oči, odstínil ty oslnivé paprsky slunce prořezávající se vrcholky stromů a znovu zvažoval fakta, která měl k dispozici. Ta se dala snadno zatřídit do dvou skupin: fakta, která získal vlastním pozorováním, a fakta, která se dozvěděl od obyvatel města. Zaměří se na tu druhou skupinu faktů a zjistí, zda budou odpovídat tomu, co se dozví. A bylo velmi pravděpodobné, že většina z nich, nebo všechna se ukážou být nepravdivá.

„Vstaň!" zaskřehotal do jeho myšlenek vousáčův hlas. „Vypadnem odtud."

Jason měl dosud nohy zdřevěnělé, sotva schopné chůze. Vousáč si znechuceně odfrkl, postavil Jasona na nohy a opřel ho o stěnu. Jason zatnul prsty do sukovité kůry, když vousáč odešel, a rozhlédl se, zjišoval, kde se nachází.

Poprvé od doby, kdy utekl z domova, se ocitl na farmě, by na jiném světě se zcela odlišnou ekologií, a to, že je to farma, poznal na první pohled. Na svahu před chatrčí se rozprostíralo čerstvě oseté pole. A ten, kdo o ně pečoval, byl dobrý farmář. Po profilu svahu se táhly rovné, správně vyhloubené brázdy. Vedle chatrče stála další budova, sbitá z klád, zřejmě stodola.

Když se mu za zády ozvalo hlasité odfrknutí, rychle se otočil — a ztuhl. Pohybem ruky přivolával pistoli, která se neobjevovala, a prstem tiskl spouš, která neexistovala.

Ten tvor se zřejmě před chvílí vynořil z džungle a neslyšně se přikradl za něho. Měl šest silných nohou s paťáty, které se bořily do země, a dva metry dlouhé tělo, pokryté matnou žlutočernou srstí všude kromě lebky a plece — na těch místech ho chránily překrývající se destičky z rohoviny. A dostal se tak blízko, že Jason z něho viděl všechny detaily.

Řekl si, že to je jeho konec.

Tlama šelmy se rozevřela, čára připomínající žabí úsměv rozdělila neochlupenou lebku a odhalila dvojitou řadu špičatých zubů.

„Fído, sem,“ zvolal vousáč, který se objevil za Jasonem, a současně luskl prsty. Zvíře poskočilo dopředu, o vlas minulo ohromeného Jasona a začalo si otírat hlavu o vousáčovu nohu.

„Hodnej pejsánek,“ uznal vousáč a prsty drbal zvíře pod okrajem krunýře v místě, kde krunýř vrůstal do masa.

Vousáč s sebou přiváděl dvě cestovní zvířata, opatřená sedlem a uzdou, a přiváděl je od stodoly. Jason si ani pořádně nevšiml, že mají hladkou kůži a dlouhé nohy — tak rychle se vyšvihl na hřbet jednoho z nich. A stejně spěšně si upevnil nohy v třmenech. Vyrazili, a ta bestie s hlavou jako holá lebka šla za nimi.

„Hodnej pejsánek!“ opakoval Jason a zničehonic se rozesmál. Vousáč se otočil a zamračeně hleděl na Jasona, dokud neumlkl.

Ve chvíli, kdy vstoupili do džungle, vstoupili do temnoty. Pod hustými listy stromů nebylo téměř vidět, a oni žádné svítilny neměli, ale zvířata zřejmě cestu znala. Z džungle kolem nich se ozývaly skřípavé zvuky a pronikavé výkřiky, ale Jason si z toho příliš těžkou hlavu nedělal. Snad ho uklidnilo, že se vousáč bez rozmýšlení a tak samozřejmě vydal na cestu. Nebo to, že s nimi byl „pejsánek“, kterého spíš cítil než viděl. Cesta byla dlouhá, avšak ne nesnesitelná.

Pravidelný pohyb zvířete a únava ho přemohly — upadal do občasného polospánku, z něhož se probouzel vždy, když se začal příliš předklánět. Nakonec v sedle usnul ve vzpřímené poloze. Plynuly hodiny, a když otevřel oči, spatřil před sebou čtverec světla. Cesta skončila.

Nohy měl ztuhlé a od sedla odřené. Když mu vousáč nohy opět rozvázal, jen s námahou slezl a málem upadl. Dveře chatrče se otevřely a Jason vstoupil dovnitř. Chvíli trvalo, než si jeho oči zvykly na světlo a než dokázal rozpoznat, že na posteli před ním leží nějaký člověk.

„Pojď sem a posaď se.“ Hlas zněl sytě a silně a prozradil, že je zvyklý poroučet. Muž vypadal na invalidu: od nohou do pasu ho zakrývala přikrývka, nad pasem bylo vidět, že má nemocně bělavou pokožku posetou rudými skvrnami, která mu visela docela volně na kostech. Jako by z něho nezůstalo víc než kůže a kostra.

„Není to nic příjemného,“ poznamenal muž v posteli, „ale už jsem si zvykl.“ Tón jeho hlasu se náhle změnil. „Naxa říkal, že nejsi z našeho světa. Je to pravda?“

Jason přikývl, že to pravda je, a to vlilo do té živé kostry více života. Nemocný zvedl z polštáře hlavu a jeho zarudlé oči se pátravě a s netajenou dychtivostí zabořily do Jasonových.

„Jmenuji se Rhes a jsem… hraboš. Pomůžeš mi?“

Jason se v duchu divil, proč se Rhes ptá tak naléhavě na něco tak jednoduchého. Avšak neviděl žádný důvod, proč by měl dát jinou odpověď, samozřejmou, kterou mu slina přinesla na jazyk.

„Samozřejmě, že ti pomůžu, v čemkoli budu moci. Pokud při tom nepřijde nikdo k úrazu. Co bys potřeboval?"

Zatímco Jason hovořil, hlava nemocného klesla vyčerpáním ochable zpátky, ale jeho oči dosud doutnaly žárem.

„Buď klidný… nechci nikomu ublížit," pronesl Rhes, „právě naopak. Jak vidíš, trpím nemocí, na kterou naše prostředky nezabírají. Za pár dní zemřu. Ale viděl jsem… že ti z města… používají takové zařízení, které se přitiskne na ránu nebo na zvířecí kousnutí. Nemáš něco takového s sebou?"

„To zní jako popis medikitu." Jason se dotkl tlačítka u pasu a do dlaně mu vklouzl medikit. „Mám s sebou ten svůj. Analyzuje a léčí většinu…"

„Nezkusil bys ho na mně?" přerušil ho Rhes hlasem, který se náhle stal naléhavým.

„Promiň," řekl Jason. „Měl jsem si to uvědomit." Postoupil vpřed a přitiskl přístroj na jedno ze zanícených míst na Rhesově hrudi. Rozsvítila se provozní kontrolka a z analyzátoru vystřelil úzký paprsek světla. Když paprsek zhasl, přístroj začal bzučet, pak se z něho ozvalo trojí uknutí, jak se tři injekční jehly, každá zvláš, zabodly do kůže. Poté kontrolka zhasla.

„To je vše?" užasl Rhes a díval se, jak Jason zasouvá mediku opět za opasek.

Jason přikývl, pak vzhlédl a povšiml si, že Rhes má na tváři vlhké stopy od slz. Ve stejném okamžiku si to uvědomil i Rhes a hněvivě si je setřel.

„Když je člověk nemocen," zabručel, „tělo a všechny smysly ho zrazují. Mám dojem, že jsem od dětských let nebrečel — ale musíš si uvědomit, že nepláču nad sebou. Pláču kvůli těm nespočetným tisícům mých lidí, kteří zahynuli proto, že neměli ten přístroj, s kterým s takovou samozřejmostí léčíš."

„Ale vy přece máte svoje léky i doktory."

„Bylinkáře a šamany," opáčil Rhes a švihnutím ruky je všechny smetl do zapomnění. „Pár snaživých a počestných lidí, které omezuje přesvědčení, že víra zpravidla léčí líp než nejsilnější elixír."

Rhes se hovorem unavil — náhle zmlkl a zavřel oči. Zanícená místa na jeho hrudi ztrácela narudlý odstín — injekce již začaly působit. Jason se krátce rozhlédl po místnosti, hledal něco, co by mu o těchto lidech napovědělo víc.

Podlaha a stěny byly zhotoveny z dřevěných desek, spojených k sobě, ale nenatřených, ani nijak jinak nezdobených. Vypadaly prostě a syrově, hodily se pouze k divochům, kteří se zde podle Jasona měli nacházet. Nebo nebyly syrové?

Dřevo mělo velká léta, tvarem připomínající plameny. Když se Jason předklonil, povšiml si, že dřevo je natřeno voskem, aby se jeho

struktura zvýraznila. Provedli nátěr divoši — nebo esteticky založení lidé, kteří se snažili z jednoduchých materiálů vytěžit co nejvíc? Výsledný efekt zdaleka předčil jednotvárný šedivý nátěr a nýty v ocelových místnostech pyrranských obyvatel města. Nebylo tomu tak, že oběma extrémům estetické stupnice dominovala jednoduchost? Nevzdělaní domorodci vyjádřili jednoduše jasnou myšlenku — a vytvořili krásu. U opačného extrému by zkušený kritik odmítal nadměrnou pracnost a ozdobnost a usiloval o čistotu nezatíženého umění. Na který extrém stupnice se právě nyní dívá?

Řekli mu, že zde žijí divoši. Oblékali se do srstí a vyjadřovali se nedbale, přerývaně — alespoň Naxa byl takový. Rhes přiznal, že u nich mají přednost zázračtí léčitelé před skutečnými lékaři. Avšak jestli tomu všemu tak skutečně je, jak do toho obrazu zapadá komunikátor? Nebo doutnající strop, který místnost tlumeně osvětluje?

Rhes otevřel oči a pohlédl upřeně na Jasona, jako by ho spatřil poprvé. „Kdo jsi?" zeptal se. „A co tady pohledáváš?"

V jeho otázkách zněla nevyslovená hrozba a Jason věděl proč. V pyrranském městě hraboše nenáviděli, a ten pocit byl nepochybně obapolný. Svědčila o tom Naxova sekyra. Totiž, zatímco hovořili, Naxa vstoupil neslyšně do místnosti a postavil se tak, že se prsty dotýkal topůrka sekyry. Jason věděl, že mu bude hrozit smrtelné nebezpečí, dokud neodpoví tak, aby to oba muže uspokojilo.

Pravdu říct nemohl. Kdyby pojali podezření, že se mezi ně vetřel, aby pomohl lidem z města, to by byl konec. Nicméně bude muset otevřeně hovořit o problému přežití.

Odpověď ho napadla, ihned jak ten problém formuloval. To vše trvalo jen zlomek okamžiku, kdy se otáčel zpátky k nemocnému, a okamžitě odpověděl.

„Jmenuji se Jason dinAlt, jsem ekolog, a jak jistě chápete, měl jsem tedy naléhavý důvod na tuto planetu zavítat…"

„Co je to ekolog?" přerušil ho Rhes. V přízvuku jeho hlasu nic nenasvědčovalo tomu, že se neptá vážně, nebo že jeho otázka je míněna jako léčka. Po přátelském tónu, jakým spolu před chvílí hovořili, nezůstala ani stopa — z jeho hlasu znělo smrtelné nebezpečí, zlověstné jako jed křídlobodce. Jason volil slova pečlivě.

„Jednoduše řečeno, ekologie je odvětví biologie, které posuzuje vztahy mezi organismy a jejich prostředím — posuzuje, jak klimatické a jiné faktory ovlivňují životní formy a jak zase životní formy se ovlivňují vzájemné a jak životní prostředí."

Jason věděl, že až potud je to pravda — ale jinak toho věděl o ekologii jen velmi málo, proto rychle pokračoval.

„Četl jsem o této planetě nejednu zprávu, a nakonec jsem se sem vypravil, abych ji probádal zblízka. V chráněném městě jsem udělal,

co jsem mohl, ale to nestačí. Tamnější lidé si myslí, že jsem blázen, ale nakonec souhlasili s tím, abych se sem vydal."

„Jak zajistili tvou zpáteční cestu?" vyštěkl Naxa.

„Nijak," odpověděl mu Jason. „Zřejmě byli přesvědčeni, že okamžitě zahynu a že se stejně nevrátím. Nedovolili mi však, abych šel sám, proto jsem musel utéct."

Vysvětlení Rhese zřejmě uspokojilo, jeho tvář rozvlnil neradostný úsměv. „To je tak na ně, ty kšeftaře, podobné. Nevylezou ani o metr za ty svoje hradby bez opancéřovaného stroje, velkého jako stodola. Co ti o nás říkali?"

Jason pochopil, že na jeho odpovědi opět hodně záleží. Tentokrát se důkladně zamyslel, než odpověděl.

„No, možná dostanu sekyrou zezadu do hlavy, když to řeknu — ale chci být upřímný. Musíte vědět, co si o vás myslejí. Řekli mi, že jste odporní a negramotní divoši — kteří zapáchají. A že — no, praktikujete zvláštní styky se zvířaty. A že výměnou za potraviny vám dodávají korálky a nože…"

Při těch slovech propukli oba Pyrrané v nevázaný smích. Rhes i brzy přestal — byl příliš zesláblý — ale Naxa se smál, až dostal záchvat kašle a musel si polít hlavu vodou s tykvového džbánu.

„Tak tomu docela věřím," pokýval hlavou Rhes. „Takové pitomosti oni vykládají. O světě, v němž žijeme, nevědí vůbec nic. Doufám, že i to ostatní, co jsi povídal, je pravda, ale i kdyby nebyla, jsi u nás vítán. Pocházíš z jiného světa, to vím jistě. Nikdo z těch kšeftařů by nezvedl ani prst, aby mi zachránil život. Jsi vlastně první člověk z jiného světa, s kterým se moji lidé setkají, a proto jsi vítán dvojnásob. Moje paže je tvou paží."

Poslední slova měla pro ně určitý rituální smysl, a když je Jason opakoval, Naxa přikývl uznale hlavou. A současně Jason i pochopil, že ten rituální smysl není bezobsažný. Vzájemná závislost znamenala na Pyrru přežití a Jason věděl, že ti lidé stojí při sobě až do poslední chvíle v životě proti smrtelným nebezpečím, která je obklopují. Doufal, že ten rituál zahrne do ochranného pásma i jeho.

„To pro dnešek stačí," usoudil Rhes. „Skvrnitá nemoc mě oslabila a tvoje léčba ze mě udělala rosol. Zůstaneš tady, Jasone. Tamhle je přikrývka, ale postel tady není, aspoň zatím."

Až do této chvíle udržovalo Jasona v aktivitě nadšení, které mu dávalo zapomenout na vyčerpání z dvojnásobné přitažlivosti za celý dlouhý den. Nyní na něho náhle dolehla fyzická únava. Jen nejasně si uvědomoval, že odmítl jídlo a že se zahalil do přikrývky na podlaze. Pak si už nepamatoval na nic.

17

Z toho, jak ho dvojnásobná přitažlivost tiskla k nepohodlné podlaze, ho bolel každý kousek těla. Oči měl oteklé a v ústech nepopsatelnou pachu, která se po kusech vytrácela. Posadit se vyžadovalo značné úsilí, a Jason musel potlačit zasténání, jak mu zapraskaly klouby.

„Dobrý den, Jasone," zvolal Rhes z postele. „Kdybych hluboce nevěřil v lékařskou vědu, byl bych v pokušení tvrdit, že v tvém přístroji, který mě přes noc uzdravil, je ukrytý zázrak."

Nebylo pochyb, že se Rhes zotavuje. Zanícené pásy již zmizely a oči pozbyly včerejší horečkovitý výraz. Seděl vzpřímeně na posteli a díval se, jak ranní slunce rozpouští na polích kroupy z noční bouře.

„Tam ve skříni je maso," řekl, „a buď voda nebo visk na pití." Ukázalo se, že visk je destilovaný nápoj, mimořádně silný, který okamžitě vyčistil Jasonovi mozek, i když mírné zvonění v uších mu zůstalo. A maso bylo vypečené do křehka a pro Jasona představovalo to nejlepší jídlo, jaké měl od doby, kdy opustil Darkhan. Celkem vzato, tito Pyrrané mu vrátili víru v života v budoucnost. S ulehčujícím povzdechem odložil sklenici a rozhlédl se.

Nyní, kdy se už zotavil z vyčerpání a kdy ho netížila starost o přežití, se v myšlenkách mimovolně vrátil ke svému problému. Jací ti lidé doopravdy jsou — a jak v té smrtelně nebezpečné divočině dokázali přežít? Ve městě mu říkali, že to jsou divoši. Avšak na stěně visel pečlivě udržovaný a opravovaný komunikátor. A u dveří samostříl na kovové šípy — na těch bylo dosud vidět známky po opracování. Potřeboval vědět mnohem víc. Mohl by začít tím, že se zbaví některých falešných informací.

„Rhesi, smál ses, když jsem ti řekl, že lidé z města vykládají, že vám dávají za potraviny cetky. S čím s vámi ve skutečnosti obchodují?"

„Se vším, v určitém sortimentu," odpověděl Rhes. „Drobné průmyslové zboží, jako jsou elektronické součástky pro naše komunikátory. Nerezové slitiny, které v našich kovárnách nedokážem udělat, řezné nástroje, atomové konvertory, které dávají elektrickou energii z jakéhokoli radioaktivního prvku. Takové věci. V rozumné míře nám prodávají vše, oč požádáme — pokud to není v seznamu zakázaných výrobků. Velice naléhavě potřebují potraviny."

„A výrobky, na které se vztahuje zákaz…"

„Samozřejmě zbraně, nebo cokoli, z čeho se dá udělat účinná zbraň. Vědí, že si děláme střelný prach, takže od nich nedostanem třeba odlitky a bezešvé trubky, z nichž bychom mohli vyrobit dělové

hlavně. Pro pušky si hlavně vyvrtáváme ručně — ale samostříl není tak hlučný a pro džungli je vhodnější. A mají zájem, abychom se moc nedozvěděli, takže jediné tiskoviny, co se k nám dostávají, jsou technické příručky na provádění údržby a oprav, v nichž není žádná teorie.

No a poslední zakázanou oblastí, jak už víš, je medicína. A to je to jediné, čemu nerozumím a co mě při každé smrti, které by se dalo zabránit, naplňuje sžíravou nenávistí."

„Vím, co je k tomu vede," poznamenal Jason.

„Řekni mi to tedy, protože já na žádný důvod nemůžu přijít."

„Přežití — nic než pouhé přežití. Asi si to neuvědomuješ, ale jejich počet klesá. Je to jen otázka roků, než všichni vyhynou. Na druhé straně u vás je stabilní, pokud ne mírně rostoucí populace, protože existujete bez technické ochrany, jakou disponují oni. V městě vás tedy nenávidí a současně vám závidí. Kdyby vám poskytli svoje lékařské vymoženosti a vám se vedlo úspěšně, vyhráli byste bitvu, kterou oni prohráli. Mám za to, že vás tolerují jako nutné zlo, protože jim dodáváte potraviny, jinak si nepřejí, než abyste všichni zahynuli."

„To dává smysl," zabručel uznale Rhes a bouchl pěstí na postel. „Je to taková pokřivená logika, jaké se člověk od kšeftařů může nadát. Využívají nás, abychom je živili, na oplátku nám poskytují skutečně minimum a současně nám zabraňují dostat se k poznatkům, které by nás dostaly z dnešní existence, kdy žijeme z ruky do úst. A co horšího, mnohem horšího, izolují nás od hvězd a od zbytku lidstva." V obličeji měl tolik nenávisti, že Jason mimoděk ustoupil.

„Myslíš, Jasone, že jsme divoši? Jednáme a vypadáme jako zvířata, protože musíme bojovat o existenci na zvířecí úrovni. O hvězdách však víme. Tam v té skříni, pod ochranou kovu, je více než třicet knih, vše, co máme. Většinou je to fikce s trochou historie a vědy. Stačí však udržovat při životě příběhy o zdejším osídlení a ostatním vnějším světě. Vídáme, jak v městě přistávají lodě, a víme, že tam nahoře jsou světy, o nichž můžeme jenom snít, ale nikdy spatřit. Nediv se, že ty bestie, které si říkají lidé, nenávidíme a že bychom je zničili, kdykoli by to bylo možné. V přístupu ke zbraním nám brání oprávněně — tak jistě, jako že ráno vychází slunce, bychom je vyřídili do posledního člověka jen kdybychom mohli, a vzali si to všecko, k čemu nám brání se dostat."

To bylo tvrdé odsouzení, ale v podstatě odpovídalo pravdě. Alespoň z hlediska nezúčastněného. Jason se nepokoušel rozhněvanému Rhesovi vysvětlovat, že město Pyrrus vypadá tak, jak je podle postoje jeho obyvatel jedině možné a logické.

„Jak ta bitva mezi vámi, jako separátními skupinami, začala?" zeptal se.

„Nevím," přiznal Rhes. „Mnohokrát jsem o tom přemýšlel — o té

době však neexistují žádné záznamy. Jistě víme jen to, že všichni pocházíme z kolonistů, kteří sem přiletěli současně. V určité době se rozdělili na dvě skupiny — nějak. Možná že vypukla válka, o jakých jsem četl v knížkách. Mám jistou teorii, i když ji nemohu dokázat, že k rozdělení došlo kvůli neshodám o poloze města."

„Poloze? Nechápu."

„Znáš přece ty kšeftaře a viděls, kde jejich město leží. Podařilo se jim ho postavit přímo v srdci nejdivočejšího místa na této planetě. Víš, že jim nezáleží na ničem živém kromě sebe samotných — jejich jedinou logikou je střílet a zabíjet. Neuvažovali, kde se má město postavit, a tak se jim ho podařilo situovat do nejhloupějšího možného místa. Jsem přesvědčen, že moji předkové pochopili, jaká je to pitomost, a pokusili se jim to vysvětlit. To by byl dostatečný důvod k válce, ne?"

„Mohl by být," připustil Jason, „pokud se to tak skutečně odehrálo. Jenže já si myslím, že se na ten problém díváš obráceně. Jde o válku mezi pyrranskými přirozenými formami života a lidmi; obě strany bojují, aby se vzájemně zlikvidovaly. Místní formy života se neustále mění, hledají nové podoby, takové, které by vetřelce definitivně zničily."

„Tvoje teorie je ještě šílenější než moje," usoudil Rhes. „Tak tomu ale vůbec není. Připouštím, že život na této planetě není nijak jednoduchý — pokud je pravda to, co jsem se dočetl v knížkách o jiných světech — ale nemění se. Musíš mít rychlé nohy a dávat pozor na všecko, co je větší než ty, ale přežiješ. Ono ostatně na důvodu nezáleží. Ti kšeftaři si vždycky o problémy koledovali a já jsem moc rád, když vidím, že jich mají dost."

Jason se nesnažil svůj názor prosazovat. Úsilí donutit Rhese., aby změnil svůj zásadní postoj, za to nestálo — ani kdyby měl naději uspět. O smrtelně nebezpečných mutacích se mu nepodařilo přesvědčit nikoho v městě, i když tam byly všechny skutečnosti jako na dlani. Přesto však mu Rhes mohl poskytnout informace.

„Řekl bych, že není důležité, kdo válku začal," prohlásil kvůli Rhesovi, ale ve skutečnosti si nic takového nemyslel. „Musí však uznat, že lidé z města vedou se všemi místními životními formami neustálý boj. Na druhé straně se tvoji lidé dokázali spřátelit nejméně se dvěma druhy, které jsem viděl. Mohl bys nějak vysvětlit, jak se jim to podařilo?"

„Naxa sem přijde co nevidět," řekl Rhes a ukázal na dveře, „jen jak se postará o zvířata. Zeptej se jeho. Je to nejlepší hovorný, jakého máme."

„Hovorný?" podivil se Jason. „Udělal jsem si o něm zcela opačnou představu. Moc toho nenamluvil a tomu, co říkal… no, tomu bylo občas těžké rozumět."

„Nejde o tento druh hovoru," pospíšil si Rhes. „Hovorní dohlížejí na zvířata. Cvičí psy a dorymy a ti lepší, jako je Naxa, to neustále zkoušejí s dalšími šelmami. Oblékají se primitivně — z nutnosti. Slyšel jsem je tvrdit, že zvířata nesnášejí chemikálie, kovy a vyčiněnou kůži, a proto se většinou oblékají do nevydělané usně. A tě nemýlí, že je tak špinavý, to s jeho inteligencí nemá co dělat."

„Dorymové? Nejsou to ty jezdecké bestie — ta, na kterých jsme sem přijeli?"

Rhes přikývl. „Dorymové jsou víc než stádová zvířata, jsou ve skutečnosti od všeho trochu. Velcí samci tahají pluhy a jiné stroje, zatímco mladší jedinci se používají na maso. Jestli chceš vědět víc, zeptej se Naxy — najdeš ho ve stodole."

„To bych rád udělal," řekl Jason a povstal. „Jenže bez své pistole si připadám jako nahý…"

„Jen si ji klidně vezmi, je v té skříni u dveří. Ale dávej pozor, po čem tady budeš střílet."

Naxa byl v zadní části stodoly, právě piloval dorymovi jeden z paznehtů velkých jako lopata. Ta scéna vypadala prazvláštně. Člověk oděný do srsti a obrovské zvíře — a na druhé straně pilník z berylia a mědi a elektroluminiscenční destičky osvětlující pracovní místo.

Když Jason vstoupil do stodoly, dorym roztáhl nozdry a odtáhl se. Naxa ho poplácal po krku a konejšivě k němu promlouval, dokud se zvíře neuklidnilo a nepřestalo podupávat — pak se již jen mírně chvělo.

Jasonovi projet mozkem neurčitý vzruch a svalem, už dlouho nenamáhaným, neurčité napětí. Znepokojující důvěrně známé vzrušení.

„Dobrý den," pozdravil. Naxa jen něco zabručel a opět se věnoval sbrušování paznehtu. Jak se tak na něho Jason několik minut díval, pokoušel se v tom novém pocitu vyznat — ten se dráždivě dostavil, ale zmizel, když po něm sáhl, a unikl mu. A znamenal cokoli, zrodil se, když Naxa promluvil na doryma.

„Nemohl bys, Naxo, zavolat sem jednoho z těch psů? Rád bych se na nějakého podíval z větší blízkostí."

Naxa hvízdl, aniž zvedl od práce hlav. Jason si byl jist, že to hvízdnutí nemohlo za zdi stodoly proniknout, avšak během minuty jeden z pyrranských psů vklouzl neslyšně dovnitř. Nyxa ho poškrábal na hlavě a prohodil k němu něco nesrozumitelného, zatímco pes se mu upřeně díval do očí.

Když se však Naxa začal opět věnovat dorymovi, pes se zneklidněně plížil po stodole s čenichem u země, pak rychle zamířil k otevřeným vratům. Jason ho zavolal zpátky.

Vlastně, chtěl ho zavolat zpátky, ale v poslední chvíli nevydal žádný zvuk. Nic neřekl. V náhlém popudu zavřel ústa — a zavolal na

psa jen myšlenkou. Jen si pomyslel *Pojď sem* a nasměroval svůj myšlenkový signál ke zvířeti celou intenzitou, jakou vyvinoval, když manipuloval kostkou. Přitom si uvědomil, že už dlouho ani nepomyslel na to, aby vyzkoušel svoje paranormální duševní schopnosti.

Pes se zarazil a obrátil se k němu. Chvíli váhal a pohlížel na Naxu, pak se přiblížil k Jasonovi.

Pohled na psa z takové blízkostí zapadal do výjevu z hrůzostrašné noční můry. Neochlupené ochranné destičky, drobná, krví podlitá očka a nespočetné tesáky, z nichž odkapávaly sliny, vzbuzovaly všechno, jen důvěru ne. Avšak Jason nepochoval strach — mezi člověkem a zvířetem vznikl raport, pochopené spojení. Jason podvědomě vztáhl ruku a podrbal psa na hřbetě, kde — jak věděl — pes cítil svrbění.

„Nevěděl jsem, že jsi hovorný," ozval se Naxa, zatímco se na oba díval. A v jeho hlase poprvé zazněl přátelský tón.

„Ani já to nevěděl," přiznal Jason, „až do této chvíle." Upíral pohled do očí zvířete před sebou, když přejížděl rukou po jeho hrbolatém, nevzhledném hřbetě, a začínalo mu svítat.

Hovorní museli mít dobře vyvinuté paranormální schopnosti, to bylo nyní zřejmé. Neexistují žádné rasové nebo druhové bariéry, když dva tvorové sdílejí emoce. Nejdříve empatie blokující nenávist nebo strach. Pak přímá komunikace. Hovorní snad byli těmi, kteří poprvé prolomili bariéru nenávisti na Pyrru a naučili se žít ve shodě s místními formami života. Za příklad si je mohli vzít další — a tak by se snad dalo vysvětlit, jak vznikla komunita takzvaných hrabošů.

Nyní, když se Jason soustřeďoval, začal vnímat myšlenkový tok kolem sebe. Vnímání doryma se prolínalo s jinými, strukturálně obdobnými vjemy ze zadní části stodoly. Věděl, aniž musel vyjít ven, že na poli za stodolou jsou další taková velká zvířata.

„To je pro mě zcela něco nového," přiznal Jason. „Naxo, uvažovala o tom někdy? Jaký je to pocit, když s nimi můžeš hovořit? Totiž, *víš*, proč dokážeš zvířata přinutit, aby tě poslouchala, zatímco jiní v tom nemají vůbec žádné štěstí?"

Takové uvažování dělalo Naxovi potíže. Vjel si prsty do hustých vlasů a zabručel v odpověď: „O tom jsem nikdy nepřemýšlel. Jen jsem to dělal. Když člověk pozná zvířata skutečně dobře, může odhadnout, co udělají. Nic víc."

Bylo zřejmé, že Naxa nikdy nepřemýšlel, z čeho pochází jeho schopnost ovládat zvířata. A když o tom nepřemýšlel on, jiní o tom sotva přemýšleli. Nic je k tomu nenutilo. Tuto schopnost hovorných prostě akceptovali jako jednu ze skutečností života.

Představy v jeho hlavě do sebe zapadaly a spojovaly se jako kousky skládačky. Říkal Kerkovi, že pyrranské formy života se v boji

proti lidstvu spojily, ale že neví proč. Jistě, dosud nevěděl proč, ale začínal mít určitou představu jak.

„Jak daleko můžeme být od města," zeptal se Jason. „Nevíš, jak dlouho by trvalo dostat se tam na dorymovi?"

„Půl dne tam, půl dne zpátky. Proč? Chceš tam jet?"

„Ne, nechci jet do města, ještě ne. Ale rád bych se k němu dostal blízko."

„Uvidíme, co na to řekne Rhes," mínil Naxa.

Rhes bez váhání souhlasil, aniž se na něco ptal. Osedlali tedy dorymy a okamžitě odjeli, aby se z té okružní cesty vrátili do setmění.

Jeli téměř hodinu, než Jason poznal, že jedou k městu, a každou minutou ten pocit sílil. Rovněž Naxa si ho uvědomoval, a aniž něco řekl, neklidně se v sedle vrtěl. Oba neustále uklidňovali doteky dorymy, kteří projevovali stále větší neklid.

„Už jsme dost daleko," usoudil Jason a Naxa s radostí zastavil. Myšlenky beze slov šlehaly Jasona do mozku a vyplňovaly ho. Přicházely ze všech stran — ve směru od města, které nebylo vidět, měly však největší intenzitu. Naxa a dorymové reagovali stejně, neklidně a s vnitřní nejistotou, aniž věděli proč.

Jedno se nyní stalo zřejmé. Pyrranská zvířata jsou citlivá na vlnění *psí* — rostliny a nižší životní formy pravděpodobně rovněž. Snad se jeho prostřednictvím dorozumívají, protože člověka, který má na ně silný vliv, poslouchají. A v této oblasti byl příval vlnění *psí* tak silný, jaký Jason dosud nezažil. I když svoje paranormální schopnosti měl rozvinuté v psychokinezi — ovlivňování pohybu neživých předmětů silou vůle — byl citlivý i na většinu psychických jevů. Když se díval na nějaké sportovní utkání, mnohokrát cítil souhlasnou jednotu mnoha myslí vyjadřujících tutéž myšlenku. Nyní cítil něco podobného. Jenže úplně jiného.

Dav jásal nad určitým úspěchem na hřišti, nebo zklamaně vzdychal nad neúspěchem. Ten pocit proudil, a jak se hra vyvíjela, měnil se. Zde však byl myšlenkový tok nekonečný, silný a hrozivý. Nedal se dost dobře vyjádřit slovy. Vyjadřoval zčásti nenávist, zčásti strach — a beze zbytku ničivou touhu.

Smrt nepříteli — tak by to Jason vyjádřil nejvýstižněji. A bylo v tom ještě víc: nekonečná mentální řeka vzteku a smrti.

„Teď se vrátíme," rozhodl Jason, když se mu z deptajících pocitů, které ho zaplavily, náhle udělalo špatně. Když se vydali na zpáteční cestu, začal mnohé chápat.

Ten náhlý, nevyjádřitelný strach, když ho prvého dne na planetě napadl pyrranský živočich. A svoje opakující se noční můry, které nikdy zcela neustaly, ani po narkotikách.

V obou případech tak reagoval na nenávist namířenou proti městu. I když z nějakého důvodu ji dřív nevnímal tak bezprostředně

jako nyní, přece se mu z ní dostalo tolik, aby v něm vzbudila silnou emocionální odezvu.

Když se vrátili, Rhes už spal a Jason s ním nemohl mluvit dřív než ráno. Navzdory únavě z cesty zůstal dlouho do noci vzhůru a přemýšlel o tom, co dnes zjistil. Může říct Rhesovi, co zjistil? Spíš ne. Kdyby to udělal, musel by vysvětlovat, jak je to zjištění důležité a k čemu ho hodlá využít. Nic, co by obyvatelům města pomohlo, by se Rhesovi ani v nejmenším nezamlouvalo. Bude nejlepší, když nic neřekne, dokud všechno neskončí.

18

Po snídani řekl Rhesovi, že se chce vrátit do města.

„Už jsi tedy viděl z našeho barbarského prostředí dost a chceš zpátky ke svým přátelům. Pomoct jim třeba, aby nás vyhladili?" Rhes to říkal lehkým tónem, ale z jeho slov zazníval hněv.

„Doufám, že si něco takového doopravdy nemyslíš.," řekl mu Jason. „Vždy přece víš, že pravda je zcela jiná. Byl bych rád, kdyby ta občanská válka skončila a kdyby se tvoji lidé dostali ke všem vymoženostem vědy a medicíny, které jsou vám odepírány. Udělám vše, co budu moci, abych to dokázal."

„To se nikdy nezmění," usoudil zachmuřený Rhes, „tak neztrácej čas. Avšak v zájmu své i naší bezpečnosti budeš muset udělat jedno: nepřiznat, dokonce ani nenaznačit, že jsi s nějakým hrabošem mluvil!"

„Proč?!"

„Proč! Protože by nás nemilosrdně zlikvidovali! Copak jsi tak naivní? Ti udělají všecko, abychom si moc nepolepšili, a mnohem raději by nás všechny viděli jako mrtvoly. Myslíš si, že se budou rozpakovat tě zabít, jestli budou mít jen podezření, že ses dostal s námi do styku? Uvědomují si — i když to nepřipouštíš — že ty samotný můžeš zcela pozměnit rozložení sil na planetě. Řadový kšeftař si může o nás myslet, že jsme jenom o něco málo víc než zvěř, ale ti, co je vedou, si to nemyslí. Ti vědí, co potřebujeme a co chceme. A možná si správně domyslí i to, o co tě požádám.

Pomoz nám, Jasone dinAlte. Vra se mezi ty lidské svině a lži. Řekni, že jsi s námi vůbec nemluvil, že ses ukryl v lese a že jsme tě napadli a že jsi musel střílet, aby ses zachránil. Dodáme ti nějakou čerstvou mrtvolu, aby tato část vyprávění vypadala autenticky. Donu je, aby ti uvěřili, ale i pak, když si budeš myslet, žes je přesvědčil, hrej dál svoji roli, protože tě budou pozorovat a hlídat. Pak jim řekni, že jsi se svou prací hotov a že jsi připraven odjet. Dostaň se v bezpečí z Pyrru na jinou planetu, a já ti slíbím všecko ve vesmíru. Budeš mít, co budeš chtít. Moc, peníze — *cokoli.*

Tohle je bohatá planeta. Kšeftaři těží a prodávají kovy, ale my bychom to dokázali mnohem líp. Přile sem zpátky s kosmickou lodí a přistaň na tomto kontinentě kdekoli. My nemáme města, ale naši lidé mají farmy všude, najdou tě. Pak budem mít svoje obchodní spojení — ve svém městě. To je to, co všichni chceme a pro co uděláme první poslední. A ty to zařídíš. Dáme ti, co si jen budeš přát. To slibuji — a my sliby dodržujeme."

Intenzita a rozsah toho, co slyšel, udělaly na něho obrovský dojem. Věděl, že Rhes mluví pravdu a že když udělá, oč ho Rhes žádá,

veškeré zdroje planety budou jeho. Na zlomek okamžiku se ho zmocnilo pokušení, vychutnával pomyšlení, jaké by to bylo. Pak si uvědomil, že by to byla moc poloviční a navíc ubohá. Kdyby se tito lidé stali tak silní, jak chtějí být, ze všeho nejdříve by se pokusili zničit obyvatele města. Výsledkem by byla krvavá občanská válka, při které by pravděpodobně obě strany zahynuly. Rhesův návrh byl dobrý — ale jen zpola.

Jason musí najít jiné řešení, takové, které by zabránilo na této planetě bojům a umožnilo, aby oba tábory lidského rodu žily v míru.

„Rhesi, neudělám nic, co by tvým lidem ublížilo — a udělám vše, co bude v mých silách, abych jim pomohl."

Rhes se s touto polovičatou odpovědí spokojil, protože si ji vysvětlil pouze jednostranně. Po zbytek dopoledne se věnoval komunikátoru, když organizoval, jak mají být dodávky potravin dopraveny na místo, kde probíhala výměna zboží.

„Zásilky jsou připraveny, a signál jsme už vyslali," konstatoval. „Naklaďák sem přijede zítra, a ty na něho musíš čekat. Všecko je zorganizováno, jak jsem ti povídal. Teď odjedeš s Naxou. Musí se tam dostat dřív než naklaďák."

19

„Naklaďák tady bude co nevidět — víš, co máš dělat?" zeptal se Naxa.

Jason přikývl a znovu zaletěl pohledem k mrtvému muži. Nějaká šelma mu utrhla paži a on vykrvácel. Utrženou paži zavázali do košilového rukávu, takže z větší vzdálenosti vypadala normálně. Pohled zblízka na tu ochable ležící ruku a na bílou pokožku a výraz hrůzy v obličeji vyvolával v Jasonovi neblahé pocity. Byl by raději, kdyby mrtvola byly bezpečně pohřbena. Chápal však, že je důležité, aby dneska byla zde.

„Už přijel. Počkej, až se natočí zadkem," zašeptal Naxa.

Obrněný nákladní automobil měl tentokrát ve vleku tři poháněné přívěsy. Celá souprava se skřípavě vyšplhala po kamenitém svahu, pak se s kvílením zastavila. Krannon opatrně vystoupil z kabiny, a než otevřel přívěsy, obezřele se rozhlédl. Na pomoc s nakládáním si přivezl s sebou zdvižného robota.

„*Teď!*"

Jason vyrazil na mýtinu, utíkal a vykřikoval Krannonovo jméno. Za ním se ozývaly praskavé zvuky z toho, jak dva muži v úkrytu z hustého listí táhli v jeho stopách mrtvé tělo. Otočil se, a aniž se zastavil, vystřelil nahodile do vzduchu.

Ozvalo se prásknutí jiné pistole — to vystřelil Krannon a jeho náboj nadzvedl dvojnásobnou mrtvolu dřív, než dopadla na zem. Pak Krannon zalehl a zaměřil palbu do stromů za běžícím Jasonem.

Ve chvíli, kdy Jason dobíhal k nákladnímu autu, vzduchem něco zabzučelo a Jasonovi se do zad zařízla horká bolest, která ho srazila k zemi. Ohlédl se, když ho Krannon táhl dveřmi do kabiny, a spatřil, že mu za ramenem ční kovový šíp.

„Máte kliku," poznamenal Krannon. „O chlup níž a šlo to do srdce. Já vás před hraboši varoval. Máte kliku, že jste vyvázl jen s tímhle." Ležel vedle dveří a střílel do lesa, nyní již ztichlého.

Při vytahování šípu cítil Jason mnohem větší bolest, než když ho šíp zasáhl. Klel, protože to bolelo, když mu Krannon ránu ovazoval, a současně obdivoval ty, kteří ho zranili, s jakou účelovou přímočarostí jednají. Riskovali jeho život, aby jeho útěk vypadal hodnověrně. A také riskovali, že se proti ním může obrátit za to, že ho postřelili. Celou akci provedli důkladně a beze zbytku, a Jason je za jejich důslednost proklínal.

Poté, co Jasona ošetřil, vystoupil Krannon opatrně z auta. Rychle nakládání dokončil a vyrazil s přívěsy zpátky k městu. Jason dostal injekci proti bolesti, a teď, když vyrazili, upadl do lehkého spánku.

Zatímco spal, Krannon musel dát zprávu rádiem, protože když dojeli do města, Kerk na ně už čekal. Ihned jak se nákladní auto dostalo za ochranný val, Kerk prudkým trhnutím otevřel dveře kabiny a vytáhl Jasona ven. Obvaz se posunul, a Jason ucítil, že se mu rána otevřela. Stiskl zuby — Kerk se nedočká potěšení, aby ho slyšel naříkat.

„Říkal jsem ti, abys zůstal v baráku, dokud loď nepoletí. Proč jsi utekl? Proč jsi šel ven? Mluvils s hraboši — že?" Při každé otázce Jasonem zatřásl.

„Nemluvil jsem — s nikým," podařilo se Jasonovi ze sebe vyrazit. „Pokoušeli se mě dostat, dva jsem zastřelil — skrýval jsem se, dokud se nevrátil náklaďák."

„Pak dostal ještě jednoho," ozval se Krannon. „Viděl jsem to. Dobrý zásah. Já asi dostal taky pár. Nech ho, Kerku. Střelili ho do zad, ještě než doběhl k náklaďáku."

Vysvětlování už bylo dost, usoudil Jason pro sebe. *Nepřežeň to. Dopřej mu času, aby si to přebral. Je načase změnit předmět hovoru. Vím o něčem, co odvede jeho pozornost od hrabošů.*

„Bojoval jsem za tebe, Kerku, zatímco ty jsi zůstal v bezpečí za ochranným valem." Jason se opřel o bočnici auta, když Kerk svoje sevření povolil. „Přišel jsem na to, kvůli čemu ta vaše bitva s planetou vlastně je — a jak ji můžete vyhrát. Teď mi dovol, abych se posadil, a já ti to povím."

Zatímco spolu hovořili, dorazili sem další Pyrrané, a nyní se nikdo z nich ani nepohnul. Stejně jako Kerk stáli strnule a jen na Jasona hleděli. A když Kerk promluvil, vyjádřil se za všechny.

„*Co tím chceš říct?*"

„Jen to, co jsem řekl. Pyrrus s vámi bojuje — aktivně a vědomě. Vyjeď si dost daleko za hranice tohoto města a ucítíš, že jsou na město nasměrovány vlny nenávisti. Ne, to by nešlo — ty je neucítíš, protože jsi vyrostl ve městě. Já však ano, a taky kdokoli jiný, kdo má nějaký druh paranormální citlivosti. Na vás je neustále vysílána výzva k válce. Životní formy této planety paranormální citlivost mají a na ten příkaz reagují. Útočí a mění se a mutují, aby vás ničily. A budou v tom pokračovat, dokud všichni nezahynete — pokud nebudete schopni s válkou skoncovat."

„Jak?" Kerk to slovo vyštěkl a jeho otázka se odrážela na tvářích všech.

„Tím, že najdete toho nebo to, co tu výzvu vysílá. Životní formy, které na vás útočí, nemají žádné rozumné důvody. Dostávají rozkaz útočit. Myslím, že vím, jak zdroj těchto rozkazů najít. Pak už půjde o dekódování vzkazu, nabídnutí smíru a případné ukončení celého nepřátelství."

Po jeho slovech zavládlo naprosté ticho, a Pyrrané se snažili

vyřčenou myšlenku vstřebat. První se vzpamatoval Kerk, pokynem ruky naznačil, aby se všichni rozešli.

„Vrate se ke své práci. Za tohle odpovídám já a beru si to na starost. Jakmile zjistím, kolik je na tom pravdy — pokud vůbec nějaká — budu vás podrobně informovat."

Lidé se pomalu a beze slova rozcházeli, a jak se vzdalovali, otáčeli se.

20

„A teď všecko od začátku," vybídl Kerk. „A nic nevynechávej."

„Je toho velice málo, co mohu k věcným skutečnostem dodat. Viděl jsem zvířata, pochopil výzvu k válce. Dokonce jsem s některými zvířaty experimentoval a ta na moje mentální povely reagovala. Teď musím vystopovat, kde je zdroj výzev, které se starají o to, aby tato válka pokračovala.

Řeknu ti něco, co jsem dosud nikomu neřekl. Nemám ve hře jenom štěstí. Mám dostatečnou paranormální schopnost *psí* na to, abych dokázal pozměnit pravděpodobnost ve svůj prospěch. Není to schopnost dokonalá, ale pokouším se ji z pochopitelných důvodů zdokonalit. Během posledních deseti let se mi podařilo zúčastnit se kursů ve všech výzkumných střediscích, která se schopností *psí* zabývají. Je až neuvěřitelné, jak málo toho — na rozdal od ostatních vědních oborů — vědí. Základní schopnost *psí* lze tréninkem zlepšit, a byly vyvinuty některé přístroje, které fungují jako psionické zesilovače. Jeden z nich, když se správně použije, je velmi dobrým směrovým indikátorem."

„Ty chceš ten přístroj sestrojit?" zeptal se Kerk.

„Přesně tak. Sestrojit ho a vzít v lodi mimo město. Jakýkoli signál, který je dostatečně silný, aby udržoval tuto staletou bitvu v chodu, by se měl dát vystopovat. Budu ho sledovat, spojím se s bytostmi, které ho vydají, a pokusím se zjistit, proč to dělají. Předpokládám, že budeš souhlasit s jakýmkoli rozumným plánem, který povede ke skončení této války."

„S jakýmkoli rozumným," zdůraznil Kerk chladně. „Jak dlouho ti bude trvat, než ten přístroj postavíš?"

„Jen pár dní, jestli tady máte všecky součástky."

„Tak se do toho pus. Zruším let, který je naplánovaný, a nechám tady loď čekat, připravenou k letu. Až přístroj postavíš, chci, abys signál vysledoval a podal mi zprávu."

„Souhlas," řekl Jason a povstal. „Jen co se mi na tu díru v zádech někdo podívá, sepíšu seznam potřebných věcí." Jasonovi přidělili zachmuřeného muže jménem Skop za průvodce — a hlídače. Ten se svého úkolu ujal velice vážně, a Jason si zanedlouho uvědomil, že se stal vězněm na svobodě. Kerk jeho vyprávění akceptoval, ale to nemuselo znamenat, že mu uvěřil — a na jeho jediný pokyn se mohl z hlídače stát popravčí.

Jason si s hrůzou uvědomil, že se to nepochybně stane. Nech Kerk jeho vyprávění uvěřil nebo ne, nemůže si dovolit riskovat. Pokud existovala sebemenší možnost, že se s hraboši dostal do styku,

nedovolí mu dostat se z planety zaživa. Lidé z džungle byli naivní, jestliže si mysleli, že tak nápadný plán může uspět. Nebo jenom sázeli na malou pravděpodobnost, že může vyjít? Oni samozřejmě nemohli nic ztratit.

Jason věnoval jen část pozornosti zhotovování seznamu materiálů, které bude pro psionický směrový detektor potřebovat. Jeho myšlenky se potácely v sevřených kruzích a hledaly únikovou cestu, která neexistovala. Nyní se už příliš zaangažoval, než aby prostě odešel. O to se Kerk postará. Pokud se mu nepodaří nalézt způsob, jak ukončit válku a vyřešit otázku hrabošů, zůstane po zbytek života na Pyrru jako ztroskotanec. Po velmi krátký zbytek života.

Když byl se seznamem hotov, zatelefonoval do skladu. Až na několik záměn měli na skladě vše, co zřejmě bude potřebovat a mohli mu to poslat. Skop upadl vsedě na židli do dřímoty, ale jen zdánlivě, a Jason s hlavou opřenou proti působení gravitace začal načrtávat schéma přístroje.

Pak náhle vzhlédl, když si uvědomil jakési ticho. Zvuk strojů v budově a hlasy ve vedlejší hale slyšel — tak co to bylo za ticho? Psychické ticho. Od chvíle, kdy se vrátil do města, byl tak zaneprázdněn, že mu ušla skutečnost, že zde není po pocitu *psí* ani stopa. Postrádal ten nepřetržitý příval zvířecí reakce, stejně tak svůj neurčitý, ale průkazný psychokinetický vjem. A v záblesku vzpomínek si uvědomil, že uvnitř města tomu tak bylo vždy.

Snažil se mentálně cítit — a téměř okamžitě toho nechal. Ze všech stran na něho neustále doléhala myšlenka, kterou byl nucen vnímat, když jí vyšel vstříc. Bylo to, jako kdybyste se nacházeli uvnitř podmořského plavidla ve velké hloubce oceánu a drželi ruku na uzávěru, který zadržoval strašlivý tlak. Z dotyku uzávěru, aniž byste ho otevřeli, byste cítili napětí, sílu, která naléhala a čekala, aby vás rozdrtila. Takovým způsobem působily vlny *psí* na město. Nehlasné výkřiky Pyrru, plné nenávisti, by okamžitě zničily jakýkoli rozum, který by byl schopen je přijímat. Jedna z funkcí jeho mozku spočívala v tom, že přerušovala obvod citlivý na vlny *psí*, odstiňovala vjem dříve, než mohlo dojít k poškození nervových vazeb. Z těch vln pronikalo právě jen tolik, aby si neustále uvědomoval, že jejich tlak existuje — a aby se udržovalo podhoubí pro jeho neustálé noční můry.

Z toho vyplýval jediný okrajový prospěch. To, že nepůsobil myšlenkový tlak, mu usnadňovalo soustředit se. Navzdory únavě dokončil nákres poměrně brzy.

Meta dorazila až k večeru, přinesla součástky, které si objednal. Když klouzavým pohybem pokládala dlouhou krabici na pracovní stůl, chystala se něco poznamenat, ale rozmyslela se a neřekla nic. Jason k ní vzhlédl a usmál se.

„Jsi vedle sebe?" zeptal se.

„Nevím, co tím míníš," odsekla. „Nejsem vedle sebe. Jenom otrávená. Plánovaný let zrušili a tím se na přišlí měsíc rozhasí náš zásobovací harmonogram. A místo pilotování nebo služby na ochranném valu mi dovolili jen postávat kolem a čekat na tebe. Pak letět někam do blbosti podle tvých pokynů. Divíš se, že jsem otrávená?"

Jason pečlivě uložil součástky na nosnou konstrukci, než pronesl „Jak jsem řekl, jsi vedle sebe. To můžu podepsat, jak jsi vedle sebe — což tě postaví ještě dál vedle sebe. A to je pokušení, kterému — upřímně řečeno — asi sotva odolám."

Zamračeně na něho přes stůl pohlédla a jedním prstem si mimovolně svinovala a rozplétala pramínek vlasů. Jasonovi se takhle líbila. Jako Pyrranka pracující na plné obrátky neměla víc osobnosti než ozubené kolo stroje. Jakmile však takovou roli nehrála, připomínala mu spíš dívku, kterou poznal při svém letu na Pyrrus. Říkal si, jestli je doopravdy možné jí vysvětlit, co má v úmyslu.

„Když říkám, Meto, že jsi vedle sebe, neurážím tě. Při tom, jak a kde jsi vyrůstala, nemůžeš být jiná. Je fakt, že Pyrrus je neobyčejný ostrov s mnoha obrovskými problémy, na jejichž řešení jsi expert. Ale ostrov je ostrov. Když tě člověk postaví před kosmopolitní problém, jsi vedle sebe. Nebo — a to je ještě horší — když svoje ostrovní problémy uplatňuješ v širších souvislostech. To je, jako když hraješ svou vlastní hru a dovolíš, aby se během ní stále měnila pravidla."

„Mluvíš nesmysly," utrhla se na něho. „Pyrrus není ostrov a boj o přežití určitě není hra."

„Promiň," usmál se. „Vyjádřil jsem se obrazně a ještě ke všemu jsem použil nevhodná slova. Definujme ten problém určitějšími výrazy. Formou příkladu. Řekněme, že bych ti sdělil, že tamhle z dveřního rámu visí křídlobodec…"

Dříve než dokončil poslední slovo, Meta mířila pistolí na dveře a ozvalo se třesknutí — to se převrhla židle, na níž seděl Skop. Ten se z polospánku okamžitě probral do plného střehu a jeho pistole také hledala cíl na dveřním rámu.

„To byl jenom příklad," vysvětloval Jason. „Ve skutečnosti na dveřích nic není."

Skop nechal pistoli zmizet, a než zvedl židli a klesl na ni, věnoval Jasonovi zamračený, opovržlivý pohled.

„Oba jste dokázali, že jste schopni se s pyrranským problémem vypořádat," pokračoval Jason. „Ale co kdybych řekl, že z dveřního rámu visí něco, co vypadá jako křídlobodec, ale ve skutečnosti je to obrovský hmyz, který zvlákňuje jemné hedvábí použitelné na výrobu tkanin?"

Zpoza svého hustého obočí vyslal Skop na holý dveřní rám planoucí pohled — jeho pistole se vynořila, ale jen zpola, a vzápětí

zmizela opět v pouzdře — a něco nesrozumitelného na Jasonovu adresu zabručel. Pak rázným krokem odešel do vedlejší místnosti a zabouchl za sebou dveře. Meta se zachmuřila, jak usilovně přemýšlela, a zatvářila se zmateně.

„To by nemohlo být nic jiného než křídlobodec," prohlásila po chvíli. „Nic jiného tak snad nemůže vypadat. Ale i kdyby to dokázalo zvlákňovat hedvábí, určitě by tě to pokousalo, kdyby ses dostal blíž, takže bys to stejně musel zabít." V uspokojení z neotřesitelné logiky své odpovědi se usmála.

„Opět se mýlíš," řekl Jason. „Právě jsem popsal pavoukoherce, který žije na Stoverově planetě. Ten dokáže napodobit nejagresivnější živočichy místní fauny a dělá to tak dobře, že jiný druh obrany nepotřebuje. Bude ti klidně sedět na ruce a zvlákňovat metry nití. Kdybych jich přivezl celý lodní náklad a vypustil je tady, vůbec bys nevěděla, kdy máš střílet, že?"

„Jenže tady nejsou," nedala se Meta.

„Ale klidně by tady mohli být. A kdyby byli, veškerá pravidla tvé hry by se změnila. Teď chápeš, co mám na mysli? V celé galaxii existují některé pevné zákony a pořádky — ale ne takové, podle jakých žijete vy. Vaším zákonem je nekonečná válka s místním životem. Chci váš zákon překročit a s tou válkou skoncovat. Nelíbilo by se ti to? Nelíbil by se ti život, který je něčím víc než jenom neustálým bojem o přežití? Život, v němž má místo štěstí, láska, hudba, umění — všechny ty příjemné stránky existence, na které jsi nikdy neměla čas?"

Z tváře jí zcela zmizel výraz pyrranské zarputilosti, když naslouchala tomu, co říkal, a nechala se unášet těmi cizokrajnými představami. Jason během hovoru natáhl mimovolně ruku a uchopil její dlaň, teplou a na jeho dotek tepající rychlým pulsem.

Když si Meta jeho dotyk uvědomila, rychle ruku odtáhla a současně vstala. A když slepě zamířila ke dveřím, doprovázel ji ostrý tón Jasonova hlasu.

„Ten hlídač Skop utekl, protože nechtěl přijít o svou drahocennou logiku. On nic jiného nemá. Ale ty, Meto, ty jsi viděla i jiné světy, jiná místa v galaxii, a víš, že k životu patří mnohem víc, než je pyrranské zabít a být zabit. Ty podvědomě chápeš, že mám pravdu, i když to nechceš připustit."

Otočila se a vyběhla ze dveří.

Jason se za ní díval, rukou si zamyšleně škrábal strnisko na bradě. „Meto, chovám slabou naději, že žena nad Pyrrankou zvítězí. Mám dojem, že jsem zahlédl to, co se stalo snad poprvé v historii tohoto zatraceného, válkou ničeného města — totiž slzu v očích jednoho z jeho obyvatel."

21

„Jestli ten přístroj upustíte, Kerk vám určitě usekne obě ruce," varoval Jason. „Teď už tam je a tváří se, jako by ničeho nelitoval víc než toho, že jsem ho k něčemu takovému umluvil."

Skop klel pod značnou váhou detektoru *psí*, když ho podával nahoru Metě, která čekala v otevřeném vchodu do kosmické, lodě. Jason nakládání řídil a likvidoval z místní fauny vše, co se přišlo ze zvědavosti podívat. Dnešního rána se to hemžilo ďáblorožci a Jason čtyři z nich dostal. Do lodě nastoupil poslední a zavřel za sebou uzávěr.

„Kam to nainstaluješ?" zeptala se Meta.

„V tom mi poraď," řekl Jason. „Potřebuju nějaké místo pro anténu, kde by nebyl před parabolou žádný kov, který by rušil signál. Stačil by tenký plast, nebo v nejhorším případě ji mohu namontovat s dálkovým ovládáním ven na trup."

„Asi budeš muset," poznamenala. „Trup je jednolitý celek, veškeré pozorování se děje monitory a přístroji. Neřekla bych… počkej… je tady jedno místo, které by snad mohlo vyhovovat."

Vyrazila jako první k vypouklé části trupu, která vyznačovala uložení jednoho ze záchranných člunů. Vstoupili do něho otevřeným uzávěrem — Skop, lopotící se s přístrojem, jako poslední.

„Tyto záchranné čluny jsou zpola zasazeny do lodě," vysvětlovala Meta. „Mají průhledná čelní okna chráněná frikčními kryty, které se automaticky stáhnou, když člun odstartuje."

„Můžeme ty kryty stáhnout i teď?"

„Asi ano," usoudila. Vysledovala startovací okruh ke spojovací skříni a otevřela dvířka. Když ručně sepnula relé pro kryty, silné desky vklouzly zpět do trupu, a jim se nabídl jasný výhled, protože čelní okna z větší části přečnívala za trup mateřské lodě.

„Nádhera," pochvaloval si Jason. „Tady se utábořím. A jak se budu s tebou v lodi domlouvat?"

„Rovnou odtud," odpověděla. „Tento komunikátor je nastaven na dohodnutou vlnu. Ničeho jiného se nedotýkej — a hlavně ne tohoto spínače." Ukázala na velkou rukoje umístěnou přímo uprostřed ovládacího panelu. „Je pro nouzový start. Za dvě sekundy po jejím vytažení se člun odpálí. A čirou náhodou nemá tento člun žádné pohonné hmoty."

„Pro jistotu ruce pryč," přikývl Jason. „Teď nechej toho vazáka natáhnout sem elektřinu z lodě a já tenhle krám nainstaluju."

Detektor byl jednoduchý, ale naladit se musel přesně. Do pečlivě vyváženého detektoru se vedl signál z diskové antény. Po obou

stranách měl vstup ostré zářezy, takže se směr dal určit přesně. Výsledný signál se vedl do zesilovače. Na rozdíl od elektronických součástek v předchozím stupni byla tato část dokumentována symboly na papíře. K ní vedly pečlivě přilepené vstupní a výstupní vodiče.

Když bylo všechno připraveno a uchyceno svorkami, Jason kývl hlavou k obličeji Mety na obrazovce. „Můžeš startovat — ale klidně, buď té lásky. Žádné přetížení devět gé, na jaké si tak potrpíš. Le zvolna v kruhu poděl ochranného valu, dokud ti neřeknu něco jiného."

Stejnoměrný tah trysek loď nadzvedl a vynesl do výšky, pak se loď vydala pomaleji po kruhové dráze. Obletěli město pětkrát, než Jason potřásl hlavou.

„Ten krám by měl fungovat dobře, ale chytáme moc šumu od všech místních forem života. Vezmi to třicet kilometrů za město a začni nový okruh."

Tentokrát byly výsledky lepší. Ve směru od města přicházel velice silný signál v rozmezí necelého stupně úhlové míry. Při poloze antény kolmo na směr letu lodě byl signál docela konstantní. Meta otáčela lodí kolem její osy, dokud se Jasonův záchranný člun neocitl přímo vespod.

„Teď je to ono," pochvaloval si Jason. „Jen udržuj tuto polohu a zajisti, aby se předek nekymácel."

Na kruhové stupnici pečlivě zaznamenal polohu a pak otáčel přijímací anténou o plných sto osmdesát stupňů. Jak loď pokračovala v obletu, pomalým natáčením antény pátral po jakýchkoli signálech, a než zachytil nový, urazili asi polovinu oběžné dráhy.

Byl to skutečně ten signál, v úzkém pásmu, ale silný. Jen pro jistotu nechal loď obletět město ještě dvakrát a pokaždé zaznamenal na gyroskopu směr. Při třetím obletu zavolal Metu.

„Připrav se na plný obrat doprava, nebo jak tomu říkáš. Myslím, že ten směr, co jsme hledali, jsme našli. Připrav se — *teď*!"

Loď změnila směr jen pomalu, ale Jason signál neztratil. Ten sice ve své intenzitě několikrát zakolísal, Jason jej však vždy opět doladil. Když se kurs lodě ustálil, Meta zrychlila.

Letěli vstříc prapůvodním Pyrranům.

Rychlostí, která se blížila limitní rychlosti v atmosféře, letěli téměř hodinu, a nic se nezměnilo. Meta měla námitky, ale Jason ji přiměl kurs dodržovat. Signál se ani v nejmenším neodchyloval a jeho intenzita zvolna narůstala. Přeletěli řetěz sopek vyznačujících hranice kontinentu, a v divokých termálních proudech loď poskakovala. Jakmile zůstalo pobřeží za nimi a ocitli se nad vodou, Skop se k Metině reptání přidal. Stále sice lodním dělem otáčel, ale v takové vzdálenosti od pevniny nebylo téměř na co střílet.

Když se na obzoru objevily ostrovy, signál začal klesat pod

horizontálu.

„Teď zpomal!" zvolal Jason. „Ty ostrovy před námi vypadají na náš cíl!"

Kdysi zde býval kontinent, který se vznášel na kapalném jádru planety. Vlivem změny tlaku se hmota pevniny posunula a kontinent se propadl pod oceán. Všechno, co nyní z kypícího života na kontinentě zbylo, omezilo se na šňůru ostrovů, kdysi vrcholků hor nejvyššího pohoří. Na těch ostrovech, jejichž holé břehy strmě čněly z vody, přebývali poslední obyvatelé ztraceného kontinentu. Vykořenění potomci vítězů nepředstavitelně nelítostného zápasu. Zde žili nejstarší původní Pyrrané.

„Sestup níž," signalizoval Jason, „k tomu velkému vrcholku. Jak to vypadá, signály přicházejí od něho."

Přehoupli se přes horu, ale nebylo vidět nic než stromy a sluncem vyprahlé skály.

Bolest téměř připravila Jasona o rozum, ten náhlý poryv nenávisti, který mu přes zesilovač pronikl do mozku. Strhl si z uší sluchátka a sevřel si dlaněmi hlavu. Očima zalitýma slzami spatřil, jak se ze stromů pod ním náhle vzneslo černé mračno létajících zrůd. Úbočí zahlédl jen na prchavý okamžik, než Meta přinutila tah k okamžitému zvýšení výkonu a loď prudce zrychlila vzhůru.

„Našli jsme je!" Divošský výraz nadšení Metě z obličeje vyprchal, když uviděla komunikátorem Jasona. „Není ti něco? Co se stalo?"

„Je mi… jako bych se spálil… Zažil jsem už smrš vln *psí*, ale ne takovou! Než mě vlny zasáhly, zahlédl jsem na chvíli nějaký zející otvor, vypadal jako ústí do jeskyně. Tam bude asi jejich zdroj."

„Lehni si," přikázala Meta. „Zavezu tě zpátky, jak to nejrychleji půjde. A zavolám Kerkovi. Musí se dozvědět, co se stalo."

Když se snesli dolů, na přistávací ploše už čekala skupina mužů, a když se loď dotkla země, okamžitě k ní vyrazili — obličej si museli chránit před dosud rozžhavenými tryskami.

Kerk vtrhl do lodě, ihned jak se uzávěr pootevřel, a pátravě se rozhlížel kolem, dokud neobjevil Jasona nataženého na antiakceleračním lehátku.

„Je to fakt?" vyštěkl. „Vystopovali jste ty nepřátelské zločince, co tuhle válku rozpoutali?"

„Jen pomalu, kamaráde, pomalu," řekl Jason. „Vystopoval jsem zdroj vzkazu vysílaného vlněním *psí*, který vaši válku udržuje v chodu. Pokud jde o to, kdo tuto válku rozpoutal, neobjevil jsem žádný důkaz, a určitě bych nešel tak daleko, abych jim nadával do zločinců…"

„Hraní na slovíčka mě unavuje," přerušil ho Kerk. „Ty nestvůry jsi vypátral, a jejich poloha je zaznamenána."

„Na mapě," dodala Meta. „Mohla bych tam letět se zavázanýma očima."

„Prima, prima," pochvaloval si Kerk a mnul si dlaně tak silně, že bylo slyšet škrábavý zvuk jeho mozolů. „Je to skutečně těžké zvyknout si na myšlenku, že po těch staletích snad nastává konec války. Ale přece jen to teď možné je. Místo jednotlivého zabíjení těch stále se obnovujících legií prokletých potvor, které na nás utočí, můžem se dostat k jejich vůdcům. Vyhledejte je, pro změnu přeneste válku k ním — a vyhlaďte jejich rod z povrchu této planety!"

„Nic takového!" ozval se Jason a namáhavě se posadil. „Žádné vyhlazování! Od chvíle, kdy jsem na této planetě přistál, postrkovali jste mě sem a tam, a já jsem desetkrát dokola dával svůj krk v sázku. Myslíte si, že jsem tohle dělal jen proto, abych ukojil vaše krvežíznivé choutky? Mně jde o mír, nikoli o zkázu. Slíbils, že se s těmi tvory spojíš a pokusíš se s nimi vyjednávat. Nejsi snad čestný člověk, který svoje sliby dodržuje?"

„Tu urážku nevezmu na vědomí — i když jindy bych tě za ni zabil," prohlásil Kerk. „Prokázals však našemu lidu velkou službu, a my se nestydíme přiznat, že jsme ti zavázáni. Neobviňuj mě však, že porušuju sliby, které jsem nikdy nedal. Já si na svoje slova přesně pamatuju. Slíbil jsem, že budu souhlasit s jakýmkoli rozumným plánem, který povede ke skončení této války. A to je přesně to, co hodlám udělat. Tvůj plán na vyjednávání míru rozumný není. Nepřítele tedy zničíme."

„Napřed uvažuj," zvolal Jason za Kerkem, který se otočil k odchodu. „Co je nerozumného na pokusu o vyjednávání nebo o příměří? Pak, jestli se neuspěje, můžeš to zkusit podle svého."

Přicházeli další Pyrrané a v kabině začínalo být plno. Kerk, který se protlačil až ke dveřím, se obrátil.

„Prozradím ti, co je na příměří nerozumného. To, že je to východisko pro zbabělce — a to skutečně je. Navrhnout něco takového je v tvém stylu — pocházíš z jiného světa a na nic rozumnějšího nemůžeš přijít. Ty si skutečně myslíš, že bych o takové poraženecké představě třeba jen na okamžik uvažoval? A to, co říkám, neříkám jenom za sebe, ale za nás za všechny. Nám boj nevadí, my bojovat umíme. Víme, že kdyby tato válka skončila, že bychom tady mohli vybudovat nový svět. Přesto všechno, jestli máme volit mezi pokračováním ve válce a zbabělým mírem — *zvolíme válku*. Tato válka skončí jen tehdy, až bude nepřítel zcela zničen!"

Naslouchající Pyrrané souhlasně přizvukovali, a Jason musel zvýšit hlas, aby je překřičel. „To je skutečně báječně. Vsadím se, že si dokonce myslíš, že jsi původní. Proč však neslyšíš. celé to jásající pozadí? Jsou to přízraky všech parchantů řinčících zbraněmi, kteří vytáhli do ušlechtilé války. Ti ten starý slogan dokonce poznají — my jsme na straně světla a nepřítel je temnou zrůdou. A vůbec nezáleží na tom, jestli druhá strana říká totéž. Jsou to jenom ta stejná stará slova,

která zabíjejí lidi už od zrodu lidské rasy. Mně takzvaný zbabělý mír vyhovuje. Mír znamená opak války, to, že se nebojuje. Jak může být něco zbabělého na tom, že se neválčí? Co se to snažíš schovat za to matení významu slov? Svoje skutečné důvody? Nedivím se ti, že se za ně stydíš — já bych se taky styděl. Proč jenom nevyjdeš s pravdou ven a neřekneš, že pokračuješ ve válce jen proto, že tě zabíjení těší? Že tebe a tvoje zabijáky těší, když vidíte někoho nebo něco umírat, a že jim chceš poskytnout ještě více potěšení?!"

V nastalém tichu mohl člověk cítit ve vzduchu napětí, a nikdo nepromluvil. Všichni čekali, až se ozve Kerk. Ten, s obličejem zsinalým vztekem, se usilovně ovládal.

„Máš pravdu, Jasone. Zabíjíme rádi. A zabíjet budem dál. Všecko na planetě, co kdy proti nám bojovalo, zahyne. A z toho budem mít velké potěšení."

Otočil se a odešel, ale jeho důrazná slova stále visela ve vzduchu. Ostatní odcházeli za ním a vzrušeně hovořili. Jason klesl zpět na lehátko, vyčerpán a poražen.

Když vzhlédl, všichni byli pryč — všichni kromě Mety. Ta se tvářila stejně jako před chvílí ostatní, ale pak pohlédla na Jasona a ten vzrušený, krvežíznivý výraz jí z tváře zvolna vyprchal.

„Co na to ty, Meto?" vypálil na ni. „Ty nemáš žádné pochybnosti? Ty si taky myslíš, že se tahle válka dá skončit jedině ničením?"

„Nevím," odpověděla. „Nejsem si jista. Poprvé ve svém životě mám na jednu otázku víc než jednu odpověď."

„Gratuluju," poznamenal zahořkle. „Je to znamení, že dospíváš."

22

Jason stál opodál a díval se, jak do útrob lodě putují prostředky na zabíjení. Pyrrané hýřili dobrou náladou, když nakládali brokovnice, granáty a plynové bomby. A když na palubu dopravovali v turistické torně atomovou bombu, jeden z nich začal zpívat nějakou pochodovou píseň a ostatní se přidali. Snad byli šastni, ale Jasona naplňoval nadcházející masakr pouze hlubokým zármutkem. Připadal si jako zrádce života. Možná že tu životní formu, kterou objevil, bylo nutné zničit — a možná že ne. Bez sebemenšího pokusu o vyjednávání se její vyhubení rovnalo vyložené vraždě.

Z řídicí budovy vyšel Kerk, a z lodě se ozvalo kvílení čerpadel startéru. Za několik minut odletí. Jason se přinutil k šouravému kroku a setkal se s Kerkem na půli cestě k lodi.

„Poletím s vámi, Kerku. Alespoň tolik mi dlužíš za to, že jsem je objevil."

Kerk se zatvářil nerozhodně, ten nápad se mu nezamlouval. „Tohle je pracovní mise," řekl. „Není v ní místo pro pozorovatele, ani pro nadbytečnou váhu… a na to, abys nás zadržel, Jasone, na to je už pozdě. To víš."

„Vy Pyrrané jste nejhorší lháři ve vesmíru. Oba víme, že ta loď unese desetinásobek toho, co je v ní dnes. Takže, necháš mě letět, nebo mi to bez jakéhokoli důvodu zakážeš?"

„Nastup," souhlasil Kerk. „Ale do ničeho se neple, nebo přijdeš k úrazu."

Tentokrát, kdy byl konečný cíl pevně stanoven, trval let mnohem kratší dobu. Meta vyvedla loď do stratosféry po balistické dráze, která končila u ostrovů. Kerk seděl na místě druhého pilota a Jason za ním, odkud se mohl dívat na obrazovku.

Dvacet pět dobrovolníků, kteří tvořili výsadek, sedělo se zbraněmi v dolním krytu. Všechny obrazovky na lodi byly zapnuty na příjem přední kamery. Všichni pozorovali, jak se objevuje a zvětšuje zelený ostrov a jak pak mizí za plameny brzdících trysek. Meta pečlivě manévrovala lodí a přistála s ní na rovné terase nedaleko ústí do jeskyně.

Jason byl tentokrát na náraz mentální bolesti připraven — přesto však bolest pocítil. Střelci se smáli a se škodolibou radostí zabíjeli vše živé, co se přiblížilo k lodi. Zabíjeli zvířata po tisících, a stále přicházela další.

„Musíte to dělat?" zeptal se Jason. „To je vraždění, masakr, prostě řezničina."

„Sebeobrana," namítl Kerk. „Útočí na nás a my je zabíjíme. Co

může být jednoduššího? Teď drž hubu, nebo tě vyhodím ven mezi ně.”

Trvalo půl hodiny, než palba zeslábla. Zvířata na ně sice stále útočila, ale již nikoli v hromadných výpadech. Kerk promluvil do interkomu.

„Výsadek do terénu — a dávejte pozor, kudy půjdete. Vědí, že jsme tady, a rozpoutají takové peklo, jakého budou schopni. Vezměte do té jeskyně bomby a podívejte se, jak je hluboká. Můžem sice na ně zaútočit ze vzduchu, ale to k ničemu nepovede, jestli jsou zahrabáni v pevné skále. Nechejte si otevřené kryty, položte bomby a okamžitě se stáhněte, jakmile vám řeknu. Teď do toho!”

Muži se vyrojili a slezli po žebřících a rozvinuli bojovou rojnici. Šelmy na ně brzy zaútočily, ale výsadek je postřílel dřív, než se dostaly blíž. Netrvalo dlouho a jeden muž se dostal až k jeskyni. Snímač měl vysunutý před sebou, a pozorovatelé v lodi mohli jeho postup sledovat.

„Jeskyně je to velká,” zabručel Kerk. „Svažuje se dozadu a dolů. Toho jsem se obával. Při bombardování by se jenom zavalila, a to bez záruky, že se všechno, co by v ní zůstalo zasypané, nedostane ven. Budeme se muset přesvědčit, jak daleko vede.”

V jeskyni bylo dostatečné teplo, aby se daly použít infračervené filtry. Skalní stěny nyní vystupovaly v ostrém černobílém kontrastu, jak postup pokračoval.

„Od vstupu do jeskyně žádné známky života,” hlásil důstojník. „U vchodu ohlodané kosti a trocha netopýřího trusu. Vypadá to na přírodní jeskyni — zatím.”

Muž postupoval krok za krokem a stále pomaleji. I tak necitliví tvorové na vlnění *psí*, jakými Pyrrané byli, si uvědomovali poryvy nenávisti, které na ně nepřetržitě doléhaly. Jason, o kus dál v lodi, trpěl bolestí hlavy, která nepolevovala, naopak zvolna narůstala.

„*Pozor!*” vykřikl Kerk a s hrůzou se vpil očima do obrazovky. Jeskyně se náhle po celé šířce zaplnila bledými zvířaty bez očí, která se vyvalila z malé boční chodby — vypadalo to, jako by se doslova vynořovala ze země. Jejich přední řady se rozplynuly v plamenech, ale dovnitř se hrnuly další zástupy. Ti, co se dívali v lodi na obrazovku, spatřili, jak se jeskyně bláznivě zakymácela, když muž se snímačem upadl. Pak čočky zastínila a překryla bledá těla.

„Sevřít formaci — plamenomety a plyn!” zaburácel Kerk do mikrofonu.

Po tom prvním útoku zůstala naživu necelá polovina výsadku. Ti, co přežili, za ochrany plamenometů odjistili plynové granáty. Před plynem, který brzy vyplnil část jeskyně, je chránil dobře utěsněný, kovem vyztužený převlek.

Mezi těly útočníků se prodral jeden z mužů a zvedl snímač. „Nechejte tam bomby a ustupte,” rozkázal Kerk. „Už jsme utrpěli dost

ztrát.”

Důstojník zřejmě zahynul, protože se na obrazovce objevil někdo jiný. „Promiňte, pane,” řekl, „ale dokud vydrží plyn, postupovat bude stejně snadné jako se vracet. A už jsme se dostali moc daleko, než abychom se mohli stáhnout.”

„To je rozkaz!” zařval Kerk, ale muž z obrazovky zmizel a postup pokračoval.

Jason ucítil v prstech bolest z toho, jak je zarýval do opěrky sedadla — rozevřel je a masíroval. Na obrazovce jim stálou rychlostí plula vstříc černobílá jeskyně. Tak míjela minuta za minutou. A vždy, když zvířata znovu zaútočila, muži použili několik dalších plynových granátů.

„Vpředu něco je — vypadá to úplně jinak,” zakrákal chrčivý hlas do mikrofonu. Úzká jeskyně se zvolna rozšiřovala na obrovskou komoru, tak obrovskou, že strop a stěny mizely v nedohlednu.

„Co je to zač?” zeptal se Kerk. „Posvite hledáčkem doprava!”

Obraz na monitoru se rozostřil a nedalo se z něho na mnoho usoudit, protože ve výhledu překážely balvany. Detaily se rozplývaly, ale i tak bylo zřejmé, že se jedná o něco neobyčejného.

„Něco takového — to jsem ještě nikdy neviděl,” prohlásil muž nesoucí snímač. „Vypadá to na nějaké velké rostliny, nejmíň deset metrů vysoké — ale pohybují se. Ty větve, chapadla, nebo co to vlastně je, ukazují pořád na nás, a v hlavě mám takové strašné pocity…”

„Odstřel jednu, uvidíme, co se stane,” poručil Kerk.

Ozval se výstřel z pistole a ve stejném okamžiku se přes muže převalila zesílená vlna nenávisti a srazila je k zemi. Muži se svíjeli v mdlobách bolestí a nebyli schopni myslet, ani bojovat proti podzemním šelmám, které se na ně v novém útoku nahrnuly.

V lodi, vysoko nad tímto výjevem, ucítil Jason ve svém mozku otřes a napadlo ho, že je s podivem, jak něco takového mohli muži v jeskyni přežít. Otřes postihl i ostatní v řídící kabině.

Kerk bušil do rámu obrazovky a křičel na muže v jeskyni, kteří ho už neslyšeli.

„Stáhněte se, vrate se…”

Bylo příliš pozdě. Muži se pouze otřásali, jak se přes ně vítězná pyrranská zvířata valila a chňapala po kloubech jejich ochranných převleků. Pohnul se jen jediný muž — povstal a holýma rukama tloukl zvířata, aby je odehnal. Potácivě ušel v předklonu několik metrů po svíjející se mase pod sebou a pak s ohnutými rameny nadzvedl jiného muže. Ten byl sice mrtvý, ale na zádech měl dosud připoután tlumok. Zkrvavenými prsty tápavě po tlumoku hmatal, ale pak oba muže smetla k zemi smrtelná vlna.

„To byla bomba!” vykřikl Kerk na Metu. „Jestli nepozměnil

načasování, máme ještě deset sekund k dobru. Vypadnem odtud!"

Jason měl sotva čas klesnout na antiakcelerační lehátko, než zahřměly trysky. Opřela se do něho síla, která stále narůstala. V očích se mu zatmělo, ale vědomí neztratil. Podél trupu lodě sténal vzduch, a když nechali atmosféru za sebou, ten zvuk ustal.

Právě když Meta vypnula tah motorů, z obrazovek zazářil pronikavý příval bílého světla, avšak vzápětí obrazovky potemněly, protože se přijímače na trupu lodě spálily. Meta přesunula do funkční polohy filtry, pak stiskla tlačítko, kterým se otočením nahradily spálené přijímače za nové.

Hluboko pod nimi v rozbouřeném moři stoupal mrak tvaru houby a vyplňoval prostor, kde se ještě před několika sekundami nacházel ostrov. Všichni tři se na něj dívali, beze slova a bez pohnutí. První se vzpamatoval Kerk.

„Namiř to domů, Meto, a zavolej řídicí středisko. Pětadvacet mrtvých, ale svůj úkol provedli. Odrovnali ty bestie, nebo co to bylo, a ukončili válku. Nedovedu si představit nic lepšího, kvůli čemu by měl člověk umřít."

Meta navedla loď na oběžnou dráhu, pak zavolala řídicí středisko.

„Je problém dostat spojení," postěžovala si. „Signál pro automatické navádění na přistání chytnu, ale na volání nikdo neodpovídá."

Na obrazovce, před chvíli prázdné, se objevil nějaký muž. Obličej měl plný kapiček potu, v očích uštvaný výraz. „Kerku," ozval se jeho hlas, „jsi to ty? Ihned sem s lodí přilete. Potřebujem její palebnou sílu na ochranném valu. Před minutou se tady rozpoutala veškerá živá energie, začal generální útok ze všech stran, nejhorší, jaký jsem kdy zažil."

„Co to povídáš?" zajíkl se Kerk, nemohl uvěřit svým uším. „Válka skončila. Vyhodili jsme je do vzduchu, zcela zničili jejich velitelství."

„Válka zuří, jak nikdy předtím nezuřila!" utrhl se jeho protějšek. „Nevím, co jste udělali, ale tady se rozpoutalo peklo. Teď přestaň povídat a dotáhni sem loď!"

Kerk se zvolna otočil k Jasonovi, obličej se mu stáhl syrovou zvířecí divokostí.

„Ty! Tys to způsobil! Měl jsem tě zabít, hned jak jsem tě poprvé uviděl. Chtěl jsem, a teď vím, že jsem měl. Od chvíle, kdy jsi sem přišel, jsi jako mor, rozséváš kolem sebe jenom smrt. Věděl jsem, že nemáš pravdu, ale nechal jsem se tvými falešnými slovy přesvědčit. A podívej, co se stalo. Nejdříve jsi zabil Welfa. Pak ty muže v jeskyni. A teď ten útok na ochranný val — všechny, co na něm zahynou, zabiješ ty!"

Pomalu, krok za krokem se Kerk přibližoval Jasonovi, obličej měl stažený nenávistí. Jason ustupoval pozpátku, až již neměl kam, když

se rameny dotkl rámu mapy. Kerk vymrštil ruku, nikoli v boxerském výpadu, ale v úderu plochou dlaní. I když se Jason ve směru úderu stočil, Kerkova ruka ho drtivě zasáhla a srazila tak, že se roztáhl na podlaze. Rukou se opíral o rám s mapou, prsty měl nedaleko zaslepených trubek, které sloužily k podpírání sklopných opěrek.

Jason uchopil jednu z těch těžkých trubek oběma rukama a vytrhl ji. Celou svou silou s ní švihl a zasáhl Kerka do obličeje. Trubka prorazila Kerkovi pokožku na obličeji, na tváři a čele, a z ran vytryskla krev. To však Kerka nijak nezpomalilo, ani nezadrželo. V jeho úsměvu nebyla po slitování ani stopa, když se sklonil a tahem postavil Jasona na nohy.

„Braň se," sykl, „o to budu mít větší potěšení, až tě zabiju." Napřáhl k úderu svou žulovou pěst, která byla schopná urazit Jasonovi hlavu z ramenou.

„Jen do toho," vybídl ho Jason a přestal bojovat. „Zabij mě. To pro tebe není problém. Jen tomu neříkej spravedlnost. Welf zahynul, aby mi zachránil život. Ale lidé na ostrově zahynuli kvůli tvé hlouposti. Já chtěl mír, ty válku. Tak ji máš. Zabij mě, abys ulevil svému svědomí, protože pravda je něco, čemu se nedokážeš podívat do tváře."

Se vzteklým výkřikem švihl Kerk pěstí jako beranidlem.

V té chvíli uchopila jeho paži oběma rukama Meta a vychýlila směr úderu dřív, než mohla pěst dopadnout. Všichni tři upadli, Jasona přitom ti dva málem rozmáčkli.

„Nedělej to!" vykřikla pronikavě Meta. „Jason nechtěl, aby ti chlapi tam dolů lezli. To byl tvůj nápad. Kvůli tomu ho nemůžeš zabít!"

Avšak Kerk, zmítaný zuřivostí, neslyšel. Obrátil svou pozornost k Metě, strhával ji ze sebe. Meta byla žena a ve srovnání s jeho mohutnými svaly měla jen malou sílu, ale byla to Pyrranka a dokázala, čeho by žádný člověk z jiné planety schopen nebyl. Na chvíli Kerka zpomalila, zadržela prudkost jeho útoku, než se Kerkovi podařilo její ruce odtrhnout a odhodit ji stranou. Netrvalo mu to sice dlouho, ale Jasonovi ten okamžik stačil k tomu, aby se dostal ke dveřím.

Potácivě dveřmi proběhl a prudce je za sebou zabouchl. O zlomek okamžiku později zasunul zástrčku, a to už na dveře dopadl plnou vahou Kerk. Kov zasténal a prohnul se, pak povolil. Jeden závěs se utrhl a druhý držel jen za prasklý pásek — a ten se při příštím nárazu utrhne.

Jason nečekal, až se to stane. Nezůstal, aby se přesvědčil, zda dveře rozzuřeného Pyrrana zadrží — toho by nezadržely žádné dveře na lodi — a pádil co nejrychleji chodbou. Na lodi bezpečné místo neexistovalo a to znamenalo, že se musí dostat z lodi ven. Rovnou

před ním se rozprostírala rampa se záchrannými čluny.

Už od chvíle, kdy čluny poprvé uviděl, hodně o nich přemýšlel. I když situaci, do níž se dostal, nepředvídal, tušil, že by mohla nastat doba, kdy si bude muset zajistit vlastní dopravu. Měl dojem, že udělá nejlíp, když vsadí na záchranné čluny — ale Meta mu jednou řekla, že v nich není palivo. V jednom případě měla pravdu, ten člun, v kterém tehdy byl, palivo neměl — to si ověřil. Avšak čekalo zde dalších pět člunů, které nekontroloval. V duchu si říkal, jaký by měly nepoužitelné čluny smysl, a dospěl k závěru, o němž doufal, že je správný.

Tato kosmická loď byla jediná, kterou Pyrrané měli. Meta mu kdysi řekla, že stále jenom uvažovali, že si pořídí další, ale nikdy s to nestalo. Nezbytně výdaje na válku měly přednost. A jedna loď jim na to, co potřebovali, stačila. Jediný problém spočíval v tom, že museli udržovat loď v provozu — jinak by pyrranské město zahynulo. Bez zásobování by byli Pyrrané během několika měsíců zcela vyhlazeni. Posádka tedy nemusela s nouzovým opuštěním lodě uvažovat. Kdyby se loď dostala do jakékoli problematické situace, neopustili by ji. Když zahyne loď, zahyne i jejich svět.

Pokud se jejich úvahy ubíraly tímto směrem, nebylo nutné udržovat v záchranných člunech zásobu paliva. Alespoň ne ve všech. I když bylo logické, aby nejméně jeden z nich měl palivo pro krátké lety, které by pro velkou loď nebyly ekonomické. Na tomto místě začala posloupnost Jasonovy logiky dostávat trhliny. Příliš mnoho *kdyby*. *Kdyby* vůbec používali záchranné čluny, v jednom z nich by palivo bylo. *Kdyby* používali, v jednom z nich by palivo bylo teď. A *kdyby* v jednom palivo bylo, který z těch šesti by to byl? Jason neměl čas, aby se přesvědčil. Ten pravý musel najít hned naponejprv.

Jeho uvažování naznačilo odpověď, poslední z dlouhé řady předpokladů. Jestliže v nějakém člunu palivo bylo, měl by to být ten, který se nacházel řídicí kabině nejblíž. Ten, k němuž se nyní vrhal. A na této šňůře dohadů závisel jeho život.

Dveře se za ním s rachotem vylomily — Kerk zařval a skočil. Jason se vrhl otevřeným kruhovým vchodem do záchranného člunu a unikl jen o vlas tak rychlým pohybem, jakého byl schopen za působení dvojnásobné gravitace. Oběma rukama uchopil rukoje pro nouzový start a stlačil ji.

Ozval se varovný signál a kruhový uzávěr se prudce zavřel Kerkovi doslova před nosem. Jen svým pyrranským reflexům mohl vděčit za to, že si o uzávěr nerozbil obličej.

Trysky na tuhé palivo se rozburácely a odtrhly záchranný člun od mateřské lodě. Krátkodobá akcelerace vrhla Jasona na podlahu, a když se člun dostal do volného pádu, Jason se začal vznášet ve vzduchu. Hlavní hnací trysky nenaskočily.

V té chvíli okusil Jason na vlastní kůži, jaké to je, když člověk umírá. Bez paliva se člun propadne do džungle, zřítí se jako kámen a při dopadu roztříští. Jiná možnost neexistovala.

Pak trysky začaly pracovat, rozburácely se — a Jason upadl na podlahu a poranil si přitom nos. Zvedl se, otřel si nos a v úsměvu odhalil zuby. V nádrži palivo bylo — ten opožděný zážeh byl pouze součástí startovacího cyklu, umožňoval, aby se záchranný člun od lodě oddělil. A nyní ještě člun zvládnout. Protáhl se na pilotní sedadlo.

Výškoměr předával informace autopilotu, který vyrovnával člun do horizontálního letu podle terénu. Řízení, u všech záchranných člunů dětsky jednoduché, bylo provedeno tak, aby je v nouzovém případě mohl zvládnout i naprostý diletant. Autopilot nebylo možné vypnout, ten pracoval v součinnosti s ručním ovládáním a korigoval chybnou manipulaci. A tak když Jason zatáhl řídicí páku, aby provedl prudký obrat, autopilot ho zkorigoval na povlovnou křivku.

Průhledem spatřil, jak velká loď chrlí oheň v mnohem ostřejším obratu. Nevěděl, kdo loď pilotuje, ani co jeho pronásledovatelé zamýšlejí — ale nechtěl riskovat. Rychle odtlačil řídicí páku, aby dostal člun do letu střemhlav, a zaklel, když výsledkem bylo pozvolné klesání. Velká loď žádné takové zábrany neměla. V divokém obratu změnila kurs a vrhla se střemhlav k němu. Z jejího předního otočného děla vyšlehl výstřel a výbuch u zádě rozhoupal člun. To autopilota buď omráčilo, nebo donutilo rezignovat. Z pomalého klesání se náhle stal téměř volný pád — a džungle se přivalila jako velká vlna.

Jason stáhl páku do klína, a stačil jen vztáhnout ruce před obličej, než se člun zaryl do džungle.

Burácející rakety a praskající stromy skončily v okázalém objetí. Pak následovalo ticho a dým se zvolna rozplynul. Vysoko na obloze kroužila kosmická loď, po chvíli se snesla níž, jako by chtěla přistát a pátrat, ale pak se zase vznesla, jako by z města dostala naléhavou výzvu o pomoc. Loajalita zvítězila, a loď se obrátila a vyřítila směrem k domovu.

23

Větve stromů zpomalily pád záchranného člunu, čelní trysky vychrlily brzdící zášlehy a močál dopad poněkud zmírnil. Avšak i tak to byla havárie.

Zdemolovaný trup se zvolna nořil do stojaté vody a řídkého bahna močálu. Příď se pod hladinu už propadla, když se Jasonovi podařilo vykopnout dvířka nouzového východu v boční stěně.

Nijak se nedalo odhadnout, jak dlouho potrvá, než se člun potopí, a Jason se nenacházel v situaci, kdy by o něčem takovém mohl uvažovat. Byl potlučený a zakrvácený a zůstala v něm energie jen na to, aby se dostal ven. Padal, když se brodil, aby dorazil k pevnější zemi, a jakmile našel místo, které ho uneslo, ztěžka se posadil.

Záchranný člun za ním vydával bublavé zvuky a klesl pod vodu. Bubliny zachyceného vzduchu ještě chvíli stoupaly, pak ustaly. Voda opět znehybněla, a kromě polámaných větví a stromů nic nenasvědčovalo tomu, že tudy kdy prolétla loď.

Nad močálem bzučel hmyz, a jediným zvukem, který rušil ticho lesů v pozadí, bylo kruté zaječení zvířete, které zdolalo své sousto k obědu. Když echo toho pronikavého zvuku postupně odeznělo, všude zavládl klid.

Jason se s námahou vytrhl z polobdělého stavu. Tělo ho bolelo, jako by prošlo mlýnkem na maso, a v hlavě měl tak prázdno, že téměř nemohl uvažovat. Po několika minutách hloubání přišel na to, že to, co potřebuje, je medikit. Ten však nebylo možné trhnutím ruky uvolnit a tlačítkový uzávěr nefungoval. Jason nakonec zkroutil ruku kolem sebe, a až nahmátl místo pod vstupním otvorem, stlačil celý přístroj. Ten přičinlivě zabzučel, a Jason věděl, že je v činnosti, i když jehly necítil. Na okamžik se mu roztočila hlava závratí, pak viděl opět jasně. Prostředky pro utišení bolesti začaly působit, a Jason se zvolna vymaňoval z útlumu, který mu od chvále, kdy havaroval, zatemňoval mozek.

Vrátila se mu schopnost logicky uvažovat a s ní pocit samoty. Byl bez potravy a přátel a obklopovaly ho nepřátelské síly cizí planety. Narůstal v něm panický strach, který se zrodil někde v hloubi duše a potlačoval jen soustředěným úsilím.

„Řiď se, Jasone, rozumem, pocitům nepodléhej.” Řekl to nahlas, ale vzápětí toho litoval, protože v té prázdnotě zněl jeho hlas ochable a kolísal na samém pokraji hysterie. Něco se mu v hrdle zadrhlo — odkašlal si, aby si pročistil hrdlo, a vyplivl krev. Když na tu rudou skvrnu upřel oči, náhle se ho zmocnil vztek. Zaplavila ho nenávist k této smrtonosné planetě i k neuvěřitelné omezenosti lidí, kteří na ní

žijí. Hlasitě proklínat bylo lepší, a hlas mu již nezněl tak ochable. Pak se rozkřičel a hrozil pěstí, jen tak, na nic určitého, ale pomohlo to. Vztek odplavil strach a vrátil ho do skutečnosti.

Nyní se mu na zemi sedělo dobře. Slunce hřálo, a když se natáhl, břemeno dvojnásobné gravitace si téměř neuvědomoval. Vztek odnesl strach, odpočinek zahnal únavu. Odněkud z hloubi mozku se mu vynořila stará, otřepaná fráze: *Tam, kde je život, je i naděje.* Nad banálností těch slov se ušklíbl, ale současně si uvědomil, že se v nich skrývá zásadní pravda.

Prober si, jaká máš aktiva. Máš mnohá zranění, ale dosud jsi naživu. Žádné ze zranění není zřejmě vážné, a všechny kosti máš v pořádku. Pistole ti dosud funguje — hladce klouže do pevného pouzdra a stejně tak z něho vyskakuje, jak si jen pomyslí. Pyrrané vyrábějí robustní zařízení. Medikit taky funguje. Kdyby sis zachoval rozvahu, kdybys dokázal jít přibližně v přímém směru a kdyby se ti cestou celkem moc nestalo, máš slušnou naději, že se ti podaří dostat zpátky do města. Jaké by tě tam čekalo uvítání, je celkem jiná záležitost. To poznáš, až tam dorazí. Ze všeho nejdůležitější je se tam dostat.

Na straně pasív vystupovala samotná planeta Pyrrus, gravitace odčerpávající sílu, počasí a zběsilá zvířata. Podařilo by se ti přežít?

Jako kdyby chtěla jeho úvahy potvrdit, obloha potemněla a do lesa zašuměl déš, který se přibližoval. Jason se namáhavě postavil na nohy a zorientoval dřív, než déš omezil viditelnost. Na horizontu se mlhavě rýsovaly rozeklané hory — pamatoval si na ně, když je cestou sem přelétali. Ty by se mohly stát prvním cílem. Až se k nim dostane, určí si další úsek cesty.

Před větrem se v rychlých nárazech nesly listy a prach, pak ho zaplavil déš. Promáčený, zmrzlý a už na smrt unavený Jason sbíral poslední zbytky sil na vrávoravou chůzi po povrchu této zabíjející planety.

Déš neustal, ani když se snesl soumrak. Směr se nedal s jistotou určit, nemělo smysl jít dál. A navíc se Jason nacházel na samém pokraji vyčerpání. Noc slibovala být mokrá. Stromy měly silné kmeny s kluzkým povrchem — na takové by nevylezl ani na planetě s normální gravitací. Chráněná místa pod padlými stromy a v hustých keřích, které prozkoumal, byla právě tak mokrá jako vše ostatní v lese. Nakonec se svinul do klubíčka u jednoho stromu na závětrné straně a usnul. Ve spánku se chvěl, stékaly z něho kapky vody.

Kolem půlnoci déš ustal a teplota prudce klesla.

Jason malátně procitl ze sna, v němž se mu zdálo, že umrzl k smrti — a zjistil, že je to téměř pravda. Mezi stromy se sypal drobný sníh, práškoval zemi a vítr ho nesl proti němu. Do kůže se mu zakusoval chlad, a když kýchnut, píchlo ho v prsou. Jeho rozbolavělé

a otupělé tělo nechtělo nic než odpočinek, ale záblesk rozumného uvažování, které mu zůstalo, ho donutil postavit se na nohy. Kdyby si nyní lehl, zemřel by. Jednou rukou se opíral o kmen stromu, aby neupadl, když ztěžklým krokem začal kolem stromu chodit. Šouravým krokem, stále dokola, dokud svíravý chlad poněkud nepolevil a dokud se nepřestal chvět. Únava ho halila jako šedivá houně. Pokračoval v chůzi, většinu času měl oči zavřené — otvíral je, jen když upadl a musel namáhavě povstat na nohy.

Za rozbřesku slunce spálilo a zahnalo sněhová mračna. Jason se opřel o strom a svýma přivřenýma, bolavýma očima vzhlédl k obloze. Půda kolem něho zářila bělostí, až na místo kolem stromu, kde jeho klopýtavé kroky vyšlapaly kruh z černého bahna. Se zády opřenými o hladký kmen stromu se Jason zvolna sesul k zemi a nechal se prohřívat slunečními paprsky.

Z vyčerpání se mu zatočila hlava, rty měl rozpukané od žízně a téměř neustálý kašel mu žhavými prsty trhal hruď. I když se slunce ještě příliš nad obzor nevyhouplo, už silně hřálo a vysušovalo mu kůži. Vysušovalo a spalovalo.

To nebylo v pořádku. Ta myšlenka se mu honila hlavou, dokud si ji nepřipustil. Obracel ji a zkoumal ze všech stran. Co nebylo v pořádku? To, jak mu bylo.

Zápal plic. Měl všechny jeho příznaky.

Vysušené rty mu popukaly, a když se usmál, zvlhčila je krev. Vyhnul se na Pyrru všem nebezpečím ze strany živočichů, všech těch velkých masožravců a jedovatých plazů jen proto, aby ho přemohl nejmenší organismus ze všech? No, na toho má metr taky.

Třesoucími prsty si vyhrnul rukáv a přitiskl ústí medikitu k holé paži. Mediku cvakl a začal bzučet, ale hněvivě a kvílivě. Věděl, že to má nějaký význam, ale nemohl si uvědomit jaký. Pozvedl medikit a zjistil, že jedna z jehel vyčnívá z otvoru jen zpola. Samozřejmě. Nebylo v ní to antibiotikum, které vyžadoval analyzátor. Potřebovala doplnit.

Se zaklením medikit odhodil — ten šplouchl do louže a zmizel. Konec s léčbou, konec s medikitem, konec s Jasonem dinAltem. Osamocený bojovník proti nebezpečím planety smrti. Zarputile odvážný cizinec, který si dokázal vést stejně dobře jako místní! Celý jeden den vydržel bez cizí pomoci, než si podepsal rozsudek smrti.

Za ním se ozvalo přiškrcené zavrčení.

V jediném pohybu se otočil, klesl k zemi a vystřelil. To vše se odehrálo dřív, než si vůbec uvědomil, že se to odehrálo. Díky svému pyrranskému výcviku měl reflexy rychlejší než myšlení. S otevřenými ústy hleděl na ošklivé zvíře, které necelý metr od něho doděl ávalo, a uvědomil si, že ho vytrénovali dobře.

Jeho první reakcí byla lítost nad tím, že zabil jednoho z

hrabošských psů. Když se však podíval pozorněji, zjistil, že se od hrabošského psa poněkud liší zabarvením, velikostí a srstí. I když většinu z jeho přední čtvrti výstřel odtrhl a krev z něho tryskala v umírajících pulsech, zvíře se stále snažilo k Jasonovi dostat. A než mu smrt potáhla oči skelným výrazem, s vypětím se přiblížilo téměř až k Jasonovým nohám.

Hrabošský pes to tak docela nebyl, mohl to být jeho divoký příbuzný — ve smyslu příbuznosti psa k vlkovi. V duchu si říkal, zda mezi vlky a touto mrtvou šelmou neexistuje ještě nějaká jiná podobnost. Neloví také ve smečkách?

Ta myšlenka ho přiměla vzhlédnout — a právě v posledním okamžiku. Lesem se táhly další velké kontury, stahovaly se k němu. Když dvě šelmy zastřelil, ostatní vztekle zavrčely a rychle zmizely v lese. Neodešly však. Smrt jejich druhů je neodradila, dokonce ještě víc rozzuřila.

Posadil se zády ke stromu a čekal, až se šelmy opět přiblíží, a pak je odstřeloval. Při každém výstřelu a smrtelném výkřiku ty, co zbyly, zavyly hlasitěji. Některé spolu bojovaly, když se setkaly, aby své zuřivosti daly volný průchod. Jedna se postavila na zadní nohy a seškrabávala ze stromu kůru po velkých pásech. Zamířil na ni a vystřelil, ale byl příliš daleko, než aby zasáhl.

Uvědomil si, že horečka může být někdy výhodou. Logika mu říkala, že přežije pouze do západu slunce, nebo dokud nevystřílí všechny náboje. Avšak to ho nyní příliš neznepokojovalo, na ničem vlastně nezáleželo.

Nechal poklesnout ramena, zcela se uvolnil a ruku zvedal jen tehdy, když střílel, a pak ji opět spouštěl. Vždy po několika minutách se musel pohnout, aby se ohlédl za strom a případně zabil šelmu, která se k němu plížila z místa, kam neviděl. Neurčitě si uvědomoval, že by bylo lepší, kdyby se opíral o menší strom, ale úsilí spojené s tím, aby se k nějakému takovému přesunul, nestálo za to.

Někdy odpoledne vystřelil poslední náboj. Zabil jím šelmu, kterou nechal přijít blízko, protože si povšiml, že na větší vzdálenost cíl už nezasahuje. Šelma zavrčela a klesla k zemi — ostatní, které byly nedaleko, odtáhly a ze sympatií kvílely. Jedna z nich se opět objevila a Jason stiskl spouš.

Ozvalo se pouze slabé cvaknutí. V pistoli už žádný náboj nebyl a nebyl ani v zásobníku u jeho pasu. Mlhavě vzpomínal, kolikrát dobíjel, ale nedokázal si ten počet uvědomit.

Tak toto byl konec. Všichni měli pravdu — na Pyrrus nestačil. Neměli to však říkat. Pyrrus je nakonec všechny také zahubí. Pyrrané nikdy neumírají v posteli. Staří Pyrrané nikdy neumírají, protože se stáří nedožívají.

Nyní, kdy se už nemusel nutit do ostražitosti a nemusel držet

pistoli, horečce podlehl. Chtělo se mu spát, a věděl, že ten spánek bude dlouhý. Oči se mu zavíraly, když pozoroval, jak se k němu šelmy opatrně, zvolna přibližují. Jedna z nich se připlížila tak blízko, že na něho mohla doskočit — viděl, jak se jí na nohou napínají svaly.

Šelma skočila — a než k němu doletěla, zkroutila se ve vzduchu a klesla k zemi. Z rozevřené tlamy jí vytryskla krev, z boku hlavy jí trčel kovový šíp.

Z houštin vystoupili dva muži a sklouzli pohledem na Jasona. Pouhá jejich přítomnost zřejmě stačila nahnat šelmám strach, protože všechny zmizely.

Hraboši. Jason tak pospíchal, aby se co nejdříve dostal do města, že na ně zapomněl. Bylo moc dobře, že tady jsou, a Jason byl velice rád, že přišli. Nedokázal dostat ze sebe ani slovo, proto jim poděkoval alespoň úsměvem. Ten však probudil v jeho rtech bolest.

Pak upadl do spánku.

24

Poté, po neurčitou dobu, se Jasonovi vtiskly do paměti pouze mlhavé útržky vzpomínek. Pocit pohybu a všude kolem velké šelmy. Stěny, kouř z hořícího dřeva, šum hlasů. Nic z toho mnoho neznamenalo, a Jason byl tak unaven, že mu na ničem nezáleželo. Nechat všechno být bylo snadnější a lepší.

„Právě včas," zazněl Rhesův hlas. „Kdybys takhle ležel ještě pár dní, pochovali bychom tě, i kdybys ještě dýchal."

Jason na něho zamžikal, snažil se zaostřit oči na obličej, který se nad ním vznášel. Konečně Rhese poznal a pokusil se mu odpovědět, ale ten pokus jen vyvolal záchvat kašle, který mu zachvěl celým tělem. Někdo mu přisunul ke rtům pohárek, a sladká kapalina mu stekla do hrdla. Po chvilce odpočinku se pokusil promluvit znovu.

„Jak dlouho tady jsem?" Hlas mu zněl slabě a vzdáleně, a Jason jen s obtížemi poznal, že je opravdu jeho.

„Osm dní. A proč jsi neposlouchal, když jsem ti mluvil do duše?" zeptal se Rhes. „Měls zůstat u lodě, když jsi havaroval. Nevzpomínáš si, co jsem ti povídal o tom, že na tomto kontinentě můžeš přistát kdekoli? No nevadí, už je pozdě si s tím zatěžovat hlavu. Příště poslouchej, co říkám. Naši lidé jednali rychle a na místo havárie dorazili před setměním. Našli polámané stromy a místo, kde se loď potopila, a nejdřív si mysleli, že ses v ní utopil. Pak jeden z psů našel tvou stopu, ale v noci ji v močále opět ztratil. Hojně si užili bláta a sněhu, ale neměli ani trochu štěstí a stopu už nenašli. Následujícího odpoledne se odhodlali poslat pro posily, zaslechli však tvoje výstřely. Dorazili k tobě za minutu dvanáct, jak jsem slyšel. Jeden z nich byl naštěstí hovorný a ten divokým psům přikázal, aby zmizeli. Jinak by je všecky museli zabít, ale to by nebylo dobře."

„Díky za to, že jsi mi zachránil krk," řekl Jason. „Měl jsem namále víc, než mi vyhovuje. Co se stalo pak? Myslel jsem si, že je určitě po mně, jen to si pamatuji. Zjistil jsem, že mám všechny příznaky zápalu plic. Ve stavu, v jakém jsem byl, to bez léčení znamenalo konec. Zdá se, že jsi neměl pravdu, když jsi říkal, že většina vašich léčebných postupů za nic nestojí — zdá se, že na mně docela zabraly."

Zmlkl, když Rhes se starostlivými vráskami vrytými do obličeje zvolna zavrtěl hlavou na znamení nesouhlasu. Rozhlédl se a spatřil Naxu a ještě jednoho muže, kteří se tvářili stejně nešastně jako Rhes.

„Co je?" zeptal se s pocitem, že je něco velice v nepořádku. „Jestliže nebyla vaše léčba úspěšná — co tedy bylo? Můj mediku ne. Ten byl prázdný. Vzpomínám si, že jsem ho ztratil nebo zahodil."

„Umírals," vysvětloval Rhes zvolna. „Nemohli jsme tě vyléčit. To mohla dokázat jen ta kšeftařská skříňka. Jednu jsme dostali od řidiče, co vozí nákladákem potraviny."

„Ale jak?" zeptal se užasle Jason. „Řekls mi, že na prostředky na léčbu je z města uvaleno embargo. Od toho řidiče byste jeho medikit nedostali. Pokud ovšem nebyl…"

Rhes přikývl a dopověděl, „Mrtev. Samozřejmě, že byl mrtev. Já sám ho zabil, a to s velkým potěšením."

Na Jasona to zapůsobilo jako úder. Klesl na polštář a pomyslel na ty všechny, kteří zahynuli od chvíle, kdy přišel na Pyrrus. Na ty, kteří zahynuli, aby ho zachránili, a zahynuli kvůli tomu, co si předsevzal. To bylo břemeno viny, které nemohl unést, kdykoli na ně pomyslel. Skončí to u Krannona — nebo se lidé z města pokusí jeho smrt pomstít?

„Ty si nedovedeš představit, co to znamená!" Ta slova přímo vydechl. „Krannonova smrt obrátí město proti vám. Dodávky od nich přestanou. Zaútočí na vás, až budou moci, budou vás i zabíjet…"

„Samozřejmě že to víme!" Rhes se předklonil, z jeho chraptivého hlasu zaznívalo napětí. „K tomu rozhodnutí jsme nedospěli snadno. S kšeftaři jsme vždycky měli dohodu o obchodování — a obchodní nákladáky byly nedotknutelné. Obchod je naším jediným — a posledním — pojítkem s galaxií, kromě naděje, že se s nimi dostaneme do styku."

„To pojítko jste však přervali, abyste mě zachránili — proč?"

„Jen ty můžeš na tu otázku beze zbytku odpovědět. Na město byl podniknut velmi silný útok, a viděli jsme, jak se jejich hradby bortí — museli ustoupit někam dozadu. V té chvíli byla kosmická loď nad oceánem, shazovala nějaké bomby — byl hlášen silný záblesk. Pak se loď vrátila, a ty jsi ji opustil v menší lodi. Střídeli po tobě, ale nezabili tě. Ani tu malou loď nezasáhli — začínáme ji nyní vytahovat. Co to všechno znamená? Nato jsme nedokázali z ničeho ani usoudit. Jen jsme věděli, že se děje něco moc důležitého. Nebyls mrtev, ale podle všeho bys umřel dřív, než bys mohl promluvit. Ta malá loď by se třeba dala opravit — možná že jsi to měl v úmyslu a proto jsi ji pro nás ukradl. *Nemohli* jsme tě nechat umřít, ani kdyby to znamenalo otevřenou válku s městem. Situaci jsem vysvětlil všem našim lidem, které bylo možno vizuálním spojením zastihnout, a ti hlasovali pro tvoji záchranu. Zabil jsem toho kšeftaře kvůli jeho léčebnému přístroji, pak jsem uštval k smrti dva dorymy, abych se sem dostal včas.

A teď nám pověz — co to znamená? Jaký máš plán? Jak nám pomůže?"

Na Jasona dolehl pocit provinění a zavřel mu ústa. Myslí mu prolétl fragment starodávné legendy o Jonovi, který rozbil kosmickou loď tak, že všichni v ní zahynuli a jen on přežil. Byl jako on? Rozbil

svět? Má se odvážit přiznat těm lidem, že ukradl záchranný člun, aby zachránil život sobě?

Všichni tři Pyrrané se předklonili, vyčkávali, co řekne. Jason zavřel oči, aby jim neviděl do tváře. Co jim má říct? Kdyby přiznal pravdu, nepochybně by ho na místě zabili a považovali by to za spravedlivé. O svůj život už neměl strach, ale kdyby zahynul, všechny ty zmařené životy by byly zmařeny zbytečně. Vždy přece existuje způsob, jak tuto planetární válku ukončit. Nyní byla všechna fakta k dispozici, zbývalo jen dát je dohromady. Kdyby nebyl tak unaven, snad by na to správné řešení přišel — bylo na dosah, skryté někde v záhybu jeho mozku, a čekalo, až je vytáhne.

Náhle se ozval dusot kroků bušících do země před chatrčí a tlumené mužské výkřiky. Nikdo jiný než Jason si toho nepovšiml, všichni dychtivě čekali na jeho odpověď. Pátral ve svém mozku, ale vysvětlující slova nemohl najít. Nech udělá cokoli, nesmí teď říct pravdu. Kdyby zahynul, umřely by veškeré naděje. Musí lhát, aby získal čas, a pak najít správné řešení, které se zdálo být tak provokativně blízko. Byl však příliš unaven, než aby vymyslel přijatelnou lež.

Ticho v místnosti roztříštil zvuk doprovázející prudké otevření dveří. V nich se objevil drsný, podsaditý muž, hněvivou červeň v jeho obličeji kompenzoval bílý plnovous.

„Copak ste všici hluchý?" zavrčel. „Jedu celou noc, plíce si můžu vyřvat, a vy tady dřepíte jak hejno slepic na vejcích. Vypadněte! Otřesy! Blíží se velké otřesy!"

Nyní všichni stáli, křičeli otázky. Nastalým lomozem pronikl Rhesův hlas. „Hananasi! Kolik nám zbývá času?"

„Času! Kdo může vědět kolik?!" vyjel vousáč. „Vypadněte, nebo bude po vás. To je všecko, co vím."

Pak se už nikdo vyptáváním nezdržoval. Nastalo bláznivé přebíhání a během minuty připoutali Jasona popruhy k nosítkům na dorymovi. „Co se děje?" zeptal se muže, který ho přivazoval.

„Blíží se zemětřesení," odpověděl muž, prsty hbitě utahoval uzly. „Hananas je nejlepší machr přes zemětřesení, jakýho máme. Ten vždycky pozná, když má zemětřesení přijít. Jestli se nám podaří rychle to rozhlásit, utečeme. Někteří zemětřesení vždycky poznají, říkají, že cítí, když se blíží." Trhnutím utáhl poslední uzel a zmizel.

Nastávala noc, když vyrazili, a červeň západu slunce doprovázel pochmurný šarlatový odlesk na severní obloze. Ozvalo se vzdálené dunění, které spíše cítili, než slyšeli, a půda pod nohama se zachvěla. Dorymové se bez pobízení dali do šouravého běhu. Rozstřikovali vodu, když běželi močálem, a když ho přebrodili, Hananas náhle změnil směr jejich pochodu. A Jason pochopil proč, když se o něco později jižní obloha pojednou rozzářila. Plameny zalily scenérii jasem,

zvolna se snášel popel a žhavé úlomky skal dopadaly do lesa — když dopadly, vyřinula se z nich pára, a nebýt předchozího deště, prchající by museli navíc čelit lesnímu požáru.

Ve směru jejich pochodu se v nevelké výši nad nimi vznášelo něco velkého, a když se dostali na otevřené prostranství, Jason v odraženém světle spatřil, co to je.

„Rhesi…," vydechl přiškrceně a ukázal rukou.

Rhes, který jel vedle něho, pohlédl vzhůru na obrovskou bestii s tělem porostlým srstí a zkroucenými rohy, dlouhými jako jejich ramena, a pak pohled odvrátil. Nepolekal se, neprojevil ani zjevný zájem. Jason se znovu rozhlédl a začal chápat.

Všechna létající zvířata se pohybovala neslyšně, proto si jich dříve nepovšiml. A po obou stranách běžely mezi stromy tmavé kontury. Některé poznal, většinu však ne. Několik minut probíhala kolem nich smečka divokých psů, někteří se dokonce zapletli mezi své zdomácnělé příbuzné. Jeden druhého si nevšímal. Nad nimi šustivě přelétali létající tvorové. Pod důraznější hrozbou sopek se na všechny šarvátky zapomnělo. Život respektoval život. Do cesty se jim připletlo stádo tlustých, kancům podobných zvířat se zakroucenými kly. Dorymové zpomalili, uvážlivě volili kroky, aby na ně nešlápli. Menší zvířata se občas pověsila na záda větších a chvíli se tak nerušeně nechala nést, než seskočila.

Přestože ho skřípající nosítka nemilosrdně otloukala, Jason upadl do lehkého spánku, v němž se mu zdálo o prchajících zvířatech, prchajících v tichosti stále dál. A měl oči otevřené nebo zavřené, viděl tentýž nekonečný proud divokých zvířat.

To vše mělo nějaký význam, a nakrčil čelo, když se snažil na něj přijít. Zvířata prchala — pyrranská zvířata.

Náhle se vztyčil, zkroutil na nosítkách a zcela se probral, oči mu doširoka otevřelo pochopení.

„Co je?" zeptal se Rhes a prudce strhl doryma k němu.

„Jeď dál," řekl Jason. „Vyveď nás odtud a vyveď nás bez úrazu. Vím, jak tvoji lidé mohou dostat to, po čem touží, a jak tu válku ukončit. Jedna možnost tady je, a já vím, jak ji využít."

25

Na jízdu mu zůstalo jen málo souvislých vzpomínek. Některé zážitky se však vryly hluboko do paměti — třeba ten s kusem hořící lávy, velkým jako kosmická loď, který dopadl do jezera nedaleko nich a pokropil jejich cestu horkou vodní sprškou. Nicméně z největší části to byla zdánlivě nekonečná jízda, a Jason byl dosud příliš zesláblý, než aby mu příliš vadila. Za úsvitu měli nebezpečnou oblast za sebou a pochod se změnil na pomalou chůzi. Když se dostali mimo dosah otřesů, zvířata zmizela, ubírala se svou vlastní cestou, ale tiché příměří dosud dodržovala.

Mír zrozený vzájemně sdíleným nebezpečím skončil — to Jason poznal, když se zastavili, aby si odpočinuli a najedli se. Spolu s Rhesem se šli posadit na měkkou trávu nedaleko spadlého stromu, ale jeden divoký pes se tam dostal dřív. Ležel pod kmenem, svaly měl napjaté, a narudlé ranní světlo se mu červeným leskem odráželo v očích. Rhes stál necelé tři metry před ním a nepohnul ani svalem, nepokusil se sáhnout po žádné ze svých zbraní ani volat o pomoc. Jason stál také klidně, doufal, že Rhes ví, co dělá.

Bez sebemenšího náznaku výstrahy pes skočil přímo na ně. Rhes odstrčil Jasona, který upadl dozadu, a současně klesl k zemi, ale v ruce se mu objevil dlouhý nůž — prudce ho vytrhl z pouzdra upevněného řemínky ke stehnu. Tak rychle, že to nebylo možné ani postřehnout, vylétl nůž vzhůru a pes se ve vzduchu stočil, jak se snažil po něm chňapnout. Nůž se však zabořil psovi do těla za předníma nohama, a jak pes vlastní vahou padal, vyryl mu do těla dlouhou, smrtelnou ránu. Když pes dopadl k zemi, dosud žil, a Rhes na něho obkročmo vyskočil a táhl jeho hlavu chráněnou kostními destičkami dozadu, aby mu prořízl hrdlo.

Pak pečlivě očistil nůž o srst mrtvého zvířete a zasunul jej opět do pouzdra. „Zpravidla s nimi nejsou žádné problémy," poznamenal klidně, „ale tenhle byl hodně podrážděný. Asi se mu během zemětřesení ztratila smečka." Rhes se choval zcela jinak než Pyrrané z města. Nevyhledával spory, ani neútočil jako první. Snažil se tomu všemu vyhýbat tak dlouho, jak jen to bylo možné. Když však šelma zaútočila, šikovně a účinně ji zneškodnil. A místo toho, aby nyní projevoval radost z vítězství, zbytečná smrt ho zřejmě zarmucovala.

To dávalo smysl — na Pyrru dávalo smysl všechno. Nyní chápal, jak ta vražedná planetární bitva začala — a věděl, jak by mohla skončit. Všechny ty smrti zbytečné nebyly. Každá z nich mu pomohla dostat se ke konečnému cíli blíž. Zbývalo ještě udělat poslední věc.

Rhes se na něho pozorně díval, věděl, že oba myslí na totéž.

„Vysvětli, co máš na mysli," řekl. „Co jsi mínil tím, když jsi říkal, že můžem ty kšeftaře vyhladit a získat svobodu?"

Jason se nenamáhal, aby tu chybnou interpretaci opravil — bylo víc než dobré, že si mysleli, že je stoprocentně na jejich straně.

„Sežeň všechny dohromady a já vám to povím. Hlavně bych tady chtěl Naxu a všechny hovorné, co jsou kolem."

Všichni se dostavili, ihned jak se k nim výzva donesla. Každý z nich věděl, že kvůli tomu, aby byl tento cizinec zachráněn, musel být zabit jeden kšeftař, a že jejich lepší osud je v jeho rukou.

Jason pohlížel na tu spoustu tváří, které k němu byly obráceny, a hledal správná slova, jimiž by jim sdělil, co je nutné udělat. Nijak mu v tom nepomáhalo vědomí, že mnoho z nich při tom přijde o život.

„Všichni se chceme dočkat dne, kdy zde na Pyrru válka skončí. Cesta k tomu existuje, ale za cenu lidských životů. Někteří z vás na ní mohou zahynout. Myslím si, že cíl za to stojí, protože v případě úspěchu budeme mít vše, po čem jste kdy toužili." Rozhlédl se po čekajících, kteří ho obklopovali s napjatým výrazem.

„Napadneme město, prolomíme ochranný val. Vím, jak to provést…"

Mezi shromážděnými to zašumělo. Někteří z nich vypadali vzrušeně — myšlenka na to, že budou zabíjet svoje odvěké nepřítele, je naplňovala štěstím. Jiní zírali na Jasona a připadalo jim, že se zbláznil. A některé zase ohromil dosah té myšlenky, toho přenesení války k pevnosti silně vyzbrojeného nepřítele. Uklidnili se, až když Jason zvedl ruku.

„Vím, že to vypadá jako něco nemožného," pokračoval. „Dovolte mi však vysvětlení. Něco se podniknout musí — a teď je na to ta pravá doba. Pyrranští měš… kšeftaři se bez vašich potravin obejdou, ty jejich koncentráty chutnají sice hrozně, ale k životu stačí. A teď se proti vám obrátí všemi možnými způsoby. Už nedostanete žádné kovy na vaše nástroje, ani náhradní součástky pro vaše elektronická zařízení. Jejich nenávist je pravděpodobně přiměje k tomu, aby pátrali po vašich farmách a z lodě je ničili. To vše nebude nic příjemného — a horší ještě přijde. Město svou bitvu s touto planetou prohrává. Každým rokem je v něm míň lidí, a jednoho dne tam nezůstane nikdo. Protože vím, jak to nesou, jsem si jist, že nejdříve zničí svou loď, a pokud to bude možné, také celou planetu."

„Jak je můžem zadržet?" někdo zvolal.

„Tím, že udeříme *hned*," odpověděl Jason. „Město znám do všech podrobností a vím, jak je chráněno. Ochranný val je proveden tak, aby je chránil před zvířaty, a když budeme chtít, dostanem se přes něj."

„Na co by to bylo dobré?" utrhl se Rhes. „Pronikneme za ochranný val a oni se stáhnou — pak na nás vší silou znovu zaútočí. Jak se můžem jejich zbraním postavit?"

„To nebudeme muset. Jejich startovací plocha je v těsné blízkostí ochranného valu, a já přesně vím, kde kosmická loď stojí. V tom místě provedeme průlom. Na střežení lodě není vyčleněna žádná speciální hlídka, a v tom úseku je jenom pár lidí. Lodě se zmocníme. Není důležité, jestli ji umíme řídit nebo ne. Ten, kdo ovládá loď, ovládá celý Pyrrus. Jakmile se lodě zmocníme, pohrozíme, že ji zničíme, jestli na naše podmínky nepřistoupí. Dáme jim na výběr hromadnou sebevraždu, nebo spolupráci. Doufám, že budou mít rozum a zvolí spolupráci."

Jeho slova s nimi tak otřásla, že na chvíli zcela zmlkli, pak se vzedmula vlna zvuků. Nezazněly projevy souhlasu, jen vzrušení, a Rhes se nakonec postaral o uklidnění.

„Ticho!" zařval. „Počkejte a nechte Jasona domluvit, než se rozhodnete! Ještě jsme neslyšeli, jak se má ta navrhovaná invaze provést."

„Můj plán spoléhá na hovorné," pokračoval Jason. „Je tady Naxa?" Počkal, až se muž zahalený do kožešin, prodral dopředu. „Naxo, chci vědět o hovorných něco víc. Vím, že umí hovořit k dorymům a psům — ale co divoká zvířata? Dokážeš je přimět, aby udělala, co budeš chtít?"

„Jsou to zvířata — samosebou že k ním umíme hovořit. Čím víc hovorných, tím větší síla. Přinutíme je udělat, co chcem."

„Pak se náš útok podaří," prohlásil Jason poněkud vzrušeným hlasem. „Mohl bys shromáždit hovorné na jednu stranu města — na opačnou, než je přistávací plocha — a zvířata vydráždit? Donutit je, aby napadla ochranný val?"

„To teda jo!" vykřikl Naxa — ta myšlenka ho uchvátila.

„Přitáhnem zvířata z celého okolí a zahájíme největší útok, jaký kdy zažili!"

„Tak platí. Tvoji hovorní zaútočí na opačné straně ochranného valu. Když se budete držet z dohledu, stráže ani nenapadne, že jde o něco víc než o útok zvířat. Viděl jsem, jak reagují. Když útok začne a sílí, povolávají posily z města a odčerpávají hlídky z ostatních částí ochranného valu. Až se boj rozběhne na plné obrátky, až budou mít všechny svoje síly soustředěny na druhé straně města, provedu útok, při němž pronikneme za val, a zmocním se lodě. To je ten plán a podaří se."

Pak se Jason posadil, vlastně téměř vyčerpaně klesl k zemi. Lehl si a naslouchal, jak se vlna debat přelévá zepředu dozadu. Debatování řídil a udržoval Rhes. Padaly námitky, a byly vyvraceny — nikdo na tom plánu nenašel základní chybu. Jason věděl, že obsahuje spoustu sporných bodů, momentů, které se mohly vyvíjet nežádoucím směrem, ale o těch se nezmínil. Ti lidé chtěli, aby jeho plán byl reálný a hodlali ho realizovat.

Konečně debatování ustalo a všichni se rozcházeli. Rhes přistoupil k Jasonovi.

„Vše podstatné je dohodnuto," oznámil. „Všichni přítomní souhlasí. Podají po poslovi vzkaz všem hovorným — ti hrají v útoku hlavní roli, a čím víc jich budeme mít, tím lépe útok proběhne. K jejich svolání se neodvažujeme použít monitory — je velká pravděpodobnost, že kšeftaři by náš vzkaz mohli zachytit. Potrvá to pět dní, než budeme moci vyrazit."

„Budu ten čas potřebovat, jestli mám být co platný," poznamenal Jason. „Teď si trochu odpočiňme."

26

„Mám takový zvláštní pocit," přiznal Jason. „Z této strany jsem ochranný val ještě nikdy neviděl. Ošklivost je asi jediný výraz, který jej vystihuje."

Ležel na břiše vedle Rhese a shlížel na val z vyvýšeniny přes clonu z listí. Oba byli zahaleni do silných kožešin, i když bylo horké poledne, a na rukou měli tlusté ochranné návleky a kožené rukavice. Silná přitažlivost a vedro již působily Jasonovi závra, kterou se snažil ze všech sil potlačit.

Před nimi, na druhé straně vypáleného průseku, čněl ochranný val. Vysoká zeď rozdílné výšky a struktury vypadala, jako by při její stavbě použili materiály z celého světa. Nedalo se poznat, z čeho byla postavena původně — generace útočníků ji škrábaly, bořily a podkopávaly. Opravy se prováděly rychle, na poškozená místa se nanášely a připevňovaly záplaty. Hrubé zdivo se vydrolilo a ustoupilo hnízdům krys ve spleti prken. Přes ně byl přeplátován děrovaný plech — velké desky spojené nýty. Avšak i tento kov byl prožrán, a rozeklaným otvorem se sypal písek z prasklých pytlů. Na stěně se vinuly a visely detektorové dráty a kabely, kterými procházel proud. Nad předprsní vyčnívaly v nepravidelných vzdálenostech od sebe trysky plamenometů, aby úpatí stěny spálily všechno živé, co by se snad mohlo k valu přiblížit.

„Ty plamenomety by nám mohly pěkně zavařit," uvažoval Rhes. „Tamhleten vykrývá úsek, kterým chceš proniknout."

„Ten nebude žádný problém," ujistil ho Jason. „Možná to vypadá, že střelí nahodile, ale ve skutečnosti tomu tak není. U něho se mění intervaly jednoduše jen tak, aby se oklamala zvěř, proti člověku však ani nebyl určen. Přesvědč se sám. Střílí v pravidelně se opakujících dvou, čtyř, tří a jednominutových intervalech."

Plazili se zpět k mýtině, kde na ně čekal Naxa s ostatními. V té skupině bylo pouze třicet mužů. To, co museli udělat, bylo možné udělat jedině rychle a nenásilně. Jejich nejsilnější zbraní bylo překvapení. Kdyby překvapení selhalo, jejich ostatní zbraně by proti arzenálu města neměly šanci ani několik sekund. V kožešině a kožených návlecích vypadali všichni nemotorně, a někteří si je dokonce povolili, aby se ochladili.

„Zabalte se," radil Jason. „U ochranného valu nikdo z vás tak blízko nebyl a nevíte, jaká smrtelná nebezpečí zde hrozí. Naxa udržuje v bezpečné vzdálenosti větší šelmy a vy ostatní ovládáte ty menší. Ale zde je jedovatý každý trn, a dokonce stébla trávy mají smrtelné ostny. Dávejte pozor na jakýkoli hmyz, a jakmile vyrazíme, dýchejte pouze

přes mokrou látku.”

„Má pravdu,” zasupěl Naxa. „Blíž jsem nebyl ani já. Smrt, u té stěny je smrt. Udělejte, co říká.”

Pak už jenom čekali a během čekání dobrušovali samostřílové šípy, již tak ostré jako břity, a vrhali letmé pohledy na pomalu postupující slunce. Pouze Naxa jejich nepokoj nesdílel. Seděl, díval se do neurčita a smysly vnímal pohyb zvířat v džungli kolem nich.

„Už jdou,” ozval se náhle. „To je to největší, co jsem zažil. Odtud až k horám není ani jedna bestie, která by neječela z plných plic a neutíkala k městu.”

Také Jason si to zčásti uvědomoval — to napětí ve vzduchu a vystupňovanou zuřivost a nenávist. Věděl, že plán vyjde, když se podaří útok omezit na úzkou oblast. Hovorní si v tomto směru zřejmě věřili. Toho rána se tiše shromáždili, úzká řada otrhanců, a vyslali soustředěný mentální povel, který se týkal veškerého pyrranského života a posílal do útoku na město.

„Už udeřili!” zvolal náhle Naxa.

Muži ihned vyskočili na nohy a upřeli oči směrem k městu. Jason ucítil v žaludku svíravý pohyb, když útok začal, a pochopil, že je to skutečnost. Z dálky zazněly zvuky výstřelů a temné dunění. Nad vrcholky stromů začaly vybuchovat tenké pramínky kouře.

„Zaujměte výchozí polohu,” zavelel Rhes.

Džungle kolem nich sténala ozvěnou nenávisti. Částečně senzitivní stromy a keře se svíjely a ve vzduchu bylo plno něčeho drobného, co poletovalo. Naxa se potil a něco mumlal, jak odrážel zvířata, která se k nim drala. Ve chvíli, kdy se dostali k poslední zácloně z listí před vypáleným průsekem, přišli o čtyři muže. Jednoho píchl hmyz — Jason mu včas aplikoval mediku, ale ten muž ztratil tolik sil, že se musel vrátit. Zbývající tři byli pokousáni nebo poškrábáni, a léčebný zásah přišel pozdě. Jejich nafouklá, zkroucená těla zůstala na cestě.

„Zatracené bestie, ty mně ryjou v hlavě,” zabručel Naxa. „Kdy tam vlezem?”

„Ještě ne,” odpověděl Rhes. „Čekáme na signál.”

Jeden z mužů nesl rádio, nyní ho opatrně položil na zem a anténu hodil přes větev. Přístroj byl odstíněn tak, že nepropouštěl žádné záření, které by je prozradilo. Po jeho zapnutí se z reproduktoru ozval pouze atmosférický šum.

„Mohli jsme si říct, kdy přesně…,” uvažoval Rhes.

„Ne, nemohli,” přerušil ho Jason. „Nikoli přesně. Potřebujeme val zdolat, až když bude útok vrcholit, to máme největší naději. I když výzvu zaslechnou, nebude pro ty za valem nic znamenat. A o několik minut později na tom už nebude záležet.”

Zvuk z reproduktoru se změnil. Ozval se nějaký hlas, pronesl

krátkou větu a ihned zmlkl.

„Přines mi tři sudy mouky.“

„Jdem na to,“ zavelel Rhes a vyrazil vpřed.

„Počkej!“ zvolal Jason a uchopil ha za paži. „Hlídám intervaly střelby z plamenometu. Teď má vystřelit… teď!“ Plamenný jazyk olízl zem, pak zmizel. „Máme čtyři minuty do příštího zášlehu — vyšla nám nejdelší pauza!“

Utíkali, klopýtali v měkkém popelu a přeskakovali zuhelnatělé kosti a zrezivělý kov. Dva muži uchopili Jasona pod pažemi a přes průsek ho přenesli. To sice ve scénáři nebylo, ale ušetřili tím drahocenné sekundy. Postavili ho u zdi valu a on nejistýma rukama chvatně vytahoval bomby, které vyrobil. Náboje z Krannonova děla, k nimž se dostali, když Krannona zabili, spojil odpalovacím obvodem. Všechny pohyby měl předem pečlivě nacvičeny a nyní je prováděl téměř automaticky.

Jason zvolil k průlomu kovovou stěnu jako nejvhodnější místo, proti živé přírodě představovala nejodolnější úsek a bylo velice pravděpodobné, že na rozdíl od ostatních částí valu nebude zesílena pytli s pískem nebo s drtí. Jestli se mýlil, bude to pro ně pro všechny znamenat jistou smrt.

Ti, kteří dorazili ke zdi jako první, nanesli na ni vrstvy lepkavé zahuštěné mízy. Jason pak do nich vtiskl nálože — ty vyčnívaly přibližně v pravoúhlém rozmístění ve výšce dospělého člověka. Zatímco připevňoval nálože, další rozvinuli odpalovací drát a všichni se přitiskli zády k úpatí zdi. Jason překlopýtal popelem k detonátoru, dopadl na něj a současně stiskl spínač.

Za ním se ozval ohlušující výbuch, který otřásl zdí, a vyšlehl rudý plamen.

Rhes byl u zdi první — zatáhl rukama, chráněnýma silnými rukavicemi, za pokroucený, doutnající kovový plát. Ostatní chytili za roztrhané kovové kusy a ohýbali je. Kouř vyplňující vzniklý otvor bránil v průhledu. Jason do otvoru vskočil, překulil se přes hromadu drtě a narazil na něco tvrdého. Když se rychlým mrkáním zbavil kouře v očích, rozhlédl se kolem sebe.

Ocitl se uvnitř města.

Ostatní se pak nahrnuli za ním. Zvedli ho, když se protáhli otvorem, aby ho neušlapali. Někdo zahlédl kosmickou loď, a všichni se tím směrem rozběhli.

Zpoza rohu se vynořil nějaký muž, mířil k nim. Pyrranské reflexy mu pomohly skočit do bezpečí vchodu do budovy v okamžiku, kdy útočníky zahlédl. Jenže ti byli také Pyrrany. Muž se zvolna vypotácel zpět na ulici a klesl k zemi, z těla mu trčely tři kovové šípy. Útočníci běželi bez zastavení mezi nízkými skladištními budovami dál. Před nimi stála loď.

Avšak někdo se dostal do lodě před nimi — spatřili, jak se vnější dvířka uzávěru pomalu zavírají. Krupobití šípů ze samostřílů, které se na uzávěr sneslo, se zcela minulo účinkem.

„Utíkejte dál!" vykřikl Jason. „A jste u trupu dřív, než se dostane ke střílení!"

Tentokrát se to nepodařilo třem z nich. Ostatní se stačili natlačit pod břicho lodě, než se ozvaly všechny kulomety a děla současně. Většina z nich mířila daleko od lodě, jen svištění nábojů a elektrických výbojů otřásalo ušními bubínky. Ti tři ztracenci na volném prostranství dosud mizeli pod zuřivou palbou. Ten, kdo se dostal do lodě, stiskl spouště všech palebných zbraní současně, aby zlikvidoval útočníky a také aby na sebe upozornil. Nyní se spojuje obrazem a zvukem, aby přivolal pomoc. Jejich čas se krátil.

Jason natáhl ruku a snažil se dvířka otevřít, ostatní přihlíželi. Avšak dvířka uzávěru byla zajištěna zevnitř. Jeden z mužů Jasona odstrčil a zatáhl za vestavenou kliku — ta mu zůstala v ruce, ale dvířka se neotevřela.

Kanonáda z velkých zbraní ustala, takže nyní opět slyšeli.

„Vzal někdo tomu mrtvému pistoli?" zeptal se Jason. „Výstřel z ní by ten krám otevřel."

„Ne," odpověděl Rhes, „ani jsme se nezastavili."

Dříve než ta slova dozněla, dva muži se rozběhli zpět k budově, kličkovali od sebe. Znovu zahřměly výstřely z lodě a přesekly jednoho z nich, avšak než změnily směr, druhý k budově doběhl. Odtud rychle vyběhl na volné prostranství, aby svým druhům hodil pistoli — pak ho střely zkosily dřív, než stačil uskočit zpět do bezpečí.

Jason zachytil pevným stiskem pistoli, která mu sklouzla téměř k nohám. Stehně jako ostatní zaslechl zvuk naplno otevřených turbín nákladního auta, ječivě se přibližujícího k nim, když výstřelem urazil zámek. Zámkový mechanismus zasténal a povolil. A když se první nákladní auto objevilo v dohledu, všichni už uzávěrem prolezli. Naxa s pistolí zůstal vzadu, aby hlídal vchod, dokud ostatní neobsadili řídicí kabinu.

Jakmile Jason ukázal, kudy se mají dát, všichni vystupovali rychleji než on, a až se do řídicí kabiny dostal, bylo už po potyčce. Osamocené pyrranské město vypadalo jako polštářek na jehly. Jeden z techniků už zjistil, čím se kulomety a děla ovládají, a nyní divoce střílel — pouhý rozsah jeho palby donutil auta k ústupu.

„A někdo zapne rádio a řekne hovorným, aby útok odvolali," řekl Jason. Mezitím našel komunikační monitor a rychle ho zapnul. Z obrazovky na něho zazíral Kerkův obličej s očima doširoka otevřenýma.

„Ty!" Kerk to slovo vydechl jako nadávku.

„Jo, jsem to já," odpověděl Jason. Hovořil, aniž vzhlédl, a ruce

zaměstnával pohybem po řídicím panelu. „Poslouchej mě, Kerku — a o ničem, co ti řeknu, nezapochybuj. Já nemusím vědět, jak se s takovou lodí létá, ale co opravdu vím, je to, jak ji vyhodit do vzduchu. Slyší ten zvuk?" Přehodil jeden spínač, a ozval se vzdálený, bzučivý zvuk. „To je hlavní palivové čerpadlo. Jestli ho nechám běžet — což ještě nenechám — rychle naplní pracovní komoru palivem. Načerpá tam tolik, že nic nezůstane ani v trubkách na zádi. Co si myslí, že by se s tím vaším jediným prostředkem pro cestování kosmem stalo, kdybych stiskl startovní tlačítko? Neptám se tě na to, co by se stalo mně — na tom ti nezáleží — ale vy tuto loď potřebujete tak, jak potřebujete samotný život."

Nyní zavládlo v kabině naprosté ticho. Dobyvatelé lodě se otočili obličejem k Jasonovi. Prostorem se rozlehl Kerkův skřípavý hlas.

„Co chceš, Jasone? O co se to snaží? Proč ses postavil do čela toho dobytka, co je tam s tebou?" Hlas mu přeskakoval a kolísal, dušený přetékajícím hněvem.

„Dávej si pozor na jazyk, Kerku," naznačil Jason skrytou hrozbu. „Ti *lidé*, o nichž mluví, jsou na Pyrru jediní, kteří mají v držení kosmickou loď. Jestli chceš, aby ses s nimi o ni mohl dělit, raději se nauč používat slušné výrazy. A teď sem okamžitě přijeď — vezmi s sebou Brucca a Metu." Jak tak pohlížel na tu zdravou, nyní však opuchlou tvář postaršího muže, pocítil určitou míru sympatie. „Netvař se tak nešastně, nenastal konec světa. Vlastně by to mohl být začátek světa nového. A ještě něco, až odejdeš, nechej tento kanál zapnutý. Nechej ho propojený na všechny monitory v městě, aby všichni viděli, co se zde bude odehrávat. Zajisti, aby přenos byl i nahráván — kvůli možnosti pozdějšího přehrávání."

Kerk se chystal něco pronést, ale rozmyslel si to a neřekl nic. Zmizel z obrazovky a nechal spojení zapnuto. Scéna z řídicí kabiny se přenášela do celého města.

27

Boj skončil. A skončil tak rychle, že si tu skutečnost nestačil nikdo pořádně uvědomit. Rhes hladil rukama lesknoucí se kov řídicího panelu a nechával se tím skutečným dotykem přesvědčovat. Ostatní chodili po lodi a dívali se pozorovacími výhledy, nebo se nechávali unášet dojmy z mechanizované cizoty řídicí kabiny.

Jason byl fyzicky na pokraji sil, ale nedával to na sobě znát. Otevřel schránku lékařské pomoci a hledal v ní tak dlouho, dokud nenašel povzbuzující prostředky. Tři nazlátlé pilulky ho zbavily únavy — nyní opět dokázal jasně uvažovat.

„Věnujte mi pozornost!" zvolal. „Náš boj dosud neskončil. Oni se pokusí všemi možnými prostředky získat loď zpátky, a my musíme být připraveni. Chci, aby jeden technik prošel loď a našel ovladače zámků. Přesvědčte se, že všechny uzávěry a průhledy jsou zavřené. Pošlete tam někoho, aby je zkontroloval, jestli to bude nutné. Zapněte všechny kamery namířené do všech směrů, aby se nikdo nemohl k lodi nepozorovaně dostat. Budeme potřebovat do strojovny strážného — ovládací obvod, který sem vede, by mohli přerušit, kdyby pronikli dovnitř. A raději prohledejte na lodi kajutu vedle kajuty, kdyby snad náhodou byl tady s námi zavřený ještě někdo jiný."

Všem se ulevilo, protože nyní mohli něco dělat. Rhes rozdělil muže do skupin a poslal je plnit úkoly. Jason zůstal u ovládacího panelu, jednu ruku měl hned vedle spínače čerpadla. Bitva ještě neskončila.

„Přijíždí náklaďák," zvolal Rhes, „a jede pomalu."

„Mám ho odstřelit?" zeptal se muž, který seděl u ovladačů zbraní.

„Nestřílej," ozval se okamžitě Jason, „dokud nezjistíme, kdo v něm jede. Jestliže tam budou ti, které jsem pozval, necháš je projet."

Celou dobu, co se nákladní auto zvolna přibližovalo, zaměřovač je sledoval hledáčkem. V autě byli řidič a tři cestující. Jason čekal, dokud si nebyl zcela jist, kdo to je.

„Jsou to ti praví," oznámil. „Zadržte je u uzávěru, Rhesi, a voďte je sem po jednom. Při vstupu jim odeberte pistole, pak jim vezměte *veškerou* výzbroj. Předem se nedá říct, co by mohlo být skrytou zbraní. Zvláštní péči věnujte Bruccovi — to je ten, co má obličej jako sekyra — zajistěte, aby se mu vzalo úplně všechno. Je to odborník na zbraně a na kritické situace. A přiveďte taky řidiče — nepotřebujeme, aby odvysílal informaci o tom, že je uzávěr poškozen a jaké máme zbraně."

Čekání bylo krušné. Jason měl ruku stále poblíž čerpadlového spínače, i když věděl, že spínač určitě nestiskne. Alespoň ne do té

doby, dokud si ostatní budou myslet, že by ho mohl stisknout.

Z chodby se ozvaly rázné kroky a neurčitelné nadávky, a zajatce jednoho po druhém vstrčili dovnitř. Jason věnoval jediný pohled jejich výrazu, dychtícím po krvi, a zaatým pěstem, pak zvolal na Rhese:

„Postavte je ke stěně a hlídejte. Lučištníci, buďte připraveni ke střelbě!"

Hleděl na ně, na ty, kteří patřili kdysi k jeho přátelům, ale které nyní prostupovala nenávist vůči jeho osobě. Meta, Kerk, Brucco. Řidičem byl Skop, ten, kterého Kerk pověřil, aby Jasona hlídal, a který nyní, kdy se úlohy vyměnily, vypadal, jako by chtěl vybuchnout.

„Dávejte dobrý pozor," začal Jason, „protože na tom závisejí vaše životy. Držte se zády u stěny a nepokoušejte se dost ke mně blíž, než jste. Jestli se o to pokusíte, budete okamžitě zastřeleni. Kdybych tu byl s vámi sám, kdokoli z vás by se ke mně dostal dřív, než bych tento spínač stiskl. Jenže nejsem sám. Vy máte pyrranské reflexy a svaly- ale lučištníci taky. Neriskujte, protože by to nebylo riskování, ale sebevražda. Tohle vám říkám ve vašem vlastním zájmu. Můžeme tedy hovořit v klidu, aniž by se někdo z vás přestal ovládat a byl přitom zastřelen. *Žádná jiná možnost neexistuje.* Budete muset vyslechnout vše, co řeknu. Nemůžete uprchnout, ani mě zabít. Bitva skončila."

„A my jsme prohráli — a kvůli tobě, ty *zrádče*!" neudržela se Meta.

„Ani v jednom případě to není pravda," odporoval vyrovnaným hlasem Jason. „Nejsem zrádce, protože zachovávám loajálnost vůči všem lidem na této planetě, a bydlí uvnitř ochranného valu, nebo mimo něj. Nikdy jsem nic jiného netvrdil. Pokud jde o to, kdo prohrál — no, vy jste neprohráli. Vlastně jste vyhráli, a to válku s touto planetou — jen mě vyslechněte." Obrátil se na Rhese, který se mračil, rozhněvaně a zmateně. „Samozřejmě, Rhesi, že vy jste taky vyhráli. Už žádná válka s městem — dostanete se k lékařským vymoženostem, mimoplanetárnímu styku a ke všemu, co budete chtít."

„Promiň, že jsem cynický," opáčil Rhes. „Ale ty slibuješ všechno možné všem. To bude trochu obtížné splnit, když se naše zájmy tolik liší."

„Teď jsi udeřil hřebík přímo na hlavičku," uznal Jason. „Díky. Tuto nesrovnalost lze napravit tím, že vaše zájmy přestanou být protikladné. Mír mezi lidmi z města a farmáři, konec zbytečné války, kterou spolu vedete. Mír mezi lidmi a pyrranskými formami života — protože tato prazvláštní válka je zdrojem všech vašich problémů."

„Ten chlap je blázen," poznamenal Kerk.

„Možná. To posoudíte, až mě vyslechnete. Chci vám vyprávět o historii této planety, protože právě v ní spočívá jak podstata vašich problémů, tak jejich řešení.

Když před třemi sty léty přistáli na Pyrru usedlíci, ušel jim jeden důležitý rys této planety, rys, který ji odlišuje od všech planet v galaxii. To přehlédnutí jim nelze vyčítat, měli dost starostí s jinými záležitostmi. Gravitace byla asi to jediné, co jim připadalo blízké, vše ostatní z životního prostředí pro ně představovalo otřesnou odlišnost od světa s řízeným počasím, který opustili. Bouře, vulkanická činnost, záplavy, zemětřesení — to je mohlo dohnat k nepříčetnosti, a věřím, že mnozí se skutečně zbláznili. Zvířata a hmyz představovali zdroj neustálých mrzutostí, něco zcela jiného než pár neškodných a chráněných druhů, jaké do té doby znali. Jsem přesvědčen, že si ani v nejmenším neuvědomili, že pyrranský život je navíc telepatický…"

„Už zase," utrhl se Brucco. „A je tomu tak či onak, to vůbec není důležité. Přikláněl jsem se k tvé teorii psionicky řízeného útoku na nás, ale ten tragický neúspěch, který jsi předvedl, dokázal, že ta teorie není správná."

„Souhlasím," uznal Jason. „Zcela jsem se mýlil, když jsem si myslel, že útok na město řídí nějaký vnější činitel pomocí psionických schopností. Tehdy měla ta teorie svou logiku a důkazy svědčily v její prospěch. Výprava na ostrov skončila skutečně tragickým neúspěchem — nezapomeň však, že já jsem chtěl udělat zcela něco jiného než zaútočit. Kdybych se do té jeskyně vypravil sám, nemusel přijít o život nikdo. Myslím, že se přišlo na to, že ta rostlinná stvoření jsou pouze vyspělé životní formy s neobyčejnými vlastnostmi *psí*. Ty prostě silně reagovaly na psionický útok na město. Když jsem o tom později přemýšlel, napadlo mě, že právě tyto formy útok podnítily. Nikdy se však už nedovíme, jak tomu skutečně bylo, protože jsou zlikvidované. Jejich záhuba ale skutečně něco přinesla. Ukázala nám, kde hledat pravé viníky, tvory, kteří vedou, řídí a inspirují válku proti městu!"

„*Kdo?*" Kerk tu otázku spíš vydechl, než vyslovil.

„Přece *vy*, samozřejmě," odpověděl mu Jason. „Nejenom vy, co jste tady, ale všichni lidé ve městě. Možná že je vám ta válka proti mysli. Avšak nesete za ni odpovědnost a staráte se, aby pokračovala."

Jason se musel přemáhat, aby se neusmál, když viděl, jak se všichni zatvářili zkoprněle. Musel si však pospíšit, aby svůj názor dokázal, dřív než ho jeho spojenci začnou také považovat za nepříčetného.

„A takhle to funguje. Řekl jsem, že pyrranský život je telepatického charakteru — a mínil jsem veškerý život. Každý jednotlivý hmyz, rostlina a zvíře. V určitém období bouřlivého vývoje této planety se ukázalo, že k přežití jsou vhodné tyto psionické mutace. Přežívaly, když ostatní druhy hynuly, a jsem přesvědčen, že při vyhubení posledních nepsionických druhů, které zůstaly, spolupracovaly. Spolupráce je to klíčové slovo pro tuto planetu. I když totiž za normálních podmínek spolu soupeří, proti všemu, co je jako

celek ohrožuje, postupují společně. Když je ohrožovala tektonická činnost, v souladu spolu prchaly. Méně výrazný projev téhož chování můžete pozorovat na kterékoli planetě při lesních požárech. Ovšem zde, vzhledem k velice drsným podmínkám, bylo vzájemné přežívání dovedeno do extrému. U některých forem života se mohly vyvinout jakési předtuchy, jako je tomu u lidí schopných poznat blížící se zemětřesení. Při takovém včasném varování větší zvířata prchala. U těch menších se vyvinula schopnost produkovat semena nebo slupky nebo vajíčka, které mohl nést do bezpečí vítr nebo větší zvířata ve své srsti, aby se zabezpečilo druhové přežití. Vím, že tomu tak je, protože jsem to viděl na vlastní oči, když jsme utíkali před zemětřesením."

„Souhlas — to ve všech vývodech sedí!" zvolal Brucco. „Jenže jak to souvisí s *námi*? To, že všechna zvířata prchají společně, jak souvisí s naší válkou?"

„U nich jde o víc než jen o společný úprk," odpověděl mu Jason. „Spojují svoje síly proti jakékoli přírodní katastrofě, která je společně ohrožuje. Jsem si jist, že ta komplexní adaptabilita, k níž zde dochází před příchodem blizardů, záplav, požárů a jiných katastrof, přivede ekology přímo do extáze. Nás se však momentálně dotýká jediná reakce. Ta, která je namířená proti lidem z města. Copak si to ještě neuvědomujete? Chovají se vůči vám všem jako vůči další přírodní katastrofě!

Nikdy se přesně nedozvíme, jak to vlastně začalo, i když určitý náznak je v deníku, který jsem objevil a který zachycuje popis prvních dnů na této planetě. V něm se píše, že lesní požár zřejmě vyhnal nové druhy proti usedlíkům. To nebyly žádné nové druhy zvířat — jen ty stávající s novou motivací. Umíte si představit, jak se tito usedlíci, zvyklí na bezpečí a vysokou civilizaci, zachovali, když vznikl lesní požár? Propadli samozřejmě panice. A pokud se nacházeli ve směru postupujícího požáru, zvířata musela prchat přímo přes jejich tábor. Reagovali nepochybně střelbou na létající tvory.

Jakmile to učinili, označili se za přírodní katastrofu. Katastrofy nabývají různé podoby. Dvojnožce s puškami lze do této kategorie zařadit poměrně snadno. Pyrranská zvířata zaútočila, byla střelena, a válka začala. Ta zvířata, co přežila, pokračovala v útočení a dala všem formám života na vědomí, čeho se ten boj týká. Radioaktivita na této planetě musí být příčinou mnoha mutací — a příznivá mutace, schopná přežití, se tak stala pro člověka smrtelným nebezpečím. Risknu dohad, že schopnost *psí* mutace dokonce podněcuje, některé ze smrtelně nebezpečnějších druhů jsou až příliš jednoúčelové, než aby za těch krátkých tři sta let vznikly přirozeným vývojem.

Usedlíci se samozřejmě bránili a svou pověst přírodní katastrofy si tak uchovali bez poskvrny. V průběhu staletí svoje způsoby zabíjení vylepšili — i když to k ničemu dobrému nebylo, jak víte. Vy lidé z

města, jejich potomci, jste tuto nenávist zdědili. Bojujete, a pomalu prohráváte. Jak byste taky mohli zvítězit nad biologickými rezervami celé planety, které se mohou přetvářet tak, aby mohly čelit jakémukoli novému útoku?"

Po Jasonových slovech následovalo ticho. Kerk a Meta stáli s pobledlými obličeji a vstřebávali dosah toho odhalení. Brucco mumlal něco nesrozumitelného a na prstech odpočítával důvody, hledal v logických návaznostech slabá místa. Čtvrtý Pyrran z města, Skop, nevnímal obsah těch slov, kterým nerozuměl — nebo rozumět nechtěl — a na místě by Jasona zabil, kdyby měl sebemenší naději, že se mu to podaří.

Byl to Rhes, kdo přerušil ticho. Jeho schopnost rychle uvažovat už roztřídila vyslechnuté skutečnosti. „Jedna věc nesedí," řekl. „Co my? My žijeme na povrchu Pyrru bez ochranného valu a bez střelných zbraní. Proč na nás taky neútočí? Jsme lidé, potomci stejných lidí jako kšeftaři."

„Na vás neútočí," vysvětloval Jason, „protože vás neztotožňují s přírodní katastrofou. Zvířata žijí na svazích nečinné sopky, v přirozeném soutěžení bojují a hynou, avšak když se sopka probudí, prchají společně. Výbuch sopky je tím, co dělá z hory přírodní katastrofu. V případě lidí jsou to jejich myšlenky, které je určují jako životní formu nebo katastrofu. Horu nebo sopku. V městě všichni vyzařují podezřívání a smrt — libují si v zabíjení, na zabíjení myslí a zabíjení plánují. Uvědomte si, že i to je přirozený výběr. Jsou to rysy přežití, které městu nejvíce vyhovují. Lidé žijící mimo město uvažují jinak. Pokud jsou individuálně ohroženi, bojují, jak by bojoval jakýkoli jiný tvor. Pod hrozbou všeobecnějšího ohrožení se řídí pravidly pro celkové přežití, které lidé z města porušují."

„Jak to začalo — mám na mysli to rozdělení na dvě skupiny?" zeptal se Rhes.

„To se pravděpodobně nikdy nedozvíme," usoudil Jason. „Myslím, že lidé, z nichž pocházíte, museli být farmáři nebo psioničtí senzibilové, kteří během nějaké přírodní katastrofy nebyli s ostatními. Podle pyrranských pravidel reagovali samozřejmě přirozeně a přežili. Tím se odlišili od myšlení lidí z města, kteří považovali za správnou odezvu zabíjení. Nech byly příčiny jakékoli, je zřejmé, že brzy vznikly dvě oddělené komunity, které kromě vzájemně výhodného obchodování jednaly zcela separátně."

„Stále tomu nemůžu uvěřit," ozval se nepříliš zřetelně Kerk. „To vysvětlení je prostě strašné, každý jeho detail, a já mu dosud nemůžu dost dobře uvěřit. *Musí* existovat ještě jiné vysvětlení."

Jason zavrtěl zvolna hlavou. „Neexistuje. Tohle je jediné, které obstojí. Jiná jsme vyloučili, vzpomínáš? Nemám ti za zlé, že ti připadá obtížné tomu uvěřit, protože je to v přímém protikladu ke všemu, co

jsi v minulosti považoval za pravdivé. Je to jako měnit přírodní zákon. Jako kdybych ti přednesl důkaz, že gravitace vlastně neexistuje, že je to síla jiná než ta nezměnitelná, kterou známe, jakou můžeš obejít, když víš jak. Potřeboval bys spíš důkaz než slova. Třeba vidět, jak někdo chodí ve vzduchu."

A když se obrátil k Naxovi, dodal: „Což vlastně není tak špatný nápad. Neslyšíš, že by teď byla kolem lodě nějaká zvířata? Ne taková, na jaká jsi zvyklý, ale mutovaná, divoká, jaká žijí jen proto, aby útočila na město."

„Tady se to jimi jen hemží," odpověděl Naxa. „Myslí jen na to, koho zabít."

„Nemohl bys jedno chytit?" zeptal se Jason. „Ale tak, aby ses nenechal zabít?"

Naxa zabručel na souhlas a obrátil se k odchodu. „Taková šelma, která by mi ublížila, se ještě nenarodila."

Ostatní stáli beze slova, byli hluboce pohříženi do svých myšlenek, když čekali, až se Naxa vrátí. Jason neměl co říci. Pokusí se ještě o jednu věc, aby je o své pravdě přesvědčil — pak už bude záležet na každém z nich, aby si vytvořil vlastní názor.

Naxa se vrátil s křídlobodcem, přivázaným za nohu na kožené šňůře. Zvíře se chvělo a vřískalo, když ho nesl dovnitř.

„Dej ho doprostřed místnosti, daleko ode všech," řekl Jason. „Nemůžeš tu bestii na něco posadit, aby tady nepoletovala?"

„Bude stačit moje ruka?" zeptal se Naxa a křídlobodce nadhodil, aby se mu posadil na ruku s dlouhou ochrannou rukavicí. „Tak tohle jsem chytil."

„To je pravý křídlobodec," konstatoval Brucco. „Až tady cítím z jeho křídlových bodlin jed."

Ukázal na tmavé skvrny na kůži, kam kapalina ukápla. „Jestli to prožere rukavici, je s tím chlapem konec."

„Jsme tedy zajedno, že je skutečný," řekl Jason. „Skutečný a smrtelně nebezpečný, a jediným prubířským kamenem mé teorie bude to, zda se mu vy lidé z města přiblížíte tak jako Naxa."

Když to vyslovil, mimoděk se odtáhli. Věděli totiž, že křídlobodec je synonymum pro smrt. Tak tomu bylo, je a bude. Přírodní zákon člověk nezmění.

Za všechny se ozvala Meta, „My… nemůžem. Ten člověk žije v džungli, žije jako zvířata. Nějak se naučil dostat k ním blízko. Ale po nás to nemůžeš chtít."

Jason si pospíšil, aby odpověděl dřív, než bude Naxa na urážku reagovat. „Samozřejmě že právě to po vás chci. Spočívá v tom můj důkaz. Jestli k němu nenávist nebudete pochovat a nebudete předpokládat, že vás napadne — no, pak vás nenapadne. Myslete si, že je to tvor z jiné planety, že je neškodný."

„To nejde," namítla. „Je to *křídlobodec*!"

Zatímco spolu hovořili, Brucco postoupil vpřed, oči upíral na zvíře sedící Naxovi na rukavici. Jason pokynul lučištníkům, aby nestříleli. Brucco se zastavil v bezpečné vzdálenosti, ale soustředěný pohled na křídlobodce upírat nepřestal. Ten na znamení neklidu šustivě pohnul kožnatými křídly a zasyčel. Na špičce každé z velkých bodlin na křídlech se vyřinula kapka jedu. Celá místnost tonula v mrtvolném tichu.

Brucco zvolna zvedl ruku a opatrně ji natáhl nad zvíře. Pak ji o kousek spustil, jednou pohladil křídlobodci hlavu a nechal ji klesnout ke svému boku. Zvíře na dotyk nijak nereagovalo, jen se mírně zachvělo.

Zazněl hromadný povzdech, když ti, kteří mimoděk tajili dech, začali opět dýchat.

„Jak jsi to dokázal?" zeptala se Meta přidušeně.

„Hmmm, cože?" zabručel Brucco, který se zřejmě probíral z ohromení. „Aha, no, dotkl jsem se ho. Je to jednoduché, skutečně. Jen jsem si představoval, že je to výcviková pomůcka, kterou používám, jakoby skutečný tvor, ale neškodný. Na tuto jedinou myšlenku jsem se soustředil — a vyšlo to." Sklopil pohled na svou ruku, pak opět pohlédl na křídlobodce. Nyní zněl jeho hlas tlumeněji, jako by zaznával z větší vzdálenosti. „Není to ale výcviková pomůcka. Je skutečný. Smrtelně nebezpečný. Ten mimozemec má pravdu. Má pravdu ve všem, co řekl."

S Bruccovým příkladem úspěchu před očima přistoupil ke zvířeti Kerk. Přistoupil k němu toporným krokem, jako by šel na svou vlastní popravu, a po strnulé tváři mu stékaly pramínky potu. Uchovával si však víru a dařilo se mu na křídlobodce nemyslet — proto se ho mohl bez škodlivých následků dotknout.

Meta to také zkusila, ale nedokázala potlačit hrůzu, která ji zachvátila, když se křídlobodci přiblížila. „Snahu mám," omlouvala se, „a už ti věřím — ale tohle prostě nedokážu."

Skop vykřikl, když na něho všichni pohlédli, a vykřikl, že je to všechno podvod — pak se vrhl na lučištníky, a ti ho museli zbít do bezvědomí.

Na Pyrrus se sneslo porozumění.

28

„Co tedy máme dělat?" zeptala se Meta. A zeptala se tónem, který zněl ztrápeně, prosebně. Vyslovila tak otázku všech Pyrranů, kteří byli v místnosti, i těch tisíců, kteří je sledovali na monitorech.

„Co tedy máme dělat?" Všichni se obrátili na Jasona, čekali na odpověď. V tu chvíli upadly všechny rozdíly do zapomenutí. V očekávání hleděli na něho upřeně lidé z města stejně jako lučištníci se skloněnými zbraněmi. Tento cizinec je zmátl a změnil starý svět, jak ho znali, a představil jim nový a podivný svět s problémy, které jim byly cizí.

„Neukvapujte se," pronesl Jason se zdviženou rukou. „Společenské neduhy léčit neumím. Ale tuto planetu plnou svalnatých ostrostřelců se vyléčit pokusím. Zázrakem jsem přežil až do dneška, i když podle zákona pravděpodobnosti jsem měl být už aspoň desetkrát na onom světě."

„I když všechno to, Jasone, co říkáš, je pravda," pokračovala Meta, „jsi dosud tím jediným, kdo nám může pomoci. Jaká nás čeká budoucnost?"

Přemožen únavou, Jason se na pilotním sedadle zhroutil. Krátce pohlédl na kruh lidí kolem sebe. Zdálo se, že se všichni tváří upřímně, a nikdo z nich si zřejmě ani nevšiml, že ruku od čerpadlového spínače už odtáhl. Válka mezi městem a venkovem upadla do zapomenutí — alespoň pro tuto chvíli.

„Řeknu vám, na co jsem přišel," prohlásil a zkroutil se na sedadle ve snaze najít pro svoje bolavé kosti pohodlnější polohu. „V posledních pár dnech jsem hodně přemýšlel, hledal jsem odpověď. Ze všeho nejdřív jsem přišel na to, že dokonalé a logické řešení by vůbec k ničemu nevedlo. Ta stará ideální představa o vlku lehajícím s beránkem bohužel v praxi neuspěje. Ta je tak dobrá k tomu, aby se vlk rychle dostal k obědu. V ideálním případě, teď když znáte pravý důvod svého trápení, byste měli strhnout ochranný val a lidem z města a z džungle dovolit, aby spolu v bratrské lásce splynuli. Což připomíná obrázek podobný výjevu vlka s beránkem. A nepochybně by to mělo stejný výsledek. Někdo si vzpomene, jak jsou hraboši ve skutečnosti odporní nebo kšeftaři hloupí, a čerstvá mrtvola začne vychladat. Boj se rozšíří a vítěze pozře divoký život, který se převalí přes nestřežený val. Ne, odpověď tak jednoduchá není."

Pyrrané mu naslouchali, a jak si uvědomili, kde jsou, neklidně se rozhlédli. Strážní opět pozvedli svoje samostříly a zajatci ustoupili ke stěně a na tváři se jim rozhostila nevraživost.

„Chápete, co mám na mysli?" zeptal se Jason. „Netrvalo to

dlouho, že?" Z toho, jak bezmyšlenkovitě reagovali, se zatvářili poněkud sklíčeně.

„Pokud máme pro budoucnost vymyslet nějaký slušný plán, budeme muset vzít do úvahy setrvačnost. Totiž setrvačnost myšlení. Jen z toho, že člověk o něčem ví, že platí teoreticky, se pravda ve skutečnosti nestane. Náboženství barbarských primitivů neunesou ani zrnko vědeckého poznání, přesto však tvrdí, že vysvětlují všechno. Avšak i když někdo z těch primitivů zná veškeré logické zdůvodnění k tomu, aby se své víry zbavil, věřit nepřestane. Tehdy nazve své pověry pravou vírou, protože je přesvědčen, že má pravdu. A je přesvědčen, že jeho pověry jsou pravdivé, protože má svou víru. Tohle je začarovaný kruh falešné logiky, které se nelze dotknout. Ve skutečnosti je to setrvačnost jeho myšlení — způsob uvažování, že to, co vždycky bylo, také navždy bude. A neochota rozloučit se s myšlením ve vyježděných kolejích.

Samotná setrvačnost myšlení nevyvolá žádné problémy, ale jde zde také o kulturní setrvačnost. Někteří z vás, kteří jste v této místnosti, věříte, že to, co jsem tady přednesl, je pravda, a rádi byste se chtěli změnit. Ale změní se všichni vaši lidé? Ti neuvažující, zvyky spoutaní a reflexy ovládaní lidé, kteří jsou přesvědčeni, že to, co je teď, bude napořád. Budou brzdit provádění jakýchkoli plánů, které vypracujete, a vše, o co se pokusíte, abyste prosadili to nové, co jste teď pochopili."

„Takže je to zbytečné a pro náš svět žádná naděje neexistuje?" zeptal se Rhes.

„To jsem neřekl," odpověděl Jason. „Mám na mysli pouze to, že vaše problémy neskončí přehozením nějakého myšlenkového přepínače. Do budoucna vidím tři možné směry, a je pravděpodobné, že se všemi třemi vydáte současně.

Prvním — a nejlepším — bude opětovné spojení Pyrranů z města a z džungle v jedinou lidskou komunitu, z níž jste vzešli. Každá z těch dvou skupin je teď neúplná, potřebuje to, co máta druhá. Ve městě máte technické vymoženosti a styk s celou galaxií. Vedete také válku na života na smrt. Tam v džungli žijí vaši bratranci ve smíru s okolím, ale scházejí jim lékařské a jiné technické vymoženosti, stejně tak jakýkoli kulturní styk s lidstvem. Budete se muset spojit a ze vzájemné výměny mít prospěch. Současně budete muset zapomenout na tu udržovanou nenávist, kterou vůči sobě chováte. Toho lze dosáhnout pouze mimo město. Každý z vás, kdo je schopný, musí tam jít dobrovolně a přinést nějaký kousek vědomosti, který je třeba mít společný. Nic se vám nestane, když půjdete s dobrým úmyslem. A naučíte se, jak s touto planetou vycházet, a ne s ní bojovat. Nakonec budete mít civilizované komunity, v nichž nebudou hraboši ani kšeftaři. Budou v nich Pyrrané."

„A co se stane s naším městem?" zeptal se Kerk.

„Zůstane, kde je — a pravděpodobně se ani v nejmenším nezmění. Zpočátku budete ochranný val a obranná zařízení potřebovat, abyste zůstali naživu, až z něho budou lidé odcházet. A pak se bude udržovat v chodu, protože vždy zůstane určitý počet lidí, které nepřesvědčíte. Ti zůstanou a budou bojovat, a nakonec zahynou. Možná že se vám povede líp při výchově vašich dětí. Nemám ani nejmenší představu o tom, jakým způsobem město zanikne."

Mlčeli, jako by přemýšleli o budoucnosti. Skop na podlaze zasténal, ale nepohnul se. „To jsou dva směry," poznamenala Meta. „Jaký je ten třetí?"

„Třetí možností je moje oblíbená představa," usmál se Jason. „A doufám, že najdu dost lidí, kteří půjdou se mnou. Vezmu svoje peníze a všechny je utratím za vybavení nejlepší a nejmodernější kosmické lodě všemi zbraněmi a vědeckými přístroji, k jakým se dostanu. Pak požádám dobrovolníky z řad Pyrranů, aby šli se mnou."

„A proboha proč?" zamračila se Meta.

„Nikoli z lásky k bližnímu. Očekávám, že se mi ta investice vrátí, a víc než vrátí. Víte, po těch několika uplynulých měsících se ke svému dřívějšímu zaměstnání zřejmě nebudu moci vrátit. Nejen proto, že mám teď tolik peněz, že by to byla pro mě ztráta času, ale myslím si, že bych se při něm hrozně nudil. Člověku — pokud zůstane naživu — dává Pyrrus jedno: zkazí ho tak, že po klidnějších místech nebaží. Rád bych vzal tu loď, o které jsem se zmínil, a pustil se do hledání nových světů. Existují tisíce planet, na nichž by se lidé rádi usadili, avšak pro normální usedlíky je příliš těžké nebo náročné uchytit se na nich. A umíte si představit planetu, kterou by Pyrran s tím výcvikem, kterého se mu dostalo, nepokořil? A nelíbilo by se vám něco takového dělat?

Ovšem, nepřineslo by to jenom potěšení. Ve městě je vaše existence orientována na neustálý boj na život a na smrt. Teď máte před sebou možnost zvolit si poměrně mírumilovnou budoucnost, nebo zůstat ve městě a vést zbytečnou a hloupou válku. Já pak nabízím třetí možnost: věnovat se tomu, co tak dobře umíte a co vám současně umožní dokázat něco prospěšného.

Tohle jsou tedy ty možnosti. A závisí jen na vás, pro kterou z nich se rozhodnete."

Dříve než mohl někdo vyslovit svůj názor, palčivá bolest sevřela Jasonovi hrdlo. Skop, který před chvílí nabyl vědomí a vyskočil z podlahy, jediným pohybem stáhl Jasona ze sedadla, a nyní ho držel za krk a škrtil. Lučištníci se chystali vystřelit, ale šípy nevypustili, protože Jason byl v dráze výstřelů.

„Kerku! Meto!" vykřikl chraptivě Skop. „Popadněte pistole! Otevřte uzávěry — naši se sem nahrnou a ty zatracený hraboše s těma

blbejma kecama zabijou!"

Jason odtrhával prsty, které v něm dusily život, ale bylo to totéž, jako by chtěl ohýbat ocelové týče. Nemohl ze sebe dostat ani slovo, krev mu bušila v uších a rdousila myšlenky. Nyní je po všem, a on prohrál. V kosmické lodi se vzájemně vyvraždí, a Pyrrus zůstane i nadále planetou smrti, dokud všichni nezahynou.

Meta vyrazila jako uvolněná pružina, a samostříly cvakly. Jeden šíp se jí zaryl do nohy, druhý ji probodl nahoře paži. Šípy ji však zasáhly ve výskoku, a setrvačnost ji přenesla místností k jejímu společníkovi a umírajícímu mimozemci.

Pozvedla ruku a švihla malíkovou hranou dolů. Tvrdě zasáhla Skopa do pažního svalu — tomu se paže křečovitě zachvěla a ruka mu odskočila od Jasonova krku.

„Co to děláš?" vykřikl v dosud nepoznané hrůze Skop na zraněnou dívku, která na něho dopadla. Odstrčil ji — Jasona dosud držel druhou rukou — ale ona místo odpovědi udeřila znovu, tvrdě a přesně, a její malíková hrana ho zasáhla přes průdušnici, kterou rozdrtila.

Skop klesl na podlahu, zvracel a lapal po dechu.

Jason to všechno vnímal jako v mlze, sotva se držel při vědomí. Skop se s velkým úsilím postavil a s očima plnýma bolesti se obrátil na svoje přátele. „Mýlíš se," řekl varovně Kerk, „nedělej to!"

Zvuk, který zraněný Skop vydal, byl spíše zvířecí než lidský. Když se vrhl směrem k pistolím na opačné straně místnosti, samostříly zazněly jako harfa smrti. Skluzem dorazil ke zbraním, rukou je srazil, ale byl již mrtev.

Když Brucco vykročil, aby pomohl Metě, nikdo mu v tom nebránil. Jason namáhavě nasával vzduch do plic, vdechoval život. Bdělé skleněné oko kamery přenášelo vše, co se odehrávalo, ke každému ve městě.

„Díky, Meto… za pochopení… a taky za pomoc." Jason musel dostávat ze sebe slova násilím.

„Skop se mýlil a ty, Jasone, jsi měl pravdu," odpověděla. Hlas jí na okamžik selhal — to když Brucco prudce zatáhl prsty za opeřený konec šípu a vytrhl jí dřík z ramena. „Nemohu v městě zůstat — to mohou jen lidé, kteří jsou stejného smýšlení jako Skop. A do džungle bohužel nemohu — viděls, jaký jsem měla s křídlobodcem úspěch. Když ti to nebude vadit, ráda bych šla s tebou. Moc ráda."

Řeč mu působila bolest, proto se jen usmál, ale Meta pochopila, co tím úsměvem míní.

Kerk sklouzl smutným pohledem na tělo mrtvého Skopa. „Mýlil se, ale chápu, jak mu bylo. Já město opustit nemůžu, ještě ne. Někdo bude muset držet opratě v ruce, zatímco budou probíhat změny. Ta tvoje loď, Jasone, to není špatný nápad, o dobrovolníky nebudeš mít

nouzi. Pochybuji však, že se ti podaří přimět Brucca, aby s tebou šel.”

„Ovšemže nepodaří,” vyštěkl Brucco, aniž vzhlédl od kompresního obvazu, který vázal. „Přímo tady na Pyrru je toho na práci dost. Život zvířat zabere hodně studia, a zanedlouho sem budou jezdit ekologové z celé galaxie. Ale já budu první.”

Kerk zvolna přistoupil k obrazovce zachycující pohled na město, a nikdo se ho nepokusil zadržet. Zahleděl se na budovy, na kouř, který se dosud vinul zpoza ochranného valu, a na zelenou džungli rozprostírající se jakoby bez hranic za valem.

„To všechno jsi, Jasone, změnil,” konstatoval. „Teď to ještě nemůžeme pochopit, ale Pyrrus už nikdy nebude takový, jaký býval, než jsi přišel. A už bude lepší nebo horší.”

„Bude lepší, sakra, lepší,” zakrákal Jason a rukama si třel bolavé hrdlo. „Teď si podejte ruce a válku skončete — aby tomu lidi skutečně uvěřili.”

Rhes se otočil a po chvilce váhání napřáhl ruku, podal ji Kerkovi. Šedovlasý Pyrran pocítil stejnou nechu z toho, že se má dotknout hraboše, jak ji pocioval celý život.

Pak si však rukama potřásli, protože oba patřili k silným osobnostem.

Pár slov o autorovi

V současnosti žije již jen několik málo spisovatelů, kteří mohou vzpomínat na Johna W. Campbella ml., legendu Zlatého věku sci-fi, jako na svého přítele, učitele a rádce. A Harry Harrison je jedním z těch mála.

Když po druhé světové válce dokončil Harrison přerušená studia a stal se profesionálním ilustrátorem — pracoval pro různé newyorské časopisy, zejména však kreslil comicsy — netušil, že jeho životní dráha není dosud definitivně vytyčena. Již tehdy sice psal povídky (ta první, *Rock Diver*, mu vyšla v r. 1951), nicméně na to, že si nakonec zvolil kariéru svobodného spisovatele, mělo rozhodující vliv jeho přátelství právě s J. W. Campbellem, který mu v r. 1956 nabídl stránky věhlasného sci-fi časopisu *Astounding Science Fiction* (ASF) k většímu rozletu. A Harrison jeho nabídku dokonale využil.

V období 1957–1960 mu v ASF vyšel seriál dobrodružství Slippery Jima diGrize, kosmického zločince, který je později napraven a stává se ochráncem zákona — mimochodem, základní povídku uveřejnil u nás měsíčník IKARIE, č. 2/90 — a tento seriál vyšel pak souhrnně jako kniha pod názvem *The Stainless Steel Rat* (Krysa z nerez oceli, 1961). Po velice příznivém ohlasu se příběhy Jima diGrize postupně rozrostly o dalších šest románů.

Ve stejném období publikoval Harrison v ASF ještě jeden seriál — příběhy Jasona dinAlta, dobrodruha a profesionálního hráče, v nehostinném prostředí necivilizovaných planet. Seriál okamžitě čtenářsky zaujal a přinesl časopisu ASF zvýšený náklad. A bylo to na Campbellův popud, že jej Harrison rozšířil na tři samostatné části, které vyšly postupně v knižní podobě: *Deathworld 1* (První planeta smrti, 1960), *Deathworld 2* (Druhá planeta smrti, 1964) a *Deathworld 3* (Třetí planeta smrti, 1968).

Je nepochybné, že se toto období stalo pro Harrisona životním milníkem, za nímž byla již jen jediná cesta: kariéra nezávislého spisovatele.

Harrison napsal dosud 38 sci-fi románů, které se z velké většiny staly bestsellery své doby, a z nich vyšel u nás pouze na Slovensku *Captive Universe* (1969) pod názvem Zajatý vesmír. Z jeho úspěšných románových seriálů lze uvést ještě humorně laděné příběhy galaktického hrdiny Billa, jejichž první část *Bill, the Galactic Hero* vyšla v roce 1965 a zatím poslední *Bill, the Galactic Hero on the Planet of Tasteless Pleasure* (Galaktický hrdina Bill na planetě nechutné rozkoše) v roce 1991, a dále prestižní trilogii *West of Eden* (Na západ od ráje, 1984), *Winter in Eden* (Zima v ráji, 1986) a *Return to Eden* (Návrat do

ráje, 1988) o alternativním světě, v němž dinosauři nevyhynuli.

Snad nejambicióznčjším Harrisonovým románem je *Make Room! Make Room!* (Udělejte proboha místo, 1966) na téma populační exploze, který se v ateliérech MGM dočkal nepříliš zdařilého filmového přepisu pod názvem Soylent Green.

Aktivita Harrisona v žánru nebyla a není omezena jen na psaní. K dokreslení jeho osobnosti lze snad doplnit alespoň to, že se po určitá období věnoval také redigování časopisů (například *Amazing Stories* a *Impulse*), vydávání antologií (například na památku J. W. Campbella vydal nejúspěšnější povídky z ASF pod názvem *The John W. Campbell Memorial Anthology*, 1973), kritice (byl spoluzakladatelem kritického periodika *SF Horizons*) i organizátorské činnosti (byl iniciátorem prvního světového setkání sci-fi autorů *World Science Fiction Writer's Conference* v roce 1976 v Dublinu).

Přesto přese všechno je to Harry Harrison autor románů, který přispěl k obohacení žánru nejvíc, a my si nemůžeme než přát, aby stejnou měrou přispěl i v dalších letech.